

**Ember
és gondolat**
Szigethy Gábor

Kertész Ákos
A Tragédia
további titkai

**Színház
Mozi – Video**

**Volt egyszer a
Gyerekkönyvhét**

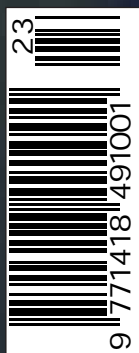
Írófaggató
Kállai R. Gábor

**Nyerges
András**
Csak költő volt,
nem próféta

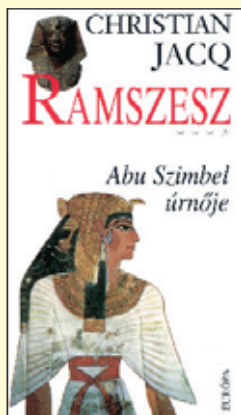
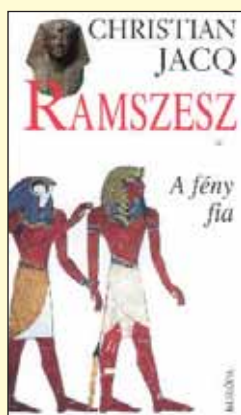
Interjú
Békés Pállal
Dietrich Tamással

**„Megtisztelő napjaim, nyugodt
éjszakáim vannak...”**
Beszélgetés Moldova Györggyel

Foto: Szabó J. Judit

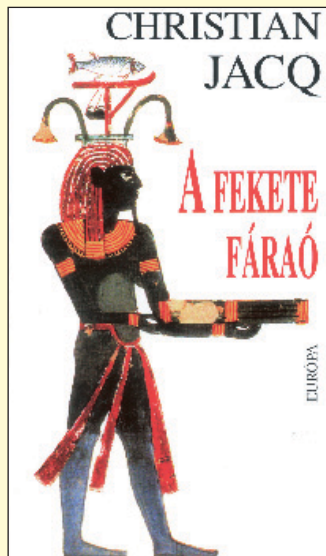

Az Európa Könyvkiadó ajánlata

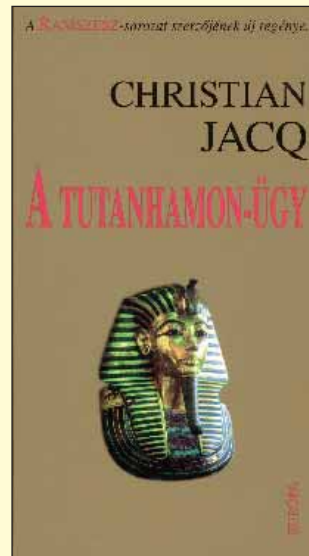

RAMSZESZ I-V.
 I. A fény fiai
 1200 Ft
 II. Évmilliók temploma
 1200 Ft
 III. A kadesi csata
 1200 Ft
 IV. Abu Szimbel úrnője
 1200 Ft
 V. A Nyugat akáciája alatt
 1200 Ft

**FELTÁRULNAK EGYIPTOM TITKAI...
 CHRISTIAN JACQ REGÉNYEIBEN**

A FEKETE FÁRAÓ
 1600 Ft

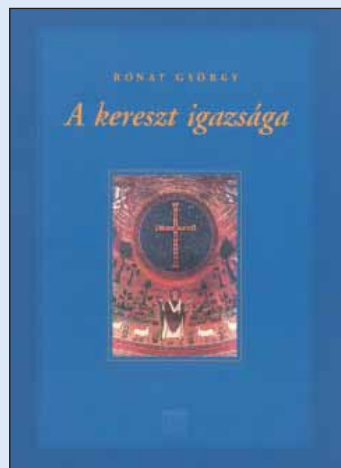
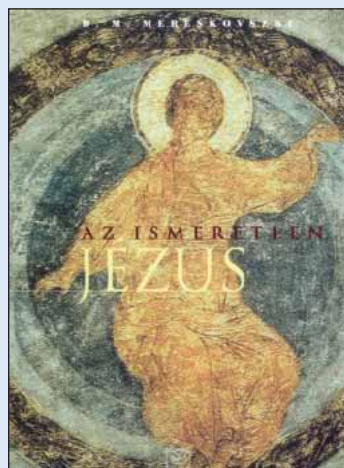
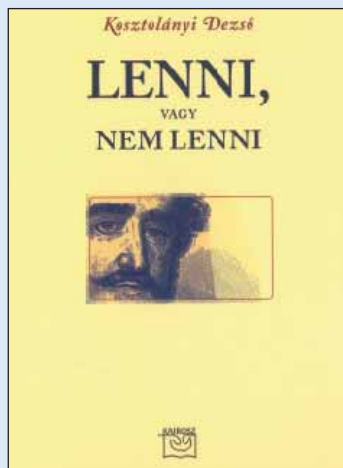

A TUTANHAMON-ÜGY
 1200 Ft

Szép karácsonyt, boldog új évet kíván minden olvasójának az Európa Könyvkiadó.

Újdonságaink megtalálhatók az Európa Könyvesboltban (1081 Budapest, József krt. 18. Telefon: 334-21-12), a terjesztőket, viszonteladókat az Európa raktárház (1134 Budapest, Váci út 19. Telefon: 320-94-55) szolgálja ki.

A Kairosz Könyvkiadó ajánlata

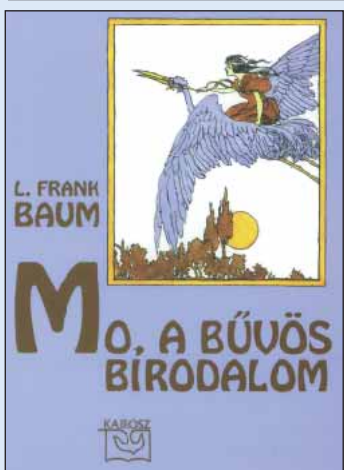
meg a sajátosan gyermekit, a belső szemléleti kép és a képzelet vizsgálatára alapozva pedig Piaget saját ismeretelméleti felfogását fejti ki.

Rónay György
A kereszt igazsága
 1680 Ft

Rónay György kötetben eddig meg nem jelent nagyívű és tudományos alapossgal megírt tanulmányaiból ad bő válogatást a kötet.

Mereskovszki D., M.
Az ismeretlen Jézus
 2200 Ft

Mereskovszki a szimbolista századvég és az új utakat kereső forrongó századelő jellemző alakja. E műve az Evangéliumokban kirajzoló, sok egyéni, eredeti gondolattal megrajzolt Jézus portréja.

Kosztolányi Dezső
Lenni vagy nem lenni
 1700 Ft

A magyar irodalom klasszikusainak arcképcsarnoka Kosztolányi egyéni és elegáns szellemes stílusában.

Piaget, Jean
Szimbólumképzés a gyermekkorban
 2450 Ft

A neveléslektani alapkönyvnek számító mű a játék és utánzás elemzésével világítja

Baum, L. Frank
Mo, a bűvös birodalom
 1900 Ft

Az Óz, a csodák csodája szerzőjének magyarul eddig meg nem jelent mesekönyve, amelyben tizennégy epizód, tizennégy „meglepetés” olvasható, és ugyanúgy elbűvöli gyermek olvasóját, mint az „Óz...”.

Könyveink minden nagyobb könyvesboltban kaphatók és a kiadónál is megrendelhetők.

Címünk: Kairosz Kiadó 1134 Budapest, Apály u. 2/B Tel./Fax: 359-9825

Könyvesekről és nem könyvesekről

Egy jól működő könyvkereskedelmi cég vezetőjével beszélgettem a minap, és természetesen szóba kerültek a könyvek, a cégvezető szempontjából érthetően, elsősorban az eladhatóságukat vizsgálva. Némi könyvkereskedelmi gyakorlat után kialakul az emberben valami ösztönszerű érzék a könyvek illetékesen történő megítélésére. Jó valószínűségi eséllyel meg lehet jósolni, hogy sikerre számíthat-e egy kiadvány, vagy a kereskedelmileg sikertelenebb kiadványok sorát gyarapítja. Természetesen nincsenek megbízható jóslások és jósök: amit sikeresnek gondolunk, megeshet, hogy sikertelenné bizonyul, amiért pedig senki nem adna semmit, abból lehet az „évszázad üzlete”. De a könyvkereskedelmi cég vezetőjével történt beszélgetésemre visszautalva, most inkább egy szemantikai jelenséget szeretnék néhány mondatban körüljárni. Tömören és röviden: ama beszélgetésben a szó úgy fordult, hogy világossá lett, a cégvezető fogalmi rendszerében összekapcsolódik a sikeres könyvek kiadása a nem-könyves kiadókval, a kereskedelmileg sikertelen könyvek kiadása a könyves kiadókval, persze, ezeket a beszélgetés során személyek és kiadók nevei példázták. Az is kiderült, hogy ebben a fogalmi rendszerben a könyves és nem-könyves antinómák, valamint hogy a könyves alatt azt kell érteni, aki a szellemi érték szempontjait az üzleti érték szempontjai elé helyezi. Tehát tudatosan ad ki olyan könyvet, amelynek szellemi értékeiben biztos és valószínűsíthetően nem lesz üzleti sikere. A nem-könyves meg persze az, aki az üzleti érték szempontjait helyezi előre. Nyelvi jelentésváltozásaink hétköznapi életünk változásait tükrözve odáig fajulnak vajon, hogy a „könyves” szónak új tartalma, új aurája születik? Léteznek-e abszolút értékek, melyekhez viszonyítva ez a jelentésváltozás valamilyen abszolút igazságot tükröz, vagy éppen értékrendünk bizonytalanságát, katodikusságát tükrözi? Gondolkozzunk ezen! A látszat ellenére a „könyves” szó jelentésének változási folyamata nem a könyvszakma belterjes ügye.

Kiss József

KÖNYVHÉT

A TARTALOMBÓL

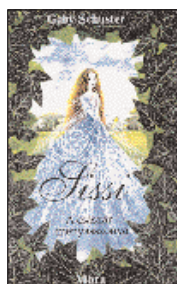
Beszélgetés
Moldova Györggyel

**Kállai R. Gábort faggatta
Nádra Valéria**
18. oldal

Kertész Ákos új könyvéről
16. oldal

**Volt egyszer a
Gyerekkönyvhét**
4. oldal

4 VOLT EGYSZER A GYEREKKÖNYVHÉT

5 **Hogyan győzzük le a sárkányt?**

6 **Az egyszemű villanypásztor réme**
Interjú Békés Pállal

8 GYEREKKÖNYV-AJÁNLÓ

9 **Moldova Györggyel**
beszélgetett T. Puskás Ildikó

12 SZÍNHÁZ

13 KÖNYVIPAR
Interjú Dietrich Tamással

15 EMBER ÉS GONDOLAT
Szigethy Gáborral beszélget
Nádor Tamás

16 **Kertész Ákos:**
A Tragédia további titkai

17 OLVASÓSZEMÜVEG
Nyerges András:
Csak költő volt, nem próféta

18 ÍRÓFAGGATÓ
Kállai R. Gábor
kérdte Nádra Valéria

19 HANGRÖGZÍTŐ

21 MOZI – VIDEO

23 SIKERLISTA

25 KÖNYVAJÁNLÓ

31 MEGJELENT KÖNYVEK
1999. NOVEMBER 5–18.

Megjelenik kéthetente • Ára: 144 Ft • Előfizetőknek: 120 Ft • Előfizetési díj: 2880 Ft egy évre • Kiadja: Kiss József Könyvkiadó, Kereskedelmi és Reklám Kft. • Szerkesztőség, hirdetésfelvétel, előfizetés: 1114 Budapest, Kanizsai u. 41. • Telefon/fax: 466-0703, telefon: 209-1875, 209-9140, 209-9141 • E-mail: konyvhét@dpg.hu • Főszerkesztő, felelős kiadó: **Kiss József** • Főszerkesztő-helyettes: **Csokonai Attila** • Lapmenedzser: **Könnnyű Judit és Orosz Csaba Gábor** • Művészeti vezető: **Szabó J. Judit** • Szedés, tördelés: **Recent Stúdió, Blasits Ildikó** • Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt. • Felelős vezető: **Lendvai Lászlóné** vezérigazgató • ISSN 1418-4915 • A hirdetésekben közöltekért a kiadó és a szerkesztőség nem vállal felelősséget • Terjeszti árusításban: a HÍRKER Rt., az NH Rt., a Bibliofil Kft., a Libri Kft., a Lira és Lant Rt. **Lapunk megjelenését támogatja a Nemzeti Kulturális Alapprogram.**

■ *Egyszer volt, hol nem volt...De nem csak a mesében, a valóságban is volt a gyermekkönyvnek ünnepe...Az Ünnepi Könyvhét unokájaként 1978-ban megszületett a Gyermekkönyvhét. Ilyentájt, november végén – december elején országszerte különösen gazdag könyvkiadást és sokféle könyves program várta az ifjú olvasókat. Országos szervezőbizottság készítette elő a Gyermekkönyvhétet, persze – ahogy ma mondanánk – ez csak amolyan virtuális bizottság volt, soha nem gyűlésezett, ülésezett, tanácskozott, delegált stb. Tudta és tette a dolgát mindenki: ki a könyvkiadóban, ki*

az iskolában, ki a művelődési házban, ki a könyvtárban, ki a könyvesboltban. Tulajdonképpen fölösleges is volt minden évben kiadni a Tájékoztatót programjavaslatokkal, „helyben” jobban tudták, mit kell csinálni, mint „fent” a koordinátorok.

Természetes volt, hogy mozgósította magát a teljes könyvszakma, és várták a szerzőket a legeludogtabb kis faluban is, az író pedig ment...De a grafikus, a szerkesztő, a képszerkesztő, a propagandista (akkoriban így hívták a reklámmenedzsert) is kivette részét a feladatból.

Egyik évben a fővárosban, másik évben „vidéken”, valamelyik nagyvárosban tartották az Országos Gyermekkönyvhét megnyitóját. A résztvevők ilyenkor neves művészek produkcióját élvezhették...

A Gyermekkönyvhétnek volt jel-szava, pardon: szlogen-je is: Olvassatok mindennap! (Ma mit ír-nánk: Ne tévesszék annyit mindennap! vagy ezt: Azért néha olvassatok is! – Én magam rögzvest belekötök egy ilyen felszólításba. Miért ne nézzek TV-t, ha jó a műsor!? Többre megyek a számítógépes, internetes, CD-rom-os ismereteimmel, mint...!!!

U.i. A minapában hallottam egy rádióműsorban, kicsoda elem-táris félelmet keltett annak idején egy szerzetesben a könyvnyomtatás feltalálása (ld. a Gutenberg-galaxis kezdete!). Talán sejtette, mennyi ostobaságot, szörnyűséget képes igen hatékonyan terjeszteni a nyomtatott betű, a könyv, majd a napi/heti/havi sajtó. Egyébként sem akartam nosztalgiázni, hiszen – bevallom – fogalmam sincs, melyik évben volt – ez idáig – az utolsó Gyermekkönyvhét...A technikától pedig továbbra sem szeretnék félni.

(Cs.A.)

Az a szép, ami tetszik?

■ A neveléslelektannal foglalkozók az állítják: szinte minden jó és rossz szokásunkat, az ízlésünket és az igényeinket egyaránt a gyerekkorunkból hozzuk. Nagyon sok múlik tehát azon, milyen tárgyakat, milyen színeket, milyen anyagokat lát maga körül a csecsemő, a kisgyerek.

A játékokon kívül, az első ízlésformáló „tárgyak” a kisgyerek környezetében a leporellók, a különféle lapozgatók, kifestők, mesekönyvek. Pszichológusok állítják: ahogy a zajok, erős fények nyugtalanítják, ingerültté teszik a kisebb gyerekeket, úgy a túl sok vizuális ingerrel: a felismerhetetlen ábráktól – stilizált rajzoktól –, az alapszínektől eltérő színekavalkádtól is feszültség támad a legtöbb kicsiben. Talán ezért, és ilyen szemmel is érdemes körülnézni a magyar gyer-

mekkönyvek kínálatában. Az első és legfontosabb különbség a tíz-tizenöt évvel ezelőtt megjelent lapozgatók, leporellók, mesekönyvek és a maiak között – az árukon kívül – hogy a mondókák, versikék, mesék vizuális kiegészítésére manapság nem magyar képzőművészeket – grafikusokat, festőket – kértek fel a kiadók, hanem az amerikai rajzfilmek nyomán elterjedt Disney-féle (és -szerű) rajzokat „használták fel” előszeretettel.

Hosszadalmas keresgéssel sem tudtam kideríteni, hova lettek a magyar könyvillusztrátorok. A legtöbb, gyerekkönyvet megjelentető kiadónak – úgy tűnik – nem hiányoznak. A könyvkereskedők is váltig állítják: a gyerekek körében – akiről jól tudjuk, nem „önálló fogyasztó”, hanem abból választ,

amit kínálnak neki –, a „mikiegér” stílus a nyerő. Az illusztrátorok utáni nyomozásom közben, a véletlen „összehozott” Bátky László grafikusművész-gyerekkönyvillusztrátorral... Ő magyar könyvkiadótól évek óta nem kapott felkérést, viszont igen keresettek a munkái a német, az angol, a francia (a gyerekkönyvek megjelenését az állam támogatja) gyerekkönyvkiadók körében, sőt nemrégiben egy romániai kiadótól is kapott felkérést egy magyar nyelvű verses kalendárium illusztrálására. Ugyancsak Bátky Lászlótól tudtam meg, hogy a külföldi megrendelők sem a műre fordítható idővel, sem a honoráriummal nem fukarkodnak. (Általában pályázatokkal, illetve referenciamunkákkal döntenek a megbízásról.) Az értelmiségi szülők, gyerekeik számára a nagyon színvonalas küllemű és tartalmú

„művészkönyv”-nek nevezetteket vásárolják előszeretettel. Arrafelé még az úgynevezett térhátú képeskönyvek is minőségi képzőművészek, rajzoló „közreműködésével” készülnek.

Bátky László szülőként is elégedetlen a magyar gyerekek számára készült könyvekkel, azt mondja: az a gyerek, aki a színvonalassal is találkozhat, nemcsak a bővítéssel, előbb-utóbb megtanul különbséget tenni, a nem ízlésromboló javára.

Az pedig már a mostani felnőttek dolga lenne, hogy a gyerekeket megtanítsák erre a különbségre.

Most valahogy úgy vagyunk a gyerekkönyvek illusztrációival, mint a hatvanas évek nyugatra kalandozó magyarjai, akik az irigylet jőlétből „átmentett” eldobható sörös dobozokból, kólás flakonokból szabadiszeket csináltak...

T. Puskás Ildikó

Tanítsunk dalolva idegen nyelvet!

Eredeti angol mondókák és dajkarímek gyűjteménye

■ Az anyanyelvével ismerkedő gyermek útját járjuk végig, valahányszor egy idegen nyelv megtanulását tűzzük ki célul, akár felnőtt fejjel is. A rímek, rigmusok hozzásegítenek bennünket ahhoz, hogy szavakat, mondatszerkezetet, igeidőket sajátítsunk el észrevétlenül, később aztán szabályok befiflázásával tudatosíthatjuk is az automatikusan megszerzett ismereteket. Akár felnőttek oktatásához is ajánlhatnám tehát a *Fishy, fishy in the Brook* című könyvet, de ismervén az ilyes életkorban mu-

tatózó büszkeségünket, inkább csak a fekvőekvívőkkel foglalkozó pedagógusoknak ajánlom. Az óvodáskortól a kiskamaszkor felső határáig bizvást élvezni fogják diákjaink a mondókák kínált játékos foglalkozásokat.

Mint minden könyvnek, ennek az immár oktatási segédanyagának minősülő kiadványnak is megvan a maga sorsa, története. Szerzője M. Dietrich Helga elismert zene-pedagógus, a legkisebbek számára adaptálta a Kodály-módszert, s zeneóvodát vezet Budapesten

két-hét éves gyerekek számára. Egyedi módszerével járja a világot. Külföldi szemináriumain angol nyelven tart előadást. Ehhez szükség volt angol nyelvű mondókákra, dalokra. Mivel „csak tiszta forrásból” szeretett volna meríteni, felkutatotta a nyelvterület ősi, népi dajkarímait és rigmusait. A Magyarországon a DOL Kulturális Kiadó Bt. gondozásában napvilágot látott gyűjtemény ennek a munkának a gyümölcse. A szerző ötlete, Európa-, de talán világszerte is egyedülálló. Angol nyelvterületen a zeneoktatást segíti, máshol a világnyelv elsajátítását könnyíti meg, teszi élvezetessé. A mondókák mellett a szöveghez kapcsol-

ható játékokat kedves rajzok ábrázolják, a mutató részben az is szerepel, hogy egy-egy adott szöveg mely korosztálynak ajánlott, illetve milyen szintű nyelvismeretet kíván meg.

Hazánkban legnagyobb biztonossággal a Rózsavölgyi Zene-műboltban, a Kodály Zoltán zenei antikváriumban, idegennyelvű könyvesboltokban, illetve a kiadó címén (1117 Budapest, Bogdánffy utca 8/c.) kapható, rendelhető meg a kiadvány. A tervek szerint hamarosan megjelenésű CD-n és kazettán is megjelennek a *Fishy, fishy in the Brook* versei.

TRA

Hogyan győzzük le a sárkányt?

A gyerekek és az olvasás

■ – Szakács szeretnék lenni – mondja a tizedikes Robi. – Kedvenc dolgom a főzés, szokásos ételeket izesítek másképpen. Ehhez még a szakácskönyvek tanulmányozására sincs szükségem. Engem nem köt le az olvasás. Sok a tanulnivaló, gyakran nyolc óránk van az iskolában, utána viszem a testvéreimet edzésre. Ötösázik. Vannak az osztályban páran, akik olvasnak regényeket meg verseket, de a nagyobbik részt ez nem érdekli. Talán a képes magazinok és a számítógépes újságok. Én inkább a semmitolvasók közé tartozom. A kötelező irodalmat is meg nézem videón vagy, mint legutóbb a Bánk bánt, kiveszem a könyvtárból hangkazettán. Hamarabb túlvagyok rajta. A maradék időben inkább úszok.

Életre kel a történelem

Osztálytárs, Viktória más véleményen van:

– Szerintem sok fiatal szereti a könyveket, legalábbis az én ismeretségi körömben művelődnek a korombeliek. Az általános műveltséghez persze hozzátartozik az is, hogy színházba, koncertre járjanak, értesüljenek a kulturális eseményekről. A női magazinok nem az én világom, néha a Magyar Narancs újságját, a Mancsot böngésem, ott is inkább a kritikákat keresem. Az olvasást értelmes időtöltésnek tartom. Nem olvasok gyorsan, hogy odafigyelhessek a részletekre is, amelyeket esetleg a saját életemre is vonatkoztathatok. Májig sem felejttem Szabó Magda Zsófiáját, noha sok évvel ezelőtt olvastam. A hősnő keresi édesapja utolsó üzenetét. Mivel nekem is meghalt az apukám, mély hatással volt rám a történet.

– Nagyon büszkék vagyunk arra a kitüntetésnek számító jogra, hogy egyik tanárunk közbenjárására tizenhat éves létünkre belépési engedélyt kaptunk az Országos Széchényi Könyvtárba – kapcsolódik a beszélgetésbe Adrienn. – Otthon is sok könyvünk van, külön a szüleimnek, külön nekem és a testvéremnek. A nővéremmel antikváriumokban is vásárolunk, vagy ha bemegyünk a boltba és megtetszik valami, megvesszük, amennyiben van nálunk pénz.

Legutóbb Németh László Iszonyát vittük így haza. Most a nővérem olvassa, addig én Bulgakov Mester és Margaritáját kezdtem el. Nagyon jó könyv, Pilátus történetét más szemszögből ismerhetem meg. Kedvencem a történelemmel kapcsolatos regényirodalom. Ezekből az alkotásokból megtudhatom, hogy milyen volt a történelemkönyvben száraz adatokkal, évszámokkal ismertett korszakok mindennapi élete.

Walt Disney nyer!

Elfoglalt gyerekek a hatodikos Dóri. Művészi pályára készül. A könyv, amelyet most is magánál tart, családi ajándék, egy olyan kislányról szól, akinek szülei nem értik gyermekük könyvmoly mániáját, s próbálják rábeszélni a családi munkákban való gyakoribb részvételen kívül a szerintük egyetlen értelmes időtöltésre, a tévészésre. Hogy célzatos volt-e az ajándék vagy sem, meg nem tudhatom, mert Dóri édesanyja betoppan, s máris robognak a színházi próbára.

A kisebbek között is akad, aki oly nehezen halad a kötelezővel, Fekete István Tüskevár című művével, hogy nem jut ideje más kedvenc könyveit forgatni, mint például a Tesz-vesz Várost, a Mi micsodát... Inkább tévéznek, mondja, mert az neki sokkal jobb mulatság. Szintén negyedikes társát viszont annyira magával ragadta a Tüskevár, hogy sajnálta, amikor vége lett. Olvasott volna hasonlót, ám az otthoni könyvtárban ehelyett Walt Disney-könyvek álltak rendelkezésre. Az iskolai bibliotéka felkeresése valahogy észébe sem jutott, vagy ideje nem maradt az ottani böngészésre, mert ő, aki szeret és szokott olvasni, sportol is és háromféle különóra jár.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Liszt Ferenc téri gyerekkönyvtárának vezetője, Kucska Zsuzsanna úgy tapasztalja, hogy az elmúlt évek hullámvölgye után most kissé fellendült a könyvtárba járás. Igaz, jobbra azt keresik a gyerekek, ami szép, képes, valamint ismeretterjesztő tartalmú. A kötelező és ajánlott irodalmat ugyancsak kölcsönzik. A fantasztikus könyvek iránt éppúgy megnőtt a kereslet, mint a humoros

történetek és a viccgyűjtemények iránt. A versek, regények olvasása kiskamaszkorban háttérbe kerül.

Az olvasáskutatók szerint az a gyerek, akinek bölcsődés, óvodás korában mesét olvasnak esténként, nagyobb eséllyel válik olvasóvá, mint az, aki nem kóstolt bele idejekorán a történetek izgalmaiba. Elsősökkel foglalkozó tanító néni határozottan állítja, hogy elég beszélgetni egy gyermeket, hogy megtudja, szoktak-e otthon mesélni neki. Bővebb a szókincse, érzelmetesebb a kifejező-készsége, tágabbak az ismeretei annak, aki naponta szembesül a fantázia szülte történetekkel.

Szintén az olvasási szokásokat vizsgáló kutatók tapasztalata, hogy a betűvetéssel épphogy megismerkedett alsósok még tán gyakrabban vesznek könyvet a kezükbe. Mire elérnek a serdülőkorba, közülük számosan elhagyják ezt az időtöltést. Nyilván az életteni változásokkal, a barátok és ellenkező nemű társak iránti fokozott vonzalommal is magyarázható ez a jelenség, de nagy a felelőssége az iskolának és a szülőnek is. A könyvekben bővelkedő környezet igazolatosan kedvező hatású, ezért is szerencse, hogy nálunk még nem árulnak olyan „berendezési tárgyakat” a bútorboltok, mint francia társaik: egy-két méternyi dobozt, amely a megtévesztésig hasonlít, mondjuk egy sor Balzac vagy Victor Hugo-kötetre. Szerencsére nálunk még presztízse van a könyvvásárlásnak. Az iskolák is megtehetnék, hogy a harmincnycadik vagy a legmodernebb típusú számítógép beszerzése helyett az erre szánt háromszázezer forintot a könyvtár fejlesztésére fordítják, amely intézmény évente eme összeg tizedéből kénytelen gazdálkodni, veti fel az ötletet Nagy Attila olvasásszociológus. Ritka, de követeésre méltó példát is említ arra, miként lehet ösztönözni a felsősöket az olvasásra, amelyhez bizton kedvet kapnak, ha ráéreznek az ízére. Egyik általános iskolában a magyartanárok havonta három könyvcímet diktálnak fel Durelltől Szakonyi Károlyig, s diákjaiknak ha jó jegyet szeretnének, hónaponként egy választott művet el kell olvasniuk, s szóban vagy írásban beszámolniuk a tartalmáról.

A könyv iskolaszagú

– Engem az lep meg – meséli egy nyolcosztályos gimnázium magyar szakos tanára –, hogy a gyerekek mielőbb túl akarnak lenni a kötelező olvasmányokon. Az egyik diákom például a minap közölte, hogy ő már a nyár

elején végzett az Egri csillagokkal, ezért nem emlékszik rá. Ugy gondolom, évi négy-öt könyv elolvasása fontos volna, de a tanévben a különóra és a házi feladatok veszik el az idejüket, nyáron pedig azért nem akarnak olvasni, mert a könyvnek olyan „iskolaszaga” van. A nemseretem tanult, s nem a kikapcsolódást jelentő számukra. Ezért szívesen ajánlom a lányoknak a kissé talán csöpögös pöttyös és csíkos könyveket, mert hangulatot adnak. Némelyek belebelednek, mire a kötelező olvasmányok első ötven oldalán átrágnak magukat. Véleményem szerint a jelenlegi helyzetért nagymértékben okolható a televízió, amely reggeltől estig tartó programot kínál az elé leülő gyerekeknek.

– Két évvel ezelőtti, országos minták alapján tíz-tizenévesek körében elvégzett vizsgálataink eredménye szerint a gyerekek naponta átlagosan három órát töltenek a televízió előtt, s ez a szám folyamatosan emelkedik – hallgatom Nagy Attilát. – Érdekes, hogy a negatív hatás nemcsak azoknál jelentkezik, akik négy-öt órát ülnek naponta a képernyő előtt, hanem azoknál is, akik egyáltalán nem szoktak tévézni. Ez elenyésző kisebbség, vagy a nagyon leszakadókra, vagy bizonyos, tömegkommunikáció-ellenes értelmiségi családokra vonatkozik. A legjobb olvasóknak azok a gyerekek bizonyultak, akik heti hat órát nézik a tévéműsorokat, megtanultak tehát válogatni, s csak a számukra ismereteket vagy kulturált szórakozást adó műsoroknál kapcsolják be a készüléket, véletlenül sem a krimet, a szexet, az öldöklést nézik. De még ennél is károsabbak azok a puha fedeles könyvek, amelyek az amerikai boldogságot és gazdagságot sugallják havonta nyolcszázezer példányban, több változatban kínálva magukat puha kötésben az újságárusoknál.

Miért fontos ma, a számítógépek korában a könyvolvasásra figyelmeztetni? Sokan kérdezik ezt, bár nem tudják, hogy e két eszköz segíti egymást. Felmérések szerint a számítógéphasználat és az olvasás szeretete pozitív korrelációt mutat. De az ősi, a gutenbergi kultúra el nem feledése nemzetmentartó erő lehet azáltal, hogy a népmeséktől a kalsszikusokig nyújtott élmény beépül a személyiségbe. S mint tudjuk, a sárkányt csak alázat, irgalom, segítő szándék, hűség, szorgalom, valamint valakik iránt érzett igaz szeretet segítségével lehet legyőzni.

Mátraházi Zsuzsa

Az egyszemű villanypásztor réme

Békés Pál a gyermekkönyvek ázsió vesztéséről és a magas kultúra képviselőinek farkasvakságáról

■ A Gyermekkönyvek Nemzetközi Tanácsa (International Board on Books of the Young, rövidítve: IBBY) több mint két évtizede működött magyar szekciót, amelynek tizenhét éven keresztül Janikovszky Éva volt az elnöke. A szervezet magyarországi „tagozata” adminisztratív, anyagi okból négy éven keresztül szüneteltette ténykedését. Azután Tótfalusi István lett a vezetője, most pedig Békés Pál ül a képzületbeli elnöki székben.

– *Hogyan fogadta, hogy hivatalban kell tevékenykednie?* – *kérdeztem a magyarországi IBBY-vezetőt.*

– Nem hivatali, hanem társadalmi jellegű munkáról van szó, ami azt jelenti, hogy minden lehetséges fórumon felmutatjuk a gyermekkönyvek fontosságát. A magyar szekció élete a gyakorlatban abból áll, hogy évente a könyvhét környékén díjakat adunk ki különböző, például prózai, költészeti, ismeretterjesztő vagy illusztráció kategóriákban, amelyek az előző évnél a legminőségibb magyar gyermekkönyveit ismerik el. Reméljük, így fel lehet hívni a figyelmet a gyermekkönyvek fontosságára és korántsem rózsás magyarországi helyzetére.

– *Ez elég? A nemzetközi szervezet is így működik?*

– Pontosan, azzal az egyetlen kulcsfontosságú különbséggel, hogy Magyarországon kívül a gyermekkönyveknek hihetetlen respektusa van. Ha valaki kinyitja az angolszász világ könyvrecenziókkal foglalkozó folyóiratát, amely Amerikában a New York Times Review vagyis a világhetlap könyves melléklete, vagy ennek londoni társalapját, akkor azt tapasztalja, hogy minden egyes szám tíz–tizenöt százaléka gyermekkönyveket recenzál. Itt, Magyarországon, semmi ehhez fogható sincsen, hanem az úgymond fölnőtt, úgymond komoly irodalom képviselői legfeljebb kötelező penzumként ejtenek szót a gyermekeknek szóló

irodalomról, többnyire a decemberi gyermekkönyvhét tájkán, amely az átkos szocialista múltból fennmaradt tradíció. Éppen ezért évekig nem tartották meg, de most valakinek eszébe jutott, hogy pusztán azért, mert az elmúlt negyven évben született ez a gondolat, nem feltétlenül azt jelenti, hogy romboló hatása. Ha igazságos akarok lenni, meg kell említenem, hogy a Népszabadságban, éppen egy korábbi hirdetésem nyomán, felismerték az ügy fontosságát és gyermekkönyv-kritikai rovatot indítanak.

– *Lehet, hogy nem írnak róla eleget, de azért a magyar gyermekirodalom kimagasló teljesítményekkel büszkélkedhet.*

– Ennek története megintcsak a különben joggal ostorozott ötvenes évekbe nyúlik vissza, amikor is élvonalbeli, nagykaliberű írókat politikai okokból a perifériára szorítottak. Csak huszadrangú, lekezelt, nem létező, nem fontos területeken mozgathattak, vagyis a műfordításban és a gyerekirodalomban. Ettől ez a két terület kiemelkedő színvonalú lett. Amikor ez a szorítás elmúlt, akkor az oldalra szorított alkotók magától értetődően visszaléptek a felnőttirodalomba. Ezzel az az aranykor meg is szűnt. De az iskolában manapság is Weöres Sándort tanítanak, aki csak ekkor írt gyermekverseket, sem

előtte, sem utána, olvashatnak a gyermekek Mészöly Miklós-meséket, Zelk Zoltán-műveket, ugyancsak kizárólag a háttérbe szorítottság éveinek termését. Az, hogy ilyen magas szintre fölemelkedett e kényszer által a gyermekeknek szóló irodalom, olyan hatással volt a következő generációra, amelyre ez a szorítás talán így már nem volt érvényes, hogy önmagától, öntörvényűen, pusztán azért, mert gyermekeknek írt fontos és jó, jobbnál jobb műveket alkotnak. Ezt a korszakot Csukás István, Lázár Ervin, Janikovszky Éva neve fémjelzi. Velük bizonyos értelemben az aranykor véget is ért, mert belefutott a rendszerváltásba.

– *Miért hatott kedvezőtlenül a rendszerváltás a gyerekirodalomra?*

– A korábban központilag támogatott ifjúsági és gyermekirodalom állami támogatása megszűnt, az évtizedeken keresztül fantasztikus munkát végző Móra Könyvkiadó összeomlott, a könyvkiadás kavaláriájában rádöbbsen a kalózkidő, az újfajta, könyvkiadással is foglalkozó cégek, hogy ez a leggyorsabb, legkönnyebb nyereséget hozó terep. Hihetetlenül minőség alatti, félanalabétáknak szóló és félanalabétizmust generáló, a helyesírási hibáktól hemzseggő, gusztustalan illusztrációféleségekkel, krikstrakszokkal teli leprellők és könyvecskék halmazza áll rendelkezésre. A kiadványok számát tekintve hatalmas föllendülés következett be, de akár alacsony minőségi mércével tekintve is katasztrófális a zuhanás. Van persze minőségi gyermekkönyvkiadás is, de képviselői elmondják, hogy ha a boltban kitesznek ötöt az újabb kötetekből és abból egy hét alatt csak egy fogy el, máris visszaküldik, hogy nincs iránta kereslet. A szemétből bármennyit

tesznek ki, az garagtálan elmegy.

– *Nem tudná a nemzetközi szervezet magyar szekciója erőteljesebben formálni az ízlést?*

– Az IBBY sehogyan sem tud ízlést formálni, megpróbálja Magyarországra behozni a külföldi minőségi könyveket, kiállítások organizálásában vesz részt. A legfontosabb feladat a kultúrával és a betűvel foglalkozó kortársakat várja, gondolom, immáron korántsem IBBY-eknéként, hanem emberként. Föl kell fogniuk valamit. Nem mondom, hogy azok, akik a magas kultúra köreiben mozognak, ostobák volnának, de mégis valami farkasvakság lett rajtuk úrrá. Nem veszik észre, hogy a mi nemzedékünk egy kultúra vége felé jár, az írott kultúra vége felé, valami más jön a helyébe. Fizikai értelemben fogy azok száma, akik elolvassák a műveket. Az utolsó emberfajta, aki olvas, az a gyerek, ő is csökkenő számban persze, hiszen a tévé elé ültetik. Úgy hívják, hogy az egyszemű villanypásztor. Míg „ő” őrzi, nem rosszkodik, viszont mire felnött, komoly irodalmat olvashatna, leszokik a könyvforgatásról. Maguk alatt vágják a fát, akik továbbra is egyszerűen lepöccintik, mint morzsát a gallérról a gyermekirodalomra. Minden erőmmel azon vagyok, hogy a gyermekirodalom ázsiója ezen elit közegekben is magasabbra emelkedjék.

– *Miért kezdett el Ön gyermekirodalomra írni? Átlátta mindezeket?*

– Nem, szó sincs róla. Vonzalomból, érdeklődésből. Kosztolányi Dezsőnek volt egy olyan mondata, miszerint gyermekeknek pontosan úgy kell írni, mint a felnőtteknek, csak egy kicsit nehezebb. Arra kell törekedni, hogy kétfedelű történetet írjunk, egyaránt meglegyen benne a gyerekeknek és a felnőtteknek szóló szint. Ugyanabból a mondatból az életkori felfogóképességeknek megfelelően ki ezt, ki amant emelhesse ki. Én sohasem haladtam szélirányba, ha belegondolok, az életem semmilyen területén sem a hivatalosan kijelölt úton jártam, így nem az irodalmi közmegegyezés által elfogadott művet hoztam létre. A gyermekeknek szóló irodalmat fontosnak tartom, s amennyire erőmből telik, megpróbálom erre másokat is ráébreszteni.

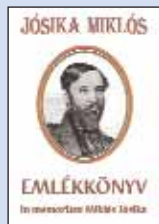
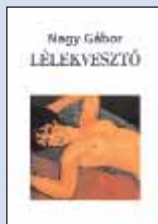
(mátraházi)

**A Széphalom Könyvműhely ajánlata
a Karácsonyi Könyvvásárra**

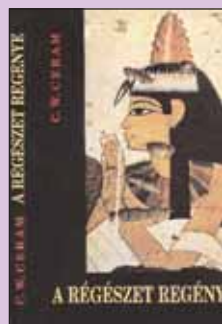
Albert Zsuzsa:
Posta a mából 630 Ft
Csete Örs: 1956 Budapest
(a forradalom 43 résztvevőjének
portréja és vallomásai, Magyar
Napló Kiadó) angol és
magyar nyelven, 3920 Ft
Jókai Anna: Ne féljetek
(kilencedik, változatlan
utánnomás) 1800 Ft
Jókai Anna: Szegény Sudár
Anna (regény – harmadik,
változatlan utánnomás) 1980 Ft
Jósika Miklós Emlékkönyv
(Jósika Miklós-életműsorozat,
szerk. Szajbély Mihály) magyar,
flamand és francia nyelven 1800 Ft
Lakatos Menyhért:
Tenyérből mondált jövendőt
(versek) 680 Ft

Mándy Stefánia: Scintilla
(versek) 850 Ft
Mezey Katalin: Kivala Palkó
Nemlehet-országban (meseregény
– 2. kiadás, az Új KÉZirat
Kiadóval közös kiadásban) 1790 Ft
Nagy Gábor: Lélekvesztő
(versek) 650 Ft
Röhrig Géza: Éj (versek) 890 Ft
Szakács Eszter: Másik hely,
másik idő (versek) 650 Ft
(Szempei) Molnár Ferenc:
Krónikásének a XVIII. századból
(Zichy Mihály és Szilágyi Márton
tanulmányával, Zachar József
előszavával) 1500 Ft
Várkonyi Nándor: Az ötödik
ember I.–II.–III. 6400 Ft
Várkonyi Nándor:
Varázstudomány I.
(A rejtett világ) 3300 Ft

Széphalom Könyvműhely
1068 Budapest, Városligeti fasor 38. Tel./Fax: 351-0593
A kiadóban vásárlóinknak 20% engedményt adunk,
nagykereskedőknek megegyezés szerint.

A Háttér Kiadó karácsonyi ajánlata

C.W. CERAM:
A régészet regénye
1800 Ft

KARINTHY FRIGYES:
Tanár úr kérem
Az 1916-os kiadás
hasonmása
798 Ft

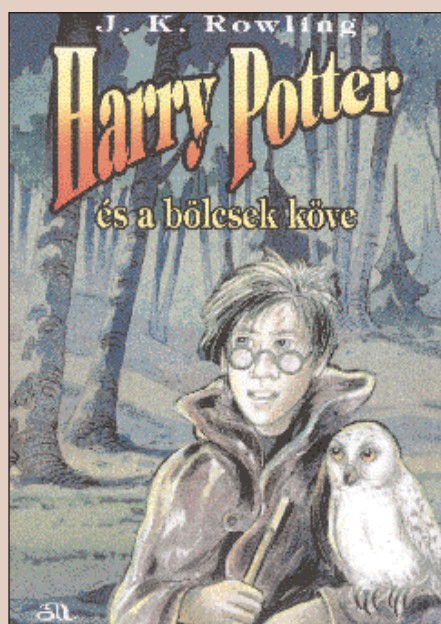

ERICH FROMM:
A szeretet művészete
Lélek-kontroll sorozat
598 Ft

KAESZ GYULA:
**Ismerjük meg a
bútorstílusokat**
1500 Ft

WERNER PIEPER:
Kakadémia
Az emberi ürülek
kultúrtörténete
1500 Ft

A könyvek megrendelhetők
közvetlenül a kiadónál is.
Címünk: 1134 Bp., Váci út 19.,
Postacím: 1525 Bp., Pf. 97.
Telefon/fax: 320-8230, 329-7293
Előterben a HÁTTÉR!

J. K. Rowling:
Harry Potter és a bölcsék köve
Meseregény, amely meghódította a világot.
Hongkongtól New Yorkig
a sikerlisták élén!
Ára: 999 Ft

Kiadja az Animus Kiadó.
T: 200-8481, 200-8455

A Tessloff és Babilon Kiadó karácsonyi kínálatából

Star Wars Így készült az 1. rész
Legyen szemtanúja a Star Wars 1. része
mögött álló csodagépezet működésének!
A filmrajongók élvezettel forgathatják al-
bumunkat, mely izgalmas titkokat tár fel
egy legenda megszületéséről.
160 oldal, számos rajzzal, fotóval.
2899 Ft

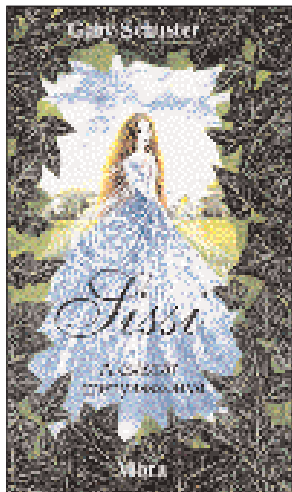
MI MICSODA KÜLÖNKÖNYVEK
Mercedes-sztori
Az Internet
A Mars

A kötetek bolti ára: 1620 Ft
A külön sorozatot alkotó kiadványok a mai modern élethez
tartozó témákkal foglalkoznak. Egyes kötetekben teret szentel
az elektronika, az úrkutatás és az üzleti világ mindnyájunkat
foglalkoztató kérdéseinek.

A bemutatott könyvek megrendelhetők a Tessloff és
Babilon Kiadó címén: 1075 Budapest, Károly krt. 3/a.
Telefon: 322-3871, Fax: 322-6023

Gaby Schuster:
Sissi. A császár menyasszonya
 Móra Könyvkiadó, 1999
 281 oldal.
 Ára: 1498 Ft

Lányregény ez, történelmi szereplőkkel, hiteles életrajzi adatokkal. Erzsébet királyné ifjúságát idézi, újabb kötettel gazdagítva a róla szóló memoárok könyvtármény anyagát.

Ha csak a női lapok olvasottságát tekintjük, meg kell állapítani, hogy igencsak nagy igény van napjainkban is a romantikus történetekre. S ez alól az atomkor tini-lányai sem kivételek. A szerzőnő hazájában épp ennek a korosztálynak szerkeszt lapot.

Interpretálásában most az olvasó elandalodhat „A császár menyasszonya” szívet melengető fejezetein, a szegény rokon kislány hihetetlen szerencsésén, midőn rabul ejtette az ifjú uralkodó szívére.

A történet hiteles. A véletlen játszott főszerepet abban, hogy egy kiadós családi veszekedést követően apja helyett Sissi kísérte nővérét – a kiszemelt arát – jövődöbelijével való találkozásra. Az is tény, hogy Ferenc József ez a hirtelen rátörő szerelem készítette arra a vakmerőségre, hogy szembeálljon anyja akaratával.

Immár semmi sem áll útjában a két fiatal egymásratalálásának. De hiába a világraszóló esküvő, pompa, ünneplés. A szeleburdi kislányból boldogtalan asszony lett, akinek élete szakadatlan menekülés volt önmaga, a ranggal

járó kötelezettségek és az udvar fojtogató, rideg légköre elől.

A kiadó a könyv folytatását ígéri „Sissi a korona szolgálatában” címmel, amely Erzsébet további sorsát kíséri nyomon.

T. A.

Gyárfás Endre:
A varázsgombóc
 Ciceró

Galagonya Máté, a törpe felkerekedik, hogy megkeresse a varázsgombóc receptjét, mert ha eszik a gombócból, óriássá változik, ő pedig igen szeretne már nagyra nőni. Csatlakozik hozzá öreg barátja, Kökény Kelemen, a kőműves és a fiatalabb, kissé hebrencs birkapásztor, Áfonya Ábris. Mivel mesevilág vidékein haladnak előre, ahol akadnak segítőtársaik is: sasok, egy lovacska, egy béka – járnak földön, vízben, levegőben, és persze újabb és újabb különös kalandokat élnek át. A gombóc-kutató csoportnak Óriásországba kell eljutnia, ott állítólag megvan a versbe szedett recept. Hogyan jutnak el az óriáskirály palotájába, és ott milyen meglepetések várnak rájuk, ezt meséli el az író, akinek Vida Győző grafikus az alkotótársa.

Móra Ferenc:
Rab ember fiai
Dióbél királyfi
 Holnap

Apafi Mihály, a vajszívű erdélyi fejedelem egyik hűséges híve, Szitáry Kristóf ártatlanul börtönbe kerül. Két fia – a fejedelem apródjai – arra vállalkozik, hogy kiszabadítja apját. Bátrak, leleményesek és kitartóak, hiszen az igazságban és persze akadnak derék segítőtársaik kalandjaik során. Móra ifjúsági regényének népszerűségét az erkölcsei példázat ereje és az írói fantázia szárnyalása biztosítja. A történelmi valóság inkább csak héttér abban a novella-füzérben is, amely a 1848–49-es szabadságharc korába vezet az olvasót. Az érdekes meseszövést, fordulatos mű fejezeteiben az író emléket állít az embert próbáló időknek és az emberi boldogulás titkát példázza.

J. K. Rowling:
Harry Potter és a bölcsek köve
 Animus

Harryvel egyre több szokatlan, mondhatni rejtélyes dolog történik az alatt a tíz év alatt, amíg – autóbalesetben elvesztett szülei halála óta – a rokonainál lakik. Nevelőszülei viszont ki nem állhatják azt, aki nem olyan unalmas, hétköznapi, közönséges figura – egyszóval: mugli –, mint ők. Sokáig maga a csenevész, szemüveges, szelíd kisfiú is úgy gondolja, hogy ő csak egy a többi gyerek közül, nem látja magában azokat a különös képességeket, amelyek alapján jelentkezés nélkül is felvételt nyer a Boszorkány-és Varázslóképző Szakiskolába. Hiába örökölt különleges képességet Harry, az első tanév alatt nehéz próbáknak van kitéve, mi több, életre-halálra szóló küzdelem részese lesz... A tizenegy éves varázsló története már meghódította a fél világot... Bestseller, amelynek folytatása következik!

A három királyleány
 Palatinus

„A tündérmesék csoportjába azok a mesék tartoznak, amelyeknek legfőbb jellemzője a csoda: a mese tele van csodála-

tos kalandokkal, csodás tárgyakkal és csodás személyekkel” – írja az Elek Lívia által illesztett válogatás utószavában a kötet összeállítója. Boldizsár Ildikó huszonhárom magyar népmeséből állította össze ezt a reprezentatív köte-

tet, amely hajdani mesemondók szavait, egykor szívesen hallgatott történeteit nyújtja át némileg stilizáltan a mai olvasóknak. Rózsa és Ibolya, Babuszem Jankó, Fehérlófia, Árgyulus királyfi, Mirkó királyfi, A csillagszemű juhász meg a többi mese ebben a formában is őrzi a mesélés eredeti hangulatát, azaz megtartja a mese életető elemét, az értelmezés sokféle lehetőségét.

Csuvár Erzsébet –
 Gervai Marci:
Papagáj fakanállal kalapál
 Manó Kiadó
 „Gyermekversek mindenkinek” – ilyen egyszerű egy különleges

kötet alcíme. Rendkívülivé pedig az teszi ezt a könyvet, hogy a verseket egy másfél éves kisfiú szavai, mondatai ihlették. „Némelyik vers szóról-szóra úgy hangzott el Marci szájából, amint az a kötetben található.” Például így: „Nagyapámat/ úgy hívták, hogy/ Aladár./ Azt híszem/, ha nagy leszek/ én is Aladár/ leszek.” Marci előbb tanult meg beszélni, mint járni, és szerencsére valaki a leghetlenebb helyzetekben is azonnal leírta érdekes, eredeti módon fűzött szavait. S aztán egy-két szavához, mondatához körítést fűzött, a kész alkotást címmel egészítette ki. A közös mű aztán a szomszéd gyerekek kezébe került, akik ráérezve a versek hangulatára és mondánivalójára, színes rajzokkal járultak hozzá a könyv várható sikeréhez.

„Megtisztelő nappalaim, nyugodt éjszakáim vannak”

Beszélgetés

Moldova Györggyel

A legtermékenyebb kortárs írónk, olykor évente két-három kötete is megjelenik. Kossuth-, kétszeres József Attila-, Nagy Lajos-díjas. Jelenlegi kritikusi – ha egyáltalán szóba kerül – „idejétmúlt” jelzővel illetik, miközben meglehetősen nagy példányszámban kelnek el ma is a könyvei, s a könyvtárakban a rongyosra olvasott Moldova-kötetek arról tanúskodnak: az olvasóknak ellenkező a véleményük. Önmagát szorgalmas mesterembernek tartja, aki azzal a „kis” tehetséggel, amelyet Isten neki adott, megpróbált jól sáfárkodni...

Moldova Györgyöt nem könnyű mostanában megtalálni. Nem mintha titkos lenne a telefonszáma, vagy a politikai rendszer-váltás után hátat fordított volna a világnak, sőt.

– Az a hír járja, hogy készülő új szociográfiai írása kedvéért lekötözött Szabolcs-Szatmár-Bereg megyébe és csak hétvégén jár haza. Mindig is híres volt arról, hogy alaposan utána-jár témáinak...

– Harminc éve nem írtak erről a vidékről. Utoljára Végh Antal, az Erdőhatáron, nyírent, holott az országnak ez a része Európa hátsó udvara. A térszek megszüntetésével az emberek a szó szoros értelmében elnyomorodtak. Ebben a megyében hatvanszázalékos a munkanélküliség... Az itt élő emberek sorsát látva azt próbálom megmutatni, hogy milyen tegnapi és mai bűnök következtében jutottunk idáig...

– Pályája kezdete óta vonzódik a „valóság”hoz. Szociográfiai és riport-köteteket írt – többek között – a komló-i bányászokról, a vasutasokról, a rendőrökről, az Őrségről, a textiliparról. Nemrégiben jelent meg legújabb riportkönyve Ég a Duna címmel...

– Azt szoktam mondani, hogy én szocialistának születtem. A nagyapám a Népszavát forgatta, abból tanultam meg olvasni. Mindig is érdekelték a kiszolgáltatottak, a nyomorultak, a szegények. Lehet, hogy egyesek szerint „idejétmúlt” a gondolkodásom, az írói magatartásom, de én még azt tanultam baloldali őseimtől és elődeimtől, hogy az értelmiségnek kell a nép érdekeinek képviseletében „elől járnia”. Íróként az a

dolgom, hogy a tényeket mutassam meg.

– Mostanában ilyen írói programmal nemigen drvat előállni... Ráadásul sokan azt is rosszállják, hogy nemigen titkolja politikai vonzalmait sem...

– Kőbányai gyerekként semmilyen jó emlékem nincs sem a Horthy-rendszerről, sem a harmincas évek végi, negyvenes évek eleji Magyarországról. Nagyon szegény családban nőttem fel, s minden életemesélyemet a szocialista rendszernek köszönhettem: kikászálódhattam a nyomorból, tanulhattam, azt csinálhattam, amihez a legjobban értettem, ami szenvedélyesen érdekelt. Ezek tények, amelyeket nem vagyok hajlandó el- és letagadni, mint ahogy azt sem vagyok hajlandó elhallgatni, hogy baloldali íróként tartom magam, akit a valóság, az élet érdekel. Persze, aki úgy gondolja, hogy én a „múlt” rendszerben dédelgetett, simogatott figura voltam, téved... Volt rá példa, hogy betiltottak, elhallgattak, megfenyegettek. Nemigen érdekelt! Soha nem kerestem a hatalom kegyeit, soha nem alázkodtam meg a dicséretéért. Jártam a magam útját és azt járom ma is. Már a hatvanas években kiléptem az Írószövetségből... Mindig magányos „harcos” voltam, ha úgy tetszik ágyú... Nem érdekel, hogy mit mondanak a kritikusaim, azokkal a bírálatokkal pedig végképp nem akarok foglalkozni, amelyek a politikai elkötelezettségem alapján ítélik meg az írói munkásságomat...

– Soba, semmilyen politikai eseményen nem láttuk szónokolni, nem

indult képviselőségért, viszont közismert, hogy szimpatizál az MSZP-vel mint párttal, s azt rebesgetik, hogy a párt vezetői adnak az ön véleményére...

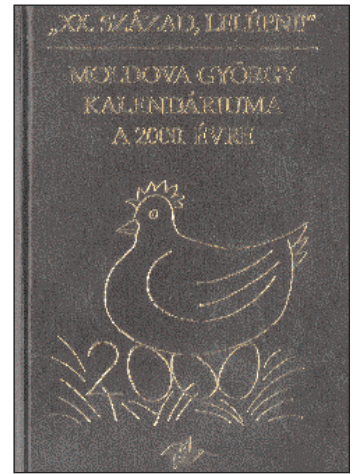
– 1994-ben, annak ellenére engem kértek meg az MSZP vezetői, írjam meg a párt választási programját, segítsék a képviselőjelöltek „kommunikációs” felkészítésében, hogy soha nem voltam tagja a pártnak, és tudták, a jövőben sem kívánok belépni. Nem vagyok pártkatona-alkat, semmilyen pártérdek – de hatalom – sem gátolhat meg abban, hogy kimondjam, leírjam, ami „fáj”, amit elhallgatni bűn...

– Moldova Györgynek, az írónak nem személyes fájdalma-e, hogy a Frankfurti Könyvvására való lázas készülődés közben szóba sem jöttek a művei?

– Elfogadtam, hogy az ottani bemutatkozás a „rendszer-váltó” írók előjoga és mint mondtam, én nem tartozom hozzájuk... Egyébként soha nem értettem az „önmenedzseléshez”, soha nem „szervekedtem”, hogy a külföldi kiadók megismerjék a munkáimat. Ráadásul valamiféle küldetésstudattal makacsul hiszem, hogy az idő nekem dolgozik... Mindig a magamra kirótt feladatokkal voltam elfoglalva. Ma is kézzel írok, megvan a nagyon szigorú napi munkaidő-beosztásom, nincs időm arra, hogy „fontos” emberek között forgolódjak, hogy mutogassam magam. Ennél jobban izgat, hogy veszik-e, olvassák-e a könyveimet az emberek. És hál’ Istennek olvasnak, és a borzalmas magas könyvárak ellenére is veszik a könyveimet.

Ha íróként valami fáj, az, hogy ma már luxusnak számít a legtöbb családban a könyv, hogy legutóbb megjelent, a XX. századot búcsúztató, a Kertek kiadónál megjelent „Kalendárium a 2000. évre” című Kaján Tibor által illusztrált könyvem – a megnövekedett kiadói, terjesztési költségek miatt – több ezer forintba kerül, és valóban csak a tehetősek engedhetik meg maguknak, hogy megvegyék...

– Ennek ellenére nem panaszkodhat a könyvei keresetségére, hiszen manapság ritkán kelnek el szépirodalmi művek ezernél nagyobb példányban. Míg az olvasók számára Moldova György nagyon is jelenvaló író, addig a kritikusok nem hogy nem méltatják, de nem is igen emlegetik. Egyik betilapunknak nyilatkozta, hogy Ég a

Duna című könyvére sem a környezetvédők, sem az irodalmárok nem reagáltak. Sem a környezetvédők, sem a kritikusok nem foglalkoztak vele. Nemrégiben – hosszú évek óta először – egy „elemző” tanulmány jelent meg Alexa Károly kritikus-irodalomtörténetész tollából a „Moldova-jelenségről” egyik irodalmi folyóiratunkban, s valamely televíziós kulturális magazinban is ő „taglalta” az Ön írói munkásságát. Ha az említett írást olvasta, vagy a műsort látta, nem sok öröme telhetett benne...

– Teszem a dolgom, és ennyi nekem elég. Nem vagyok hajlandó belemenni önmutogató szakmai csatározásokba... Nekem nincs megfelelőbb „háborús” terep a valóságnál, s az a dolgom, hogy arról írjak. Az elmúlt években öt riportkötetemet jelent meg és igen szoros munkatervem van 2001-ig. A lehető legközelebbi jövőben szeretném megírni a Szabolcsról szóló riportomat, folytatni A város hercege című regényemet.

– Bár ebből a beszélgetésből is kiderült, szigorú önmagához, egy kódex-író szerzetes időbeosztásával él, semmilyen fáradtság nem sok, ha a témái után kell járnia – hiszen mostani anyaggyűjtő útján magánházaknál, vadász- és erdészlakokban „búzza” meg magát –, mégis érdekel, mikor és hogyan pihen?

– Szakmai barátságokat nem tartok, viszont egy összeszokott csapattal hosszú évek óta focizom. Igaz, ma már – 65 évesen – csak egy félidőt tudok végigjátszani. Amikor hétvégéken a Nyírségből „hazajövök”, a feleségemmel, a lányaimmal igyekszem együtt lenni. Aztán újra nekiindulok az országnak, mert mint mondtam: nekem az írás egész életem szóló feladat...

A beszélgetőtárs T. Puskás Ildikó volt

Színházi esték Kamra

Évtizedekig műsortervi kötelezettsége volt színházainknak, hogy évadonként legalább egy magyar darabot bemutassanak, s ha az még ösbemutató is volt – külön jutalmazták. A szándék ugyan nemes volt – a magyar darabok életre segélése – de megbukott azon, hogy kötelező. De azok a színházvezetők, akik nem megfelelni akartak, hanem korszerű magyar színjátszást, az idők változtával sem rohantak a kasszasikert ígérő hókamókák felé, hanem továbbra is keresték az új, hazai írókat, illetve műveket. Aligha tévedünk, ha ennek a módszeres, írókat is nevelő színházi munkának az élére a Katona József Színházat tesszük. Kivált amióta kamaraszínházuk is működik – a Kamra író, rendezőt, pályakezdő színészeket avatnak ezeken a világot jelentő deszkákon.

Tasnádi István: Közellenség

Kleist elbeszélése nyomán született ez a Kohlhaas Mihály történetét felelevenítő játék, méghozzá úgy, ahogy azt a perlekedésre ürügyet adó lovak megélték. A látószög megdőbbentő, bár még sokan emlékeznek rá, Tolsztoj elbeszélését is így vitte színpadra Tovsztogonov. Ám a fiatal író és szintén fiatal rendezője, Schilling Árpád Molière-rel vallja: onnan veszem a jót, ahol találok. Márpedig ők azt találják jónak, ami sem nem tragikus, sem nem komikus, és kivált nem középszerű. A végletek együtt vibrálnak a helyzetekben. Ami a poroszlónak hetyke kivagyiság,

az a lócsiszárnak polgárlázító pimaszéria, ami szabadság itt, az lázadás ott, ami az igazság elve az embereknek, az sintértelep a lovaknak, s mire isten, császár, paraszt megkapja a jussát – lókupec is, lovak is megértek a halálra. Schilling az utolsó negyedig fokozódó tempót diktál, győzi ötletekkel, kódaképpen kéne megállítani az időt, ki-merevíteni a képet, ám ilyen summázó pillanat nincsen megírva a szövegekönnyben. Kohlhaastól hívei a lipcsei csata után rendre elpártolnak: Luther, fejedelem, Nágelschmidt és persze a lovai is. Hosszú ez a kifejtés. Részben azért, mert kézenfekvő, közismert, részben azért, mert a játék eleje gyorsabb információszerzésre szoktatott. De zavaró a zárójelenet szentimentalizmusa is. Érdemes lenne újragondolni, -írni, -rendezni az utolsó tíz percet.

Schilling rendezői módszere a szegény színház, a kegyetlen színház eszközeit használja, ám ezek megválasztásakor pontos lélekrajzra támaszkodik. Kohlhaast a rokonszenves Stohl András játssza, aki a hőst csatázva kezében szekercével, fát hasogatva mutatja. Csorog róla a veríték, a lámpák magosában szétpattanó nylontasakok tartalma. Megtestesül a hasonlat: aprítja az ellent, mint a tuskót. S mi, nézők, ebből tudjuk elképzelni az egész rettenetes mézszárlást.

A példák száma szaporítható, esetenként vitatható is, afelől azonban nem hagy kétséget, hogy tehetség mutatja magát rendezésben, szövegekönnyben, játékban.

Nem léphetünk túl a „mai kocsmán” ...

Egressy Zoltánnak két darabját is játsszák mostanában. Az egyiket a *Radnóti*ban, a

másikat a *Kamrában*. Előbbi korabeli dokumentumokból, naplórészletekből állította össze a szerző, „hőse” pedig Németh Antal, a Nemzeti Színház igazgatója, aki a Gömbös-korszakban lett a történelem játékszere.

A *Portugál* – a hírek szerint elővételben január végéig elkeltek a jegyek – az idei színházi szezon egyik legsikeresebb előadása.

A darab nagyon is hétköznapi hősei a rendszerváltás utáni Magyarország egyik isten háta mögötti településén, a kocsmá, a vegyes bolt és a templom háromszögében élnek. Számukra a rendszerváltás csupán szemiotikai változásokat hozott: a népköztársaság és köztársaság között csupán annyi különbséget vélnek felfedezni, hogy az utóbbi szóösszetételből „elmaradt” a nép...

A kocsmá tehát a társadalmi élet egyik helyszíne, illetve az egyik megállóhely a templom és a vegyesbolt között. Itt kötetnek és ápolatnak a barátságok, itt lehet egy picit a nyomorúságos valóság fölé emelkedni – hogy kijózanodva még nagyobb zuhanjon az ember – az ide betérők „félszavakból” is értik egymást, hiszen itt vannak otthon. A kocsmában következmények nélkül lehet többnek is, kevesebbnek is látszani, mindenki tudja mindenkiről, ki is ő valójában. Az ide betérők „azért isznak, hogy felejtsenek”. Felejtésük hajdani vágyaikat – ha voltak –, felejtésük jelen nyomorúságukat.

Valójában a kocsmá tulajdonosa, lánya és törzsvendégeik már beletörődtek abba, hogy itt „élniük és halniuk” kell. Mindaddig nem is gondolnak távolabb a poros falu határánál, amíg meg nem jelenik az életükben a „felbujtó” értelmiségi. A falun átutazó, a maga „kocsmájából” (unalmas életéből, jólétéből) egészen Portugáliáig menekülni szándékozó fiatalember fel-

kelti a vágyat a kocsmáros 24 éves lányában, hogy mégis átlépjen a sörös rekeszek, kilépjen a söntéspult mögül és a fiúval menjen oda, ahol hullámszik a végeláthatatlan tenger, ahol a szabadság szaga tölti be a levegőt. A lány és a fiú csak a falu határában lévő kacszútatóig jutnak, s végül ki-ki „visszakullog” a maga kocsmájába.

A darab csetlő-botló szereplőiben ki-ki saját kocsmájának törzsközönségére ismerhet...

A *Portugál* azért is mester-munka, mert az embert a darab végére akaratlanul is „elborítja” a *Három nővér* melankóliája (Csehovnál is elvágyódnak az emberek a maguk életéből, aztán ott is – gyávaságból, tehetetlenségéből – marad mindenki, ott, ahol van).

Egressy Zoltán darabja Arnold Weskernek évekkel ezelőtt a Katona József színházban játszott „*Élnék, mint a disznók*” című „proli-naturalista” darabját, és a bolgár *Radicskovnak* – ugyancsak évekkel ezelőtt az Új Színház padlásterében játszott *Január* című abszurd játékát is felidézi (utóbbinál szintén egy ivó a helyszín, ahonnan csak a halál szabadíthatja meg az embert, amely kiéhezett farkasok képében jön el érte).

Lukáts Andor remek rendezése, a színészek alakítása: *Szirtes Ági* akrobatikus ügyességgel játszott agresszív alkoholistá nője, *Pel-sőczy Réka* darabosság mögötti törékenysége, *Varga Zoltán* bamba, szálnalmas iszákosa, *Bán János* kocsmái szájhőse, aki az igazi Trebitss pózában tetszeleg és *Ónodi Eszter* már álmodozni is képtelen, vállalkozó szépasszonya és a többiek, *Dévai Balázs*, *Csujá Imre*, *Lengyel Ferenc* és *Takátsy Péter* játéka nem kis részben járulnak hozzá az előadás fergeteges sikeréhez.

T. Puskás

Hiszünk a könyvben

Beszélgetés a

Libri igazgatójával,

Dietrich Tamással

„Miben bízok ez az ember?” A kérdés aközben foglalkoztatott, míg a Libri könyvesbolti hálózat igazgatójához igyekeztem. Számos boltjuk van, a közelmúltban nyitották meg a Könyvpalotát a régi, Rákóczi úti Könyvárúháznál a szomszédságában, valamint háromszáz négyzetméteres eladóterületet a Nyugatinál felépült bevásárlóközpontban. Mindezenközben azt olvassuk mindenféle felmérésekben, hogy az embereknek egyre jobban lanygul az érdeklődése az irodalom, a nyomtatott kultúra iránt.

A Libri újpesti székházában alig jutunk a bemutatkozáshoz, oly sűrűn csöngenek a vezetékes és a mobiltelefonok.

– Okés, okés... – egyezik bele mindegyre beszélgetőpartnerei javaslataiba fiatalos hévvel a hívott fél, Dietrich Tamás igazgató, akinek parancsára lassacskán elcsitulnak a trillázó szerkezetek.

– Először is bízunk az olvasóban – válaszolja végül szavakba öntött úti gondolataimra. – A statisztikákkal szemben fenntartásaim vannak, de amikor azt látom, hogy a megvásárolt könyvek között a regények aránya nő, csak arra következtethetek, hogy többet olvasnak az emberek. Míg a színes könyvek, a képes albumok ára megközelíti a külföldön hasonló kiadványokért elkért összeget, addig a regények árszínvonala még messze elmarad a nyugaton szokásostól, egyszerűen azért, mert ott megfizetik a szerzőt. Másodsorban

a könyvben bízom. Makroadatok alapján egyértelmű az, hogy reál életszínvonal-növekedés van. Noha ezt nem mindenki érzi, a keresetek növekedése nagyobb az inflációnál. Hosszú évtizedek tapasztalatai igazolják, hogy fellendíti a kulturális kereskedelmet. Manapság nem ritka az ezerforintos könyv, de ha bemegyünk a közértbe, ott sem igen tudunk ezer forint alatt vásárolni. A könyv mostanában nem elérhetetlen dolog. Úgy érzem, hogy bizonyos területeken megállt a könyvek áremelkedése, bizonyos kiadványok esetében még nőni fog.

– Harmadsorban bízom a Libriben – fűzi tovább a kérdésre adott választ. – Úgy érzem, a vásárlókat vonzó kiszolgálási színvonalat alakítottunk ki. Huszonnyolc üzletünk majdnem mindegyikét felújítottuk. Szépek, tiszták, világosak a boltjaink, egyértelmű feliratrendszerrel segítse-

vel, a pártatlan toplistákból jól lehet tájékozódni a kínálatban. Az összehangolt munka mögött számítógépes rendszer áll, amely órára készen mutatja, melyik boltban mely könyvből mekkorák a készletek. Ha egy könyv bekerül a Libri üzlet-hálózatába, nyomon tudjuk követni az útját. Úgy gondoljuk, hogy sokkal hatásosabb a kiszolgálás, ha a Libri központi raktárába kerül be a könyv és mi szállítjuk ki, mint ha sok száz kiadó bombázná az üzleteinket a kiadványaival.

– Az Állami Könyvterjesztő Vállalat jogutódjának számító Libri boltszáma az elmúlt két évben nemigen változott, csak nagyságrendje nőtt, mivel például egy kicsiny térképboltot elcseréltek a Könyvpalotára. A beszerzési és az eladási ár közötti különbségből hogyan lehet fedezni a köztudottan költséges villany- és közüzemi számlát, a béreket?

– Az elmúlt három évben a Libri veszteséges volt, ez lesz az első esztendő, amikor kis mértékű nyereség képződik. Ez persze összehasonlíthatatlanul kevesebb, mint amennyit az elmúlt esztendőkből fejlesztésre fordítottunk. De most elértük azt az üzemenagyságot, amelyben már nyereséget lehet termelni.

– Tudatos választás, szakmai fogás, hogy a Könyvárúház mellett nyitott meg a Könyvpalota? Laikus szemmel zavarják egymás köreit.

– Szakmailag indokolt volt, mert akartunk egy ezer négyzetméter körüli könyvárúházat nyitni. Ott lehet ezt megtenni, ahol van szabad hely. Itt volt. Ráadásul jó alkupozícióban voltunk, mivel egy éve kiadatlan volt ez a helyiség. Hogy egymás mellett meg tud-e élni két óriási könyvesbolt? Meg kell nézni a többi üzletet a városban más kereskedelmi ágban. Ha ők megélnék, miért ne élne meg a könyvesbolt? A versenyhelyzet ilyen szempontból fokozódik, de meggyőződésem, hogy a vevő számára ez előnyös.

– Nem tiltakozott a Könyvárúház?

– Nem volt lehetősége, bármilyen üzleti tárgyalás titkos. De nem gondolom, hogy tiltakozott. Adott esetben az is kiderülhet, hogy az ő forgalmuk is növekszik, mivel összpontosul a könyvvásárlási lehetőség. Londonban nyolctíz könyvárúház van egymás mellett és mindegyik megél. Sokkal inkább a kisebb könyvesboltokra lesz kedvezőtlen hatással, adott esetben a mi kisebb üzleteinkre is.

– Szakosodnak valamelyest a boltjaik?

– Nem jobban, mint eddig. Van közgazdasági, jogi, mezőgazdasági, orvosi és zenei szakboltunk. Az egyetemi könyvesbolt az egyetemisták ellátására összpontosít.

– Mennyiben tekinthető újítónak a nyugati bevásárlóközpontbeli üzletük?

– Csupán abban, hogy másfélszeres, mint a többi bevásárlóközpontbeli üzletünk. Ezt a designt három éve alakítottuk ki, s elégedettek vele a vásárlók. Látványos, áttekinthető. Mindig tiltakozom, amikor szakmai körökben egyesek azt mondják, hogy a bevásárlóközponti könyvesbolt tömegigények kiszolgálására alapulnak. Ezt határozottan cáfolum. Bizonyos szakkönyveket nyilván nem volna célszerű ott elhelyezni, de így is ötezres a könyvcím-választék.

– Mennyire rostálják meg a könyvtermést?

– Nem feladatunk a válogatás, de vannak kereskedelmi feltételeink, amelyeket a könyvszakma elfogadhatónak tart. Az elképzelésünk szerint százhusznál több könyvkiadóval nem tudunk közvetlen kapcsolatban állni. A nagyon kis kiadókkal nem éri meg közvetlenül üzletelni. Az ő kiadványaikat az öt-hat állandó partnerünknek számító nagykereskedéstől vásároljuk meg. Ily módon szinte csak az a könyv nem jelenik meg a kínálatunkban, amelyiket nem ajánlják fel a Librinek.

M. Zs.

KÖNYVKERESKEDELMI KÖZPONT

1033 Budapest, Szentendrei út 89–93.

T.: 437-2443, F.: 437-2442

Nyitva tartás: H–Cs.: 8–16h, P.: 8–13h

E-mail: vevoszolg@wkdc.hu

ÚJDONSÁGAINKBÓL

 <p>AKADÉMIAI KIADÓ E-mail: custservice@akkrt.hu internet: www.akkrt.hu</p>	<p>Melanie Klein: A szó előtti tartomány .....3390 Ft</p> <p>Hallás utáni szövegértés – FRANCIA .....2880 Ft</p> <p>Francia diplomáciai iratok a Kárpát-medence történetéről 1918–1919 .....2800 Ft</p> <p>Pszichológia és nevelés .....1480 Ft Szerkesztette: Vajda Zsuzsanna</p>
 <p>E-mail: vevoszolg@muszakikiado.hu</p>	<p>Szarka Klára-Fejér Zoltán: Fotótörténet .....2490 Ft</p> <p>Dobó Márton–Molnár Csaba–Peity Attila–Répás Ferenc: VALÓSÁG–GONDOLAT–RAJZ</p> <p>magyar nyelvű .....7900 Ft</p> <p>angol nyelvű .....19 900 Ft</p> <p>Tibor Ágnes–Grüber Cecília: Kamasznak lenni ...1200 Ft</p> <p>Déri Katalin–Horváth Pál: Bibliismeret .....3800 Ft</p> <p>Rekettye Gábor: Az ár a marketingben .....3800 Ft</p>
 <p>E-mail: vevoszolg@kjk.hu Internet: www.kjk.hu</p>	<p>Jogi Lexikon (műbörkötéses) .....15 904 Ft</p> <p>Dr. Szakács Imre: Könyvvizsgálat A–Z-ig .....5376 Ft</p> <p>Audit szótár: német–angol–magyar .....4704 Ft</p> <p>Az Európai Unió környezetvédelmi szabályozása3584 Ft</p> <p>A szabálysértési jog 1949–1968 .....3808 Ft</p>

Keresse Partner boltjainkat!

AKADÉMIAI KIADÓ	MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ	KJK – KERSZÖV
<p>KIS MAGISZTER KÖNYVESBOLT 1053 Budapest, Magyar u. 40. Tel.: 327-77-96</p>	<p>KANDÓ KÁLMÁN KÖNYVESBOLT 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 20. Tel.: 311-22-73 Fax: 311-24-43</p>	<p>KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI KÖNYVESBOLT 1051 Budapest, Nádor u. 8. Tel.: 317-40-35 Fax: 318-16-52</p>

Szigethy Gáborral

beszélget

Nádor Tamás

Szelíd, konok ember. Szelíd, ha szeretik, ha nem kell hazudnia, ha tisztességét nem fenyegetik, ha teheti azt, amihez ért, ha az életét kézfogásra vagy szembenézésre méltatlanok nem nyálazzák körbe. Konok, ha azt, amiben hajlíthatatlanul hisz, görbíteni, törni, korrodálni akarják. Kortanú, őrzője s továbbadó tanára annak, amit rátestáltak, amit süketítő, némitó, megvakító világban is hallott, látott, kimondott irodalomban, színházban. Puha diktatúrában s puha demokráciában valaki, akit nem lehet megfélemlíteni, megvásárolni. Az, hogy még humora is van, a nem remélt ráadás.

– *Mindig a „gondolkodó magyarok”, vagyis a függetlenségre törekvő szellemek közé tartozott. Térségünkben és nálunk, megítélése szerint, milyen esélyei voltak, vannak, és – ez persze, már hazárdírozás – lesznek a szuverén személyiségnek?*

– Rosszak voltak és ma sem túl jók, de szeretnék bízni abban, hogy történelmi távlatokban javulnak. A szuverén személyiségnek egyébként mindig voltak lehetőségei a sajátos megszólalásra, önmaga megtalálására, csak meg kellett találnia ennek módját. A *Gondolkodó magyarok* című könyvsorozatnak, amelyet szerkesztettem, részint épp ez volt a célja. Kitaláltam, hogy klasszikus magyar szerzők politikai röpiratainak közreadása alkalmat kínál: a kötetek előszavával elmondhattam a magamét arról a korról, amelyben e művek születtek. S egyszersmind közvetve, vagy talán nagyon is direkt módon arról a világról is szólhattam, amelyben éltem, éltünk. Úgy hiszem tehát: az igazán autonóm ember, akinek önálló mondandója van, nem siránkozik azon, hogy ezért

vagy azért nem lehet elmondani az igazságot, hanem körülnéz, s a maga módján mégiscsak elmondja, mit lát, s miről a véleménye.

– *És ha, mint most, látszólag nincsenek többé tilalmak, kimondhat-e csakugyan mindent? Ma miért „nem túl jók” az esélyei?*

– Most valóban vadonatúj helyzetbe kerültünk. A puha diktatúrában ismertük a tilalmakat, és ismertük a kimondás vargabetűit, trükkjeit, kiskapuit, a parabolákat, a sorok közé írást. Most bármit közölhetünk. Csak éppen az a kérdés, hogy nem épp e fékezetlen szabadság válik-e az igazság kimondásának torzítójává, gátjává. A viszonylag egyirányú és korlátolt információk időszakában az embert kevésbé fenyegette az a veszély, hogy neztán túl sokat tud a világról. Így azt, amit tudott, akár hitelesnek is vélhette. A mai információözön akár elsodorhat bennünket, vagy legalábbis elbátortalaníthat. Ma már a szuverén személyiség sem lehet annyira biztos a maga igazságában. Illetve főként azért van nehéz helyzetben, mert nem lehet biztos abban, hogy szükség van-e egyáltalán a véleményére, igazságára, bátorságára, az általa fontosnak vélt erkölcsi értékekre. Mert ma a világ – és nem csak a miénk – erkölcstelen. Gyáva, hiszen megalkuszik pénzért, karrierért. És nem szereti a bátrakat, az igazságkeresőket. Most tehát nem a politikai erőszak fenyeget bennünket, hanem a világ pénzéhsége, karrierhajhászása, álnoksága. És a legveszélyesebb kísértő: a saját gyávaságunk. Aki megalkuszik, ma éppúgy válhat semmivé, vacak emberré, mint a puha vagy a kemény diktatúrában. Ám az igazi szellem akkor sem puhult

el, ma sem puhul el, csak akkor is, ma is másképp kellett-kell megtartania magát.

– *Ismeretes: ön kényszerűen vagy kedvtelésből pályája során sokféle foglalatosságot űzött: volt például díszítőmunkás, pincér, statiszta, lapszerkesztő, egyetemi oktató, színházi rendező... Voltaképp mi-nek véli önmagát?*

– Merész volnék, ha mondjuk írónak nevezném magam, hiszen ez csak akkor derül ki, ha később is érdemes lesz olvasni azt, amit valaha papírra vetettem. Színházban is úgyszólván mindent csináltam már, kivéve az igazgatást. És sok egyebet is műveltem már. Nem mondhatom tehát, hogy ez vagy az a foglalkozásom. Egy rendes, becsületes szakmám azonban van: tanár vagyok. De nemcsak abban az értelemben, hogy egyetemi katedrán tanítok. Tanárként próbálok írni, rendezni, tévéfilmet forgatni, múzeumot szervezni, emléket őrizni. Magyarán: a világról alkotott véleményemet, s a róla szerzett, mások számára is hasznosnak vélt tapasztalataimat szeretném felszínre hozni, továbbadni. Egyébként, ha mégis minősíteni kell magamat, úgy hiszem, kísérletező, felfedező kedvű ember vagyok. Imádok vadonatúj területeken kóborolni, körülnézni, imádok kitalálni valamit. Ha problémával szembesülök: gondolkodásra serkent, örömet szerez. De úgy hiszem, e minőségemben is tanárként viselkedem: alig várom, hogy esetleges felismeréseimet másokkal megoszthassam.

– *Kisesszéi és nagyobb lélegzetű írásai, vagy akár „színeszkönyvei” egyébként mutatják: nem kedveli a puszta teóriát. Mennyi önben a hirtelen felismerésekre hajlamos művész, és mennyi a filológus megfontolásokkal araszoló tudós?*

– Fogalmam sincs. Ám az igaz: valóban nem vagyok teoretikus alkat. Érdeklődéssel, sőt olykor élvezettel olvasok persze gondolkodókat, de ha valaki-valami érdekkel, soha nem elméleti konstrukcióként. Az emberre vagyok kíváncsi. Arra, hogy miért sír, miért nevet, tehát, hogy mit érez. Meg arra, hogy mit, miért gondol, mi

mozgatja, mit, miért csinál. És az ember története izgat, persze úgy, hogy filológus pontossággal előbogarászott adatok hitelesítsék ezt a történetet. S bármiféle megközelítéssel, műfajjal próbálkozom, végül mindig történeteket mondok el. Függetlenül attól, hogy mondjuk, színészekről írok, vagy politikai véleményt fogalmazok meg. Amikor például a nyolcvanas évek végén rövid időre járattam számat a politikában, ötvenhatról esvén szó, nem téziseket mondtam el, hanem felidéztem gyermekkori élményeimet. És mindenki értette, hogy voltaképp napi dolgainkról beszélek.

– *Legfőbb alanyai nagy tehetségű, szenvedélyes, igazságkereső színészek: Ruttkai Éva, Dajka Margit, Latinovits Zoltán, Mezei Mária. Miért választotta éppen őket?*

– Ahogyan mondani szokás: nem én választottam őket, ők választottak engem. 1960 óta dolgozom színházban, és idővel nem csupán művészetüket csodálhattam, de személyes kapcsolatba is kerültem velük. S aztán úgy adódott, hogy történeteiket, emlékeiket, hagyatékatuk rám testálta az idő, így kötelességemmé vált, hogy mindezzel tisztességesen sáfárokodjam. Ötvenes-hatvanas-hetvenes évekbeli sorsuk számomra nem csupán kivételes példa, hanem újraélhető múlt. Olyan történetek sora, amelyben tükröződik személyes sorsuk, megélt vagy meg nem élhetett életük. S voltaképpen mindannyiunk története, élete. Róluk írt könyveim egyrészt filológiailag megalapozott színháztörténeti munkák, másrészt különös, kivételes emberek sorsrajzai. S ekképpen mind egyik kötet metszete egy lassan történeti távlatból szemlélelhető időszaknak. És sorsuk, művészetük tanulsága, tanítása számomra, s talán mások számára is: ha az ember hisz valamiben, s arra rátette életét, azt soha, semmilyen körülmények között nem szabad föladnia.

Szigethy Gábor: Latinovits. Gabo Kiadó, 1999. 124 oldal, ára: 1990 Ft

Jó emberekről, írói szabadságról

Beszélgetés Kertész Ákossal új könyvéről

– *Mi fűzi össze, Szerinted, ezt a három írást, és miért nevezted őket „tündérmeséknek”?*

– Ezek mesék – a szó legjobb értelmében: történetek, narrációk, ha úgy tetszik. Emberekről (jellemekről) szólnak, akikkel mindenféle esemény történik, és ezeknek az eseményeknek, éppúgy, mint a legősibb meséknek, eposzoknak vagy mítoszoknak, igenis bizonyos erkölcsi tanulságuk van. Mind a három történet alapjában véve jó emberekről szól. (A szónak a legegyszerűbb és leghétköznapiabb értelmében.) Akiknek persze nem sikerül állandóan jónak lenni – ez ropant nehéz – sokat bukdácsolnak, néha ártnak is. Másrészt: úgy érzem, ennek a szörnyű századnak a végén az emberek azt igénylik, hogy valami biztatót halljanak az írótól. Azért nevezem őket tündérmeséknek, mert egy kicsit szebbek, mint amilyenek az életben meg szoktak történni. Jól végződnek. Nem

mintha nem lenne beleprogramozva eleve minden emberi történetbe a szomorú, a tragikus vég. Az emberlét végeredményben tragikus, már csak attól is, hogy meghalunk, és általában rondán halunk meg: betegségben, nyomorultul. De nem kell feltétlenül elvinni a történetet eddig. El lehet vágni a történetet abban a pillanatban, amikor a főhős éppen nyeresre áll. A történetet ott kell befejezni, ahol még éppen győzünk. Hiszen a küzdelem nem öncél, az ember azért küzd, mert győzni akar.

– *Mint író hogy élted meg a könyvkiadásban – több mint tíz éve – végbement nagy válást?*

– A századvégnek nem domináns műfaja már a regény, azelőtt sokkal fontosabb volt, mint ma. Nincs rá igény. A Makra annak idején hét kiadásban kétszáz ötv ezer példányban jelent meg. Ha ma egy-két ezres példányszámban meg tud jelenni egy regény, már örülhetünk, sikeres.

De: Nekem mindig van kiadóm, ezzel nincsen gondom. Még olvasóm is van. Amennyit ki bírnak adni, az általában el is fogy, néhány hátulmúlva már nem kapható. A gond az, hogy a kiadónak nincs pénze. A kiadó a különböző alapítványok kurtóriumaitól függ, és ezek sajnos ilyen-olyan módon a politikától függenek. És ez nem tesz jót az írói szabadságnak...

– *Mikor születtek a Tündérmesék-ben olvasható kisregények?*

– Az elmúlt öt-hat évben. Érdekes módon az egyik színdarabnak indult, a másik musical-nek, a harmadik pedig tv-játéknak. Végül mégiscsak epika lett belőlük, nemcsak azért mert én epikában tudom magam a legjobban kifejezni, hanem ezért is, mert erre van lehetőség. Ez az egyetlen műfaj, ahol nem kell más szervezetek bizalmát megnyernem, „ahol én rúgom a gólt”. Persze, a film hatással volt prózámra, Timár Gyuri, akinek most ugyancsak megjelent egy kötete, azt mondta rólok, hogy ezek filmregények tulajdonképpen. Dialógusra és jelenetre épülnek, arra, amit hallunk és amit

látunk. Azonkívül alapjában lineáris szerkezetűek, annak ellenére, hogy kettőnek van kerettörténete, nem tudom az epikus voltomat teljesen megtagadni. Szeretnék minél közelebb kerülni az egyre fogyatkozó számú olvasókhöz, ugyanakkor semmit nem vagyok hajlandó engedni a mondanivalómból. Az engedményt úgy értem, hogy egyszerűen és emészthetően akarom elmondani a mondanivalómat. Nekem mindig is üzenetem volt az Olvasó számára – különben nem tudnék írni. És ha egy írónak „üzenete” van, természetesen az a célja, hogy minél több emberhez eljusson. Egy olyan század kapujában, amely szintén nem sok jóval biztat, a legpozitívabb jövőkép az, ami ezzel a mondattal kezdődik: „Talán sikerül elkerülni...”. Ez eléggé aggasztó. Ilyen körülmények között, az az érzésem, az olvasó igényli, hogy az író legalább annyit mondjon: érdemes küzdeni, érdemes magunkat összeszedni. Lehet, hogy a világ rossz, de vannak benne jó emberek – és ha más nem is, ez zaért reményre ad okot.

Csokonai Attila

Két hete írtam a Tragédiáról, a Szép Szóba. Még egyszer visszatérnék rá, ha itt, a Könyvhétben szabad. Néhány oldalt talán érdemel Madách, még a közismerten mostoha körülmények között is.

Céloztam rá a múltkor, hogy Madáchnál nincs „örök asszonyi”. Az Jungnál van: az *archetipusok*, az öröklött *anya imágó*, mely olykor végzetes ellentétben áll a valóságban élő női illetve férfi ideállal. Mert az „örök asszonyi” és örök „hím” koronként és társadalmanként változik, és jelenünk épp ezért a nemi szereptévesztések és ebből eredő neurózisok gigantikus tárházát vonultatja föl döbbsent tekintetünk előtt, nem beszélve a kriminológiai eltévelyedésekről. (Nemi erőszak, kéjgyilkosság, pedofília stb.)

Éva minimum négy valós alakban jelenik meg Madáchnál. Először is valóban valami „örök Éva”: az ideákért lobogó (buta) férfi bölcs, természetközeli, mai fogalommal: ökológiailag eszményi, a természettel harmóniában élő kiegészítője. Másodsorú élő hús-vér nő, akit Ádám próbál mentetni (titkon az író nevében):

Minő csodás keverce rossz s nemesnek

A nő, mérleghől s mézből összeszűrve. Mégis miért vonz? mert a jó sajátja, Míg bűne a koré, mely szülte őt.

Éppoly sovány vigasz, mint a „Mondottam ember...”. Sőt, marhaság! Nem igaz! Azután Éva dramaturgiaiailag, logikailag egyébként tökéletesen indokolatlanul megdicsőül:

Mit állsz, tátongó mélység, lábaimnál!

Ne hidd, hogy éjed engem elriaszt:

A por hull csak belé, e föld szülötte,

Kertész Ákos A Tragédia további titkai

Én glóriával átállpém azt.

De két ponton Éva nagyon is valóságos nő. Az egyik az, amikor Ádám egyetlen okos döntését, mellyel az „ily agastyánhoz” méltatlan játékból a maga (és fajtája) részéről ki akar szállni, keresztlühúzza az Úr szövetségeseiként: „Anyának érzem, óh, Ádám, magam!” Nohát, ez tipikus, ezt ismerjük: ez az állandó csőre töltött revolver a nő kezében a nemek közötti harcban, mindig ezzel kényszeríti térdre a machót (ha van benne a lovagból is valami...).

Csakhogy a Paradicsomban éppen Lucifer szövetségese – ő veszi rá a bűnre Ádámot, nem? Vagyis okoz néhány meglepetést, elég sok arcú ahhoz, hogy valóságos legyen. Élő asszony. Hóna alján szörzet és még izzadtságsgaza is van. (Néha...) Ettől rémlett nekem, hogy valaki (talán Karinthy) szerint a Tragédia a Férfi Tragédiája, de hát Karinthy ilyet nem írt, ezért lehet, hogy ez a valaki is én voltam egykor.

Persze hogy szegény Bill Shakespeare-ről van itt szó, de ha ezen a ponton az író (lólába) nem bújkul elő véletlenül Hamlet királyfi köpenye alól, ma nem Hamlet volna a modern értelmiség prototípusa.

Ádám is az ilyen pillanatoktól valóságos ember (Éva visszafényében), ezekben a pillanatokban veti le „idea” álarcat. Amikor Keplerként mentegeti nejét, azt a (hogy finom legyen) szépelgő libát. Van ilyen? Hogyne! Tessék csak Sánta *Ótődik pecséjének* bármelyik figurájára gondolni (a kocsmabeliek közül). Vagy Götzre, Sartre-nál. Igenis lehet a filozófiai tétel is hús-vér ember – csak író kelletik hozzá!

Visszatérve a Tragédia Évájához: benne nem találom örök asszonyit. Ám legyen idea-mivoltában örök! Rendben. Csak amikor Madách a hús-vér Éváról: saját nő-élményéről beszél – a londoni színből vett idézet éppúgy a maga mentsége a nőért bolonduló botor (és átvett) férfinak, mint a Kepler-színből való – rajta kapom, hogy itt a bölcselő talárjában mégiscsak egy szépiró van jelen. Vagy fordítva. Hisz az én kiindulópontom az volt, hogy Madách filozófus, de magyar filozófus. A mi filozófusaink terminológiája pedig irodalmi. Vagy, ha tessék, maga az irodalom.

Csak költő volt, nem próféta

Megrendítően szép könyvet faltam fel pár nap alatt, noha ilyen terjedelmű (45 ív) munkák olvasása máskor hetekre lefoglal. Ezúttal azonban túl kíváncsi és izgatott voltam és minél beljebb hatoltam a könyvbe, annál inkább az lettem. Zelk Zoltán „megíratlan önéletrajza” ugyanis – „megíródott”. A feleségnél is több, mert szellemileg is társ Sinka Erzsébet (civilben irodalomtörténész), bátran emberfeletti-nek nevezhető munkával létrehozta azt a művet, melyre maga a költő egész élete során csak készült. Zelknek a költészet is zömmel „önéletrajzi”, és ahol nem az, ahol penzumokat teljesített, ott tudta kikezdeni az idő. Minden sora hitelesen személyes, minden képe valódi élményből szublimálódott. Mintha az életét egyenesen azért élte volna, hogy legyen minek verssé válnia. Ennek köszönhetően majd minden esemény, ami megtörtént vele, meg is örökítettett – csak éppen a költő megemelte annyira, hogy mi is magunkénak érezhessük. Szívszorítóan fájdalmas, meghatóan életigenlő költemények sora mellett az epizódok „egy az egyben” történő, prózai megfogalmazása ezért nem számít igazán ismétlésnek, hiszen a direkt elbeszélés másféle részleteket és más összefüggéseket segít napvilágra kerülni. Amíg olvasom, töprengök rajta, vajon miért nem írta meg Zelk maga ezt az egybefüggő, folyamatos élettörténetet? Szokás (de felületese magyarázatot) azt mondani, hogy ő „kismester” volt, aki a miniatúrákban tudta a legjobb formáját nyújtani. Van ebben igazság, de azért annak, hogy a nagy prózai mű nem készült el, vannak sokkal kézzelfoghatóbb okai is. Magyarázatot kínál például a *Tegnap* című,

1966-os kötet előszava, amely sajnálatos módon elkerülte Sinka Erzsébet egyébként mindenre megható alaposággal kiterjedő figyelmét. „Egyszer, éppen tizenhét éve, már belefogtam önéletrajzom írásába” – meséli Zelk. El is jutott vagy negyven oldalig, s aki próbálta már az írást, tudja, ennyi bőven elég ahhoz, hogy a szerzőt a folytatás vágya mágnesként húzza az íróasztalhoz. Ám az irodalmi folyóirat szerkesztője, akinek közlésre felkínálta, így fanyalgott: „Minek kürtöljük világgá, hogy a miskolci templomudvaron nevelkedtél?” Számoljunk csak: ha ezt Zelk 1966-ban írta, az esetnek 1949-ben kellett történnie, amikor a rendszer farizeussága miatt a zsidóság mint téma, tabunak számított. De van ám tovább is! Félreérthetetlenül a hatvanas évekre utalva így folytatja a költő: „Mik voltak a kedvem szegő vélemények? Sok a szegénység... Sok a kávéház... Sok a munkaszolgálatos emlék...” Vagyis hát álszentség dolgában a kádári pártállam se különbözött elődjétől.

Szerencsére Sinka Erzsébetnek eszébe jutott, hogy a szét-szórta fennmaradt, különböző időkből származó önéletrajzi töredékeket a külön megjelent szilánkokat, kiegészítve a versek vonatkozó strófaival, kronológiai sorba rakja és ahol hézag mutatkozik, ott ő maga tapintatosan és elfogulatlanul, de annál lenyűgözőbb tájékozottsággal kiegészítse. Zelk életét így zömmel mégis maga Zelk mondja el. Ami meglepetés, hogy ahol Sinka Erzsébet belép a történetbe, ott szinte regénnyé válik a mű, de jó értelemben. Sodró lendületű, érzelmileg immár kétszeresen is telített írást olvasunk, melynek egyre szaggatottabb lélegzetvétele, felgyorsuló dinamikája át-

élhetővé teszi a szörnyű versenyfutást az idővel, ahogy a betegséggel küszködő költő lázasan igyekszik mindazt, ami még benne rekedt, átadni az utókornak. S hogy mi mindent talál az ember ebben a fölmutatott sorsban, ami közelről megéri, annak előszámlására idő sincs elég. „A szegénység az életformám, a szegénység a mondanivalóm” – olvasom például egy önvalomásban, és úgy érzem, amit Móricz a Hét krajcárral prózában véghez vitt, azt megismételte Zelk a verseivel, merthogy el ne felejtsem említeni: ez a könyv ahhoz is gusztust csinált, hogy újra végigolvassam versesköteteit. Az pedig, hogy a szegénységnek, mint alapélménynek, sajnálatos módon megint van időszerűsége és megint lehetnek olyan olvasók, akik testközelből ismerős élményként rezonálnak rá, már csak a rendszerváltás utáni jelen ráadás. Zelk szegénységét jellemzi, hogy alighanem ő volt az egyetlen költő, aki valaha is mecénásként fordult József Attilához: „Nagyon kérek, intézd el nekem, hogy valami pénzt kaphassak!” – írta 1936 nyarán. Nyilván akaratlanul, de lelki elégtételt nyújtott ezzel a költőtársnak, aki maga is egész életében segítségért kuncsoroghatott másoknál, Zelk jóvoltából viszont végre átélhette az ellenkezőjét is. Az irodalomtörténeti kuriózum mellett ott egy privát érdekű is: Zelk 1939-ben az Emergés és Palma Kaucsuk Rt. Sas utcai raktárában dolgozott, sajnos, kis ideig. Sajnos, mondom, mert apám meg 1940-től működött ugyanott, talán épp váltották egymást. Lehetek volna ismerősök, mint ahogy futó ismeretségnél magam se vittem sokkal többre Zelkkel, de hogy miként, meg nem állom szó nélkül. A könyv említi, hogy a hetvenes években az Irodalmi Színpad tervezte, majd (a végtelenségig) elhalasztotta Zelk költői estjét. 1967-ben ugyanott ez megvalósult, s én lehettem a dramaturgia. Az est legnagyobb élményeként őrzöm magamban, hogy a közönség a versek mel-

lett magát a költőt is milyen gyöngéd szeretettel övezte. Pedig csak tíz évvel voltunk túl a durva támadáson, amikor „a nép nevében” Zelket (és másokat, mint a párt kegyenceit) egyesek kiutasították volna a magyar irodalomból. Tegyük hozzá: az, hogy (ha átmenetileg is), Zelk kegyenc volt: tény. De elmúlt, sőt ellenkezőjébe fordult, nagyon is, mondhatni irgalmatlanul. Zelknek viszont a világhoz való viszonyát akkorra már a rezignált bölcsesség jellemezte. Nem hiszem, hogy emlékezett rá, mit írt a kezdet kezdetén, 1947-ben a Magyarok-ba, „Irodalmunk időszerű kérdései”-ről, de kevés dolog bizonyult annyira naiv ábrándnak, mint amit ott ő jóhiszeműen megjósolt: „Én, aki nem a félelem madártávtáblából figyelem a baloldalt, elmondhatom, hogy minden világszemléleti különbözőség ellenére, a baloldal vezetői többre tartanak egy jó író, aki nem kommunista, mint egy rosszat, aki tagja a pártnak...” Hiszen ha akkor a próféta lelke szól Zelkből! De mint tudjuk, ő „csak” egy költő volt...

Sinka Erzsébet: Két hold alatt – Zelk Zoltán megíratlan önéletrajza

Argumentum Kiadó, Bp. 1999., 505 oldal, 1600 Ft

Nádra Valéria

– Ha nem Ön volna Kállai R. Gábor (és néha Geoffrey R. Killery), olvasná-e fent nevezettek műveit?

– Természetesen, ugyanis fejtett kritikai érzékem van, s szeretem a jó könyveket.

– Filozófiát tanít egyik egyetemünkön és kritikusai észre is vették, hogy írásaiban a filozófia többszörösen is szerephez jut: stílusában gyakran szerepel ironikus, posztmodern játék gyanánt, figurái közt is akadnak teóriagyártók, s végül a viszony, mely Önt a témához fűzi, szintén erőteljesen filozofikus. Hogyan lesz a filozófiatánárból szépíró?

– A történetiség kedvéért jó gászból lettem író, a filozófia szak elvégzése után. A közvetlen apropót egy elbocsátás és egy ajándékba kapott Mont Blanc töltőtoll jelentette. Ha az ember nem főállású író, mert hát nem teheti meg, hiszen meg kell élni valamiből, akkor a polgári foglalkozás mindenképpen rányomja bélyegét műveire, feltevé, hogy betartja azt a mértékadó szabályt, miszerint olyasmiről szabad írni, amit az ember ismer, vagy ismerni vél. Mármost ha én egyáltalán ismerek valamit, akkor az a filozófiatörténet egy szelete, az egyetemi világ és a kávéházba vágyó kritikai értelmiség.

A posztmodern játékról viszont csak akkor fogok tudni bármit mondani, ha egyszer

Írófaggató

„– Egy árva sorát sem olvastam! – kiáltott fel idegesen a látogató.
– Akkor honnét tudja, hogy nem tetszik, amit írtam?
– Ugyan, hát nem elég az, amit a többiektől olvastam? – legyintett a jövevény.
– Egyébként, tudja mit? Elhiszem becsületszavára. Mondja meg maga: jók a versei?”

(Bulgakov: *A Mester és Margarita*)

m e g k é r d e z t e

megtudom, mi az a posztmodern. Egyelőre ugyanis olyan jelnek tűnik, amihez használati elfelejtettek jelentést fűzni.

– Eddigi hat könyve közül háromnak a keretét egy-egy nyomozás adja, Geoffrey R. Killeryként a nyolcvanas–kilencvenes évek Magyarországon játszódó krimi írt, két történelmi ifjúsági regénye közül az egyik Mária Terézia korában, a másik a napóleoni háborúk idején játszódik. Megjelent esszéket, modern prózája is. Mit jelent e műfaji változatosság?

– Egy barátom azt mondta, ez vagy sokoldalúság, vagy szétszórtság. Nem műfajokat írok, hanem keresek. Van, amikor egy konkrét, hiteles történelmi helyzet, van amikor a krimi a megfelelő keret, van amikor más, például az esszé vagy a mai próza. Létezik olyan nézet, miszerint az irodalom a tábornótűz melletti meséből ered, s amit nem lehet úgy elmondani, hogy a tűz körül ülök – gyerekek és felnőttek egyaránt – érdeklődve figyeljék, azt leírni sem érdemes. Egyébiránt ez az esszére is áll, hiszen a filozófia is az agorán született, sétálgatás, csendes beszélgetés közben.

– Úgy tűnik, Prága az Ön számára meghatározó élmény. *Utazás Emillel* című, a rendszerváltás utáni időkből játszódó regényének hősei is Prágában jártak. *Kafka-esszéket* tartal-

mazó kötete is magától értetődően kötődik a cseh fővároshoz. Az 1999-es *Könyvhéten megjelent kötetének pedig egyenesen Prágai kóborló volt a címe. Hogyan szerzett bele ebbe a városba?*

– 1972 és 1992 között vagy negyvenszer jártam Prágában, ahol akkoriban bármely sörözőben lehetett találkozni spicces varázslókkal, száműzött királyokkal, álmatag bölcselőkkel, halhatatlan spánielekkel és piros szemű dán vámtisztizékkal. És ott lehetett szerelmesnek lenni, vágyakozni, bókászni, mesélni, a céljukat kereső utcákat követni, méla álmokat szőni, Kafkává változni, és még rengeteg mindent csinálni, de legtöbbször elég volt kedvesemmel megállni a Károly hídon és kéz a kézben megfogni Nepomuki Szent János keresztjét.

– *A Prágai kóborló apokrifjei, legendái, példabeszédei és igazi novellái mintha csak ürügyek volnának Kierkegaard, Husserl, Maimonidesz vagy Wittgenstein gondolatainak ironikus értelmezéséhez. A filozófus lépett előre, vagy az író hátrált vissza a filozófiához?*

– A filozófus semmiképpen nem lépett előre, filozófus Hegel volt, én csak filozófiát tanítok. Egyébiránt a filozófiai általánosítás szintjén egyszerű a válasz: Kafkával kapcsolatban írta Max Brod, hogy

Kállai R. Gábort

hiba az elméleti mélységet és az írói szépet szembeállítani, mert mind a kettőnek a forrása a korszellem, a különbséget a kifejtés formája adja. Komolyabban és persze szerényebben: a filozófia támaszt ad. Hegellel szólva: aki racionálisan nézi a világot, arra a világ is racionálisan néz vissza. Ha mégis irracionális a kép – s tegyük fel, a rávetett pillantás racionális volt –, akkor nem nehéz arra a következtetésre jutni, hogy a világalgalmak vannak súlyos bajok.

– *Legközelebb mit olvashatunk Öntől?*

– Ezt én is szeretném tudni, ezért rendszeresen zaklatom a kiadókat, de pontos választ a „legközelebbre” nézve még nem sikerült kicsikarni. Mindegyre megjelenés előtt-alatt áll két ifjúsági történelmi regényem, az egyik *A bölcsesség fekete itala*, ami az első pesti kávéháza korában, 1719-ben játszódik. A másik egy meghívásos pályázatra készült, címe *A kalózkirály jelzőtornya*, az viszont a reformkorban. Megírtam az *Utazás Emillel* folytatását, inkább elágazását, *Krakkói gyors* a munkacíme, ebben is mai értelmiségek – és némiképp tegnapelőttiek – keresik nem az élet értelmét, az nincs, de legalább az élhető élet esélyét. Vagy legalábbis megpróbálják.

A Helikon Könyvesház decemberi programajánlata

(1065 Budapest, Bajcsy Zsilinszky út 37.)

2-án 11 órakor:

„10 éves az Auktor Könyvkiadó” születésnap ünneplése közben ismerkedés a kiadó karácsonyi könyveivel.

2-án 17 órakor:

Marafkó László kötetének bemutatója.

7-én 11 órakor:

Belvárosi Kiadó ajándékozási ötletei karácsonyra. Többek között: Beke Kata: Kis magyar varázshegy.

8-án:

C. Várkonyi Zsuzsa: Tanulom magamat

10–11-ig:

Sajtótájékoztató

16.30–18-ig:

Találkozás a közönséggel.

9-én 14 órakor:

Józsa Béla: Egyetemisták ostromgyűrűben.

11-én 14.30 órakor:

A Mundus Kiadó szeretettel ajánlja Voigt Vilmos: *Folklor* című kiadványát az érdeklődőknek.

Osiris Könyvesház

Lázár Ervin dedikálja kötetét december 8-án 16 óra 30-kor az Osiris Könyvesházban (1053 Bp, Veres Pálné u. 4-6.)

Minden érdeklődőt – kicsiket és nagyokat – szeretettel várunk!

A november 4-i számunkban megjelent keresztretjvény helyes megfejtése:

Kamasznak lenni, Mór, Ki vagyok én, ismerd meg önmagad, Műszaki Könyvkiadó, En és a másik nem

A megfejtés beküldői közül a Műszaki Könyvkiadó ajándékkönyvét nyerte: Valastyán Mihályné, Ballószög, Técsi Éva Judit, Dorog, Szőke Erika, Derecske, Szilágyi Róbert, Mikepércs, Földesi Attila, Balassagyarmat, Szarvas László, Tura, dr. Szigeti Ferenc, Hatvan, Perényi Zsuzsanna, Litér, dr. Téglás Mária, Budapest, Molnár Andorné, Budapest Nyereményüket postán küldtük el.

Petőfi kétszer

Balázs Attila, műsorvezető: – *Petőfi évében élünk 2000-ig. Sorjázatok és sorjáznak a Petőfi-ünnepélyek, a Petőfi-köszöntők, mind az országhatáron belül, mind kívül. De hol van maga Petőfi Sándor, és bizonyos alkalmakkor mért nem férközhetnek hozzá közelebb az írók? Egyebek mellett ezt a témát érinti Pomogáts Béla, a Magyar Írószövetség elnöke, aki hivatalból is, meg – vélem – szívből is megjelent a nagy megemlékezéseken. Közben valami a kedvét szegte Segesvárnál.*

Pomogáts Béla: – Egy Petőfi Sándor nevű költőnek az ünneplésén a magyar írók nem tartoznak a fontos emberek közé. Petőfit elsősorban közéleti nagyságok ünnepezték és ünnepelehtették meg, ők kaptak szót. És az az íródelegáció, amelyet mi vittünk oda egy autóbusszal, és amelyben magyarországi írókon, Hubay Miklóson, a PEN Klub elnökén kívül helyet kaptak erdélyi írók is, akik Maros-

vásárhelyen csatlakoztak hozzánk, pl. Gálfalvi Zsolt, a romániai magyar PEN Klubnak az elnöke, sőt jelen voltak franciák és lengyelek is, ez a küldöttség jóformán nem is tudott eljutni Petőfi emlékművéhez. Petőfit, azzal együtt, hogy a magyar irodalom egyik legnagyobb alakja, sorsában egy rendkívül szerencsétlen embernek tartom, hiszen a politika mindig elbánt vele. Közismert, hogy milyen praktikák után vesztette el a szabadszállási választást. Ott volt a fehéregyházi csatamezőn, de gyalog és nem akadt senki, aki felvette volna a lovára, és megpróbálta volna őt elmenekíteni. Petőfi nemcsak egy nagy szellemi diadalnak, hanem egy tragikus életsorsnak a hordozója is. És mintha ez a tragikus életsors a halála után is tovább folytatódott volna. Nem szűntek meg azok az átkok, amelyek az életében is kísérték. Mindegyik politikai kurzus megpróbálta őt kisajátítani, zászlókra tűzték a nevét, Lobogónk Petőfi – mondta ezt Horváth Márton a Szabad Nép főideológusa. Petőfi valóban lobogóra került, de kalózlobogókra is. Azok a piros zászlók, amelyekről ő beszélt, nem voltak azonosak azok-

kal a piros zászlókkal, amelyekre aztán rátették a nevét. Ő a szabadság zászlajára gondolt, és nem az elnyomás zászlaira. Azóta is mintha kísértené ez a politikai átok, hiszen ma is megpróbálják sokan kisajátítani a nevét, politikusok, üzletemberek.

Antall István: – *Mást ne mondjak, a média is. Meghívták Pomogáts Bélát egy beszélgetésre a televízióba, de a kutya nem mondta, hogy ezen a beszélgetőtárs egy kiváló kazánkovács lesz, akit Morvainak hívnak.*

P. B.: – Amikor az egyik kereskedelmi adó meghívott, nem köztölték előtte velem azt, hogy nem egyedül leszek, és az, akivel még beszélgetnek, a barguzini csontokról és nem Petőfiről fog beszélni. Amikor erre reflektálni szerettem volna, a műsorvezető egy sima mozdulattal leintett, mondván, már nincs idő. A TV-k nem először és nem ritkán teszik meg, hogy amikor valami olyasmi hangzana el, ami esetleg nem fér bele a műsorszövegbe, ami lehet egyébként egy botrányterv is, akkor egyszerűen bejelentik, hogy sajnos most már nincs erre idő. Egyébként semmi kifogásom az ellen, hogy komoly tudományos

apparátussal mérlegre helyezték azt az elméletet, amelyet Morvai Ferenc a barguzini leletek alapján kialakított, bár nem tartom nagyon finom dolognak, hogy emiatt megbolygatják Petőfi szüleinek a temetkezési helyét és csontjait. Éppen az erdélyi hadjáratban szereplő Petőfiről tudom én ezt nagyon nehezen elképzelni, hogy olyan simán beilleszkedett volna egy szibériai cári rendszernek a keretei közé. Petőfi halálának a 150. évfordulója volt, azonban többen is, közöttük Markó Béla, az RMDSZ-nek az elnöke, költő azt hangsúlyozta, hogy nem a halott Petőfire, hanem az élő Petőfire emlékezünk a fehéregyházi ünnepségek alkalmából. Két kötetben megjelent Dávid Gyula kolozsvári kiadója jóvoltából Petőfi összes költeményei. Ezt ott nagyon sokan meg is vásárolták, és ez jóvátételként is szolgált, hiszen azt jelentette, hogy azok az emberek, akik ilyenkor tízezres tömegben elzárándokolnak egy ünnepségre, mégis elsősorban a költőt akarják felkeresni. *(Elhangzott az Irodalmi Újság 1999. november 6-i számában. Szerkesztő: Antall István.)*

Németh Gábor, műsorvezető: – *Petőfi Sándor d betűi például a végükön hurkolódnak. Mindez pedig a Pilvax kávéházban derült ki, ahol Beiczler Éva tartott előadást a Pest-Budai Petőfi Egyesület tagjainak, Petőfi Sándor személyiségképe, kézirásának írásszichológiai vizsgálata alapján. A tanulmány olvasható lesz a Károlyi Gáspár Református Egyetem által kiadott Petőfi tanulmánykötetben és a Nemzetközi Grafológiai Szemle januári számában.*

Dezsényi Péter: – *Először is arra kérem, próbáljuk meg összefoglalni ennek a vizsgálatnak az eredményét úgy, mintha nem tudnánk, hogy most Petőfi Sándorról beszélgetünk. Ön megkapott néhány írásmintát, ennek alapján kell felderítenie egy személyiségképet.*

Beiczler Éva: – Huszonkét levelet kaptam, azonkívül költeményeket, bejegyzéseket az emlékkönyvekbe. Első pillantásra egy rendkívül kellemes, szép írást láttam. Amikor azonban elkezdtem a jegyzőkönyv készítését, rádöbbenem, mennyire bonyolult és mennyire sokrétű Petőfi kézírása. Elsősorban azért, mert több alakú betűket használt, van olyan betű, amit ötféle variációban is leírt.

Előfordul, hogy egy költeményben az egymás alá kerülő m betűk merőben más formában készülnek el. Ez a többalakúság mindig nagy műveltséget és lelki gazdagságot jelent.

D. P.: – *Tudjuk, aki ezeket a leveleket írta, 26 és fél évet élt. Mennyit változott ezalatt az írása?*

B. É.: – A katonaevek és az apjával való szakítás valamint a színházban való nyomorúság miatt igen rosszá vált a valamikori szép írása. 17 éves korában borzasztó kuszán, nagyon nyugtalanul írt. Az írás teljes kialakulása a 20. életév körül következett be, és azután is tovább fejlődött az írás, nagyon szép, nagyon érett és rendkívül bonyolult, de mindig harmonikus írássá.

D. P.: – *Történt valami változás a házasságkötése illetve a forradalom és a szabadságbarc alatt?*

B. É.: – Pár hónappal a házasságkötés után, 1848 márciusában a Királyokhoz című költeményében nagyon összezsugorodtak a betűk. Az egész írás kicsinnyé változott. Még az egy mm-es nagyságot sem érték el az ún. középbetűk, tehát a z magasságában lévőek. Ez az a vers, amelyben a refrén úgy szól, hogy „Nincsen többé szeretett király!”. Pár hónappal később „A gyáva faj, a törpe lelkek...”-ben szintén kisebb-

bek a betűk, de már nincsenek annyira összeszorítva. Ezekből a nagyon kis betűkből feltétlenül a lelkiállapotában bekövetkezett nagy változásra kell következtetni. Amikor az életminőség rosszabbodik, az élettárrsal való kapcsolatban is zavarok lehetnek, tehát kifejezetten negatív komfortérzést élhetett át, nyilván benne volt a szabadszállási kudarc és az, hogy a dicső márciusi napok után nem kapott a képességeinek és tevékenységének megfelelő beosztást vagy státust vagy elfoglaltságot.

D. P.: – *Említette már például ezeket az apró betűket. Volt-e még ilyen konkrétum, ami Önt meglepte, hogy valamelyik betűt furcsán kanyarította, valamit másként írt, mint ahogy szokás?*

B. É.: – Igen, de ezek inkább derűs dolgok, mert ugye ő fiatal férfiként kicsikét azért hangsúlyozta önmagát, ami az egyes d betűk végén nagyon érdekes hurkolásokban nyilvánul meg. Vagy balra hurkol vagy pedig jobbra. Ezekből a jelzésekből bizonyos fókusz az önhangsúlyra, de túlzásokra is lehet következtetni. Benne volt egy kis szertelenség. Nagyon ellentétes tulajdonságokkal rendelkezett, de amennyire én az írásból megállapíthattam, ami Endrődy Sándor könyvében sze-

reper róla és amit, mondjuk a kémjelentés tartalmaz, hogy ő egy egzaltált személy, ez nem igaz. Ez az írás nagyon szabályozott, nagyon rendezett. Olyankor vannak eltérések, amikor mondjuk nagyon vágyakozik, nagyon szeretne valamit, például a Medgyászy Bertával való kapcsolat idején, vagy amikor azt írja Várad Antal barátjának, hogy mennyire szeretette van a dicső lénytől, ez ugye Szendrey Júlia.

D. P.: – *Tulajdonképpen egy ilyen grafológiai vizsgálat mennyiben finomította, módosította-e az általánosan bennünk élő Petőfi-képet?*

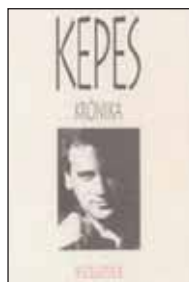
B. É.: – Én több személyiségtesztel összevettem a saját anyagomat, és láttam azonosságokat, hasonlóságokat, megerősítéseket.

D. P.: – *Így a vizsgálatok alapján Ön melyik versét érzi a legjellemzőbbnek Petőfi személyiségére?*

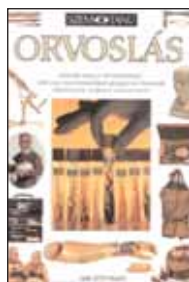
B. É.: – Tulajdonképpen rá nagyon sok vers jellemző, a harcias költemények is, amikben lángol, a szerelmes költemények is, amelyek gyönyörűen fogalmaz meg, a természetszeretete is, a mókás, vidám versei. Épp ez a sokszínűség jellemző rá.

(Elhangzott az Irodalmi Újság 1999 november 20-i adásában. Felelős szerkesztő Zelki János. Főszerkesztő Kőrösi Zoltán.)

Keresse nálunk a Téli Könyvvásár újdonságait!

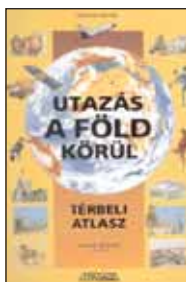
Kepes krónika
– Beszélgetések
1470 Ft

Orvoslás – Szemtanú sorozat 40. kötet
1950 Ft

Természet nagy enciklopédia
3995 Ft

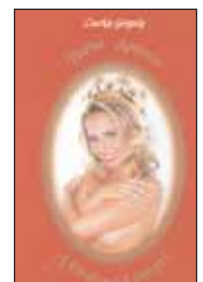
Utazás a Föld körül – térbeli atlasz
2995 Ft

Bácskai Júlia: Együttélősi
1550 Ft

Történelem – irodalom – ifjúság sorozat
1090 Ft

Bálint Antónia: A királynő könnyei
1480 Ft
Bálint Antónia 2000-es naptár 2600 Ft

Pierrot – álarc nélkül
1490 Ft

Látogasson el a Késmárk utcai Napkönyv Nagykereskedelmi Áruházunkba, ahol hatalmas könyvválasztékkal (több mint 500 kiadó – 6000 cím), a Park – Passage – Korona – Argumentum – Belvárosi – Útmutató teljes kínálatával várjuk Önt!

Év végi akció a Sunbooks-nál!

Az ATHENAEUM és a MAGVETŐ Kiadó könyvei közül a következőket most **50%-os árréssel** vásárolhatják meg nálunk:

- **Rock'n Roll Babylon** (Athenaeum, rockbotrányok könyve) 3480 Ft
- **Tábori Zoltán: Nekropolisz** (Athenaeum, bűnügyi regény) 990 Ft
- **Philip Jose Farmer: Ördögyszem** (Athenaeum, detektívregény) 1390 Ft
- **Gábor Miklós: Sánta szabadság** (Magvető, életrajzi mű) 1290 Ft
- **Charlotte Chandler: Én, Fellini** (Magvető) 2390 Ft
- **Molnár Gál Péter: Honthy Hanna és kora** (Magvető, esszék az operetről) 1190 Ft
- **Éric Holder: Chambon kisasszony** (Magvető, regény) 850 Ft
- **Janet Evanovich: Egy mérgezett meggy – Albatrosz Könyvek** (Magvető, krimi) 680 Ft
- **Mesék Budapestről** (Magvető, mesekönyv) 599 Ft
- **Sárközy Tamás: A hatékonyabb kormányzásért** (Magvető, gazdasági tanulmánykötet) 1380 Ft
- **Az üzleti kultúra enciklopédiája** (Gemini, enciklopédia) 4600 Ft

Továbbá 40%-os árrést biztosítunk az EURÓPA Kiadó egyes könyveire.

A karácsonyi forgatagban is a kényelmes vásárlás lehetőségét kínáljuk 1300 nm-en jó parkolási lehetőséggel.
1158 Budapest, Késmárk u. 9. (Agritek-telep)
Tel.: (06-1) 417-3438, 417-3439 Fax: 417-3441

A Pro Pannonia Kiadó karácsonyi ajánlata

- Albert Zsuzsa:** Irodalmi legendák, legendás irodalom
1200 Ft
- Balla D. Károly:** Halott madárral (Válogatott versek)
990 Ft
- Czigány György-Borsos Miklós:** Ima (versek és rajzok)
1200 Ft
- Fodor András:** A somogyi diák. Napló 1945–1947
1600 Ft
- Kautzky Norbert:** Párbeszéd (Új versek)
600 Ft
- Bacchus tölt poharat...** (Anekdoták, közmondások, álmok, időjárási megfigyelések)
1700 Ft
- Csapó Csaba:** A Magyar Királyi Csendőrség története 1881–1914
1600 Ft
- Tám László:** Keresztek, szentek, kálváriák, temetők. A magyarországi németek szakrális emlékei (magyar és német nyelvű, színes fotóalbum)
2500 Ft

Megrendelhetők:
7601 Pécsi, Pf.: 270.,
tel.: 72/213-379

Pán Könyvkiadó Karácsonyi könyvajánlata

Arany János balladái

Illusztrálta Zichy Mihály

Fél papírkötésben:

3990 Ft

Egész bőrkötésben, számozva (100 pld.)

6500 Ft

Soós Péter:

Barangolások hazai tájakon I–II. kötet

Egész papírkötésben:

4500 Ft

Az ezeréves Magyarország

Kötött könyv:

3980 Ft

A szépművészetek könyve

Kötött könyv:

3990 Ft

Arthur Miller:

Gyűjtőpont

Kötött könyv:

1750 Ft

Kossuth Breviárium

Kötött könyv:

1750 Ft

A könyvek megvásárolhatók a SAXUM Könyv Kft. és a Bibliofil Könyvesboltjaiban, valamint megrendelhetők a PÁN Könyvkiadónál 1037 Budapest, Bécsi út 85.
Telefon: 250-8096, fax: 250-8097.

Mozi

Tágra zárt szemek

Ebbe a közép fokú nyelvtanfolyam, festményaukcio-katalógus és szexuális apokalipszis esztétizáló keverékébe Stanley Kubrick, a film rendezője belehalt.

Kis híján én is, mert eszeveszetten rohantam át az úttesten, hogy kapjak jegyet, erre az évezred utolsó szenzációjának tartott filmre. Amiben – mint hírelték – Tom Cruise saját feleségével szeretkezik, és annyira erotikus a film, hogy ...

No, Kubrick szerintem meg hasonlott. Nem tudta eldönteni, hogy maradjon-e a filmgyártás fenegyereke, vagy gurítsa végre egy jó nagyot, és beálljon a sorba. Vett – olvasott – egy pofon egyszerű témát: házaspár – gyönyörűek, szeretik egymást, van gyerek is, a férjnek kiváló háziorvosi praxisa (gyaníthatóan első privatizációs), mesés lakásuk (innen is gyanítható valami) –, akiknek valami nyomja a lelkét. A nőét egy furcsa szexuálemlék, a férjé, hogy a feleségének nyomja valami a lelkét. És ekkor különös – a Velencei Karnevált egy bergmani látomással ötvöző, amúgy a pestisjárványok alatti féltelenségeket megidéző – bolyongásba kezd, a lélek és a test mély bugyraiba nyer bebocsátást. Továbbá megérinti korunk pestisének szele, de a vég, az jó. Csak még azt a bizonyos tesztet kell – für alle felle – el-

végeztetni, mert az elhálás nem történt meg, csak egy kis csók és a bőkezű fizetés a fertőzött rosszlánnyal. Arra a bizonyos – mélytesttani – szexjelenetre, amitől a nézőtér katartikusan lebegni kezdett volna, hiába vártam, az elmaradt. Több okból: lehet, hogy a kibírhatatlan izgalomtól elszunyókáltam –

de ez nem lehet, mert mások is hiányolták –, vagy mert Kubrick eme jelenet forgatása előtt halt meg, vagy mert úgy gondolta – még mielőtt ez a visszafordíthatatlan esemény bekövetkezett volna –, hogy erre majd legközelebb, a Tágra zárt szemek 2-ben kerül sor, mert Nicole Kidman azt mondja Tom Cruise-nak az utolsó jelenetben – majdnem olyan drámaisággal, mint Ingrid Bergman mondta Humphrey Bogartnak –, hogy most olyat csinálnak, amit régen nem csináltak, szeretkezni fognak. De ezt egy másik szóval fejezte ki.

De az is lehet, hogy nem értettem meg a film eszmei üzenetét – vakok (zárt) vagyunk, bármennyire is nézünk (tágra), nem látunk, nem érzékeljük a másikban zajló válságokat (?) – ezért mindenkit arra buzdítok, nézze meg a filmet, ha másért nem, azért, mert ennyi szép festményt, mint amennyi a filmbéli lakások, kórházak – a Teve utcai színházba nem kaptak forgatási engedélyt, ezért az nem volt látható – csak a Szépművészeti-ben látni. Mostanság.

P.s.: Kezdő mozizóknak és házasoknak feltétlenül ajánlott!

American PR

Bocsánat, a film címe, Amerikai pite, de ennek első hallásra nincs értelme, megvilágosodásban csak a film derekán lesz részünk. A cikk és a film címét illetően. Ez a film ugyanis egy új amerikai generáció megszületését generálja, egy olyanét, ahol nincs drog, nincs italozás, nincs generációs és egzisztenciális probléma, a fajiról ne is beszéljünk és nincs bűnözés, semmi szabadosság, csak romantikus szerelem. Mint a képregényekben. Ó, azért van egy kis gond, a szüzesség – de nem az ártatlanság – elvesztése. Mert ez bizony központi kérdés néhány tizen-nyolc éves fiatal számára. Hát igen, megint sóvároghatunk, Amerika nagyon messze van tőlünk, mi itt a globalizációtól való rettenetünkben magyar módra múlatjuk a második évezredet, nálunk tetőzik a drog, iszunk minden idegen ellen, iszunk, és lányaink már tizenegy-tizenkét évesen szülnék – jó magyar anyák lesznek – de legalábbis a szüzesség elvesztése nem kérdés.

Tehát kedves honatyák, tessék ezt a filmet bevezettetni a kötelező, az állampolgári ismeretek és az erkölcsstan órákon, előremutató alkotás. Gondot még az sem okozhat, hogy megmagyarázzuk, mitől van ilyen csodás háza egyeseknek, és ilyen szuper kocsija némelyik tininek. Mert ilyen is van nálunk, legfeljebb néhány iskolában ezeket a részeket széles fekete csíkkal ki kell takarni, mert hogy demoralizál.

Amúgy szórakoztató, röhgöcsélésre ingerlő a film, néhány új, tehetséges sztárt ígérő szereposztással.

P.s.: Elvetemült tiniknek feltétlenül ajánlott az Istenhaza-család jegyében!

Video

A lét elviselhetetlen könnyűsége

Ha valakinek túl jól megy a sora, ha elviselhetetlenül boldognak, kiegyensúlyozottnak érzi magát,

akkor emelje le Kundera bármelyik könyvét, és már nem fogja. Nem lesz gyilkosság, erőszak és más idegtépő az olvasatban, csak maga az egyszerű élet, amitől egy csapásra elmegy a kedvünk, lidérces álmaink lesznek. Jó, olvashatunk a '68-as cseh eseményekről, a rezsimről, amely talán a mienktől is aljasabb volt, kisiklott életekről, de nem ez a szörnyű benne, hanem az a láthatatlan, de jól érezhető lüktetés, ahogy Kundera ezt az egészet elmondja, ahogy hétköznapivá teszi, és belezsolozmázza az olvasóba, hogy tők fölösleges minden, illúziótlan a szépségben hinni, a szerelem sem olyan, mint mondjuk valamilyen lányregényben, de olyan sem, mint a saját naplónkban. Az élet elviselhetetlen, mert könnyű. Nem könnyed, könnyű. Mint a biblikus mondatban: könnyűnek találtatott.

Hát, akkor minek, mondja a gyengébb idegzetű és végez magával. Legyünk derűlátóak, csak átmenetileg.

Ezt a filmet ezentúl nemcsak olvashatjuk, hanem láthatjuk is, az azonos című film nem kevesebb vállalkozik, mint ezt az erősen filozofikus könyvet mozgósítja.

Mint legtöbbször, most sincs másként, ha egy írott műből készült film. Vázlatos, olykor nem olvasott – a filmes alkotók által kitalált – jelenet kerül be, más-hol meg olyanokat emel ki, amelyek „jól mutatnak”, de a tartalmuk nem biztos, hogy a könyvben leírtakkal azonos. S hogy azok a bizonyos filozofikus vonulatok, nevezetesen, mit is takar a cím, hogy A lét elviselhetetlen könnyűsége, nos az végképp kimaradt ebből a filmből. Maradt a Csehszlovákiában 1968-ban lezajlott események bevillantása, és egy különös, sokszereplős szerelmi történet elmesélése. Aki tehát élményre vágyik, az elsőnek nézze meg a cseppet sem nyomasztó könnyed filmet, azután meg olvassa el az elviselhetetlenül könnyű könyvet. Garantáltan megrázó élmény lesz.

P.s.: Illuzionistáknak és posztdekadenseknek feltétlenül ajánlott!

Bagota/Ityi ed.

A téli könyvvásár legnagyobb választéka
A LÍRA ÉS LANT RT. BOLTJAIBAN

INGYENES KARÁCSONYI DÍSZCSOMAGOLÁS

SAKKKÖNYVÁRUHÁZAK

Iskolacentrum

1051 Budapest, Október 6. u. 9.
Telefon: 332-5595
Fax: 311-1876

Medipint Könyvesbolt

1053 Budapest, Múzeum krt. 17.
Telefon/fax: 317-4948

Műszaki Könyvruház

1061 Budapest, Liszt Ferenc tér 9.
Hermész Díjas Könyvesbolt
Telefon: 342-0353
Fax: 342-1317

Technika Könyvesbolt

1114 Budapest, Bartók Béla út 15.
Telefon/fax: 466-7008

MINDEN AMI ZENE

Kodály Zoltán Zeneműbolt,

Antikvárium és Hangszerbolt
1053 Budapest, Múzeum krt. 21.
Telefon/fax: 317-3347

Rózsavölgyi és Társa Zenemű- bolt

Hermész Díjas zenemű- és könyvesbolt
1052 Budapest, Szervita tér 5.
Telefon: 318-3312,
fax: 318-3500

MAGVETŐ HÁLÓZAT

1088 Budapest,

Rákóczi út 27/b.
Telefon/fax: 338-2739

3300 Eger,

Bajcsy-Zs. u. 2.
Telefon/fax: 36/312-039

9021 Győr,

Arany János u. 3.
Telefon/fax: 96/319-760

2000 Szentendre,

Fő tér 5.
Hermész Díjas könyvesbolt
Telefon/fax: 26/311-245

3900 Szerencs,

Rákóczi út 82.
Telefon: 60/306-791,
fax: 47/362-631

fókusz

könyvruház

FÓKUSZ KÖNYVÁRUHÁZAK

1072 Budapest, Rákóczi út 14.

Hermész Díjas könyvesbolt
Telefon: 268-1103,
fax: 267-9789

4026 Debrecen,

Hunyadi u. 8-10.
Hermész Díjas Könyvesbolt
Telefon: 52/ 322-237
Fax: 52/416-091

3530 Miskolc,

Széchenyi u. 7.
Telefon/fax: 46/348-496

7620 Pécs,

Jókai u. 25.
Hermész Díjas könyvesbolt
Telefon: 72/312-825,
fax: 72/314-988

6720 Szeged,

Tisza L. krt. 34.
Hermész Díjas könyvesbolt
Telefon/fax: 62/420-624

fókuszonline

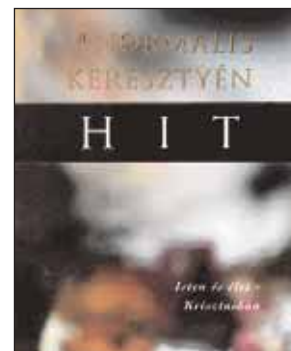
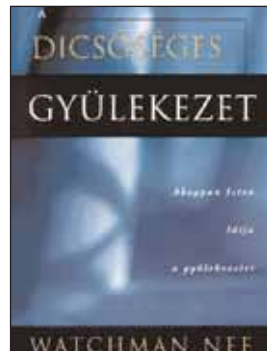
könyvruház
www.fokuszonline.hu
e-mail: info@fokuszonline.hu
két szám: 06-40-FOKUSZ (355879)

Kortárs Kiadó új könyvei

Gál Sándor: A hívás ígézetében (versek) 96 l.	700 Ft
Kozma Antal: Bízva és remélve (önéletrajz) 144 l.	980 Ft
Horváth Orsolya: Kihagyott helyek (versek) 80 l.	550 Ft
<i>(Új Látószög sorozat)</i>	
Kalász Márton: Tizedelőcédulák. Dokumentumregény a magyarországi németység sorsáról 198 l.	980 Ft
Molnár András: Devilági (versek) 80 l.	550 Ft
<i>(Új Látószög sorozat)</i>	
A nő és hivatása. Dokumentumok a magyarországi nőkérdés történetéből 1777–1865. (szerk. Fábri Anna) 360 l.	1820 Ft
Pomogáts Béla: Az írás értelme. Tanulmányok, cikkek, esszék 20. századi magyar írókról 256 l.	1260 Ft
Roma summus amor. Szőnyi Zsuzsa és Cs. Szabó László levelezése 240 l.	1400 Ft
Szörényi László: Studia Hungarolatina. Tanulmányok a régi magyar és neolatin irodalomról. 256 l.	1260 Ft

Kortárs Könyvkiadó 1426 Bp. Pf. 108
T./f.: 343-6082

AZ ÉLET FOLYAMA ALAPÍTVÁNY KIADVÁNYAIBÓL

Watchman Nee: A dicsőséges gyülekezet

Ahogy Isten látja a gyülekezetet
165 oldal 550 Ft

A könyv ígértetesei a Szentírásban szereplő négy jelentőség teljes asszony alakján keresztül – Éva az 1Mózes 2-ben, a feleség az Efézus 5-ben, a látomás asszonya a Jelenések 12-ben és a Menyasszony a Jelenések 21–22-ben – azt vizsgálják, hogy milyen az Isten szíve szerint való gyülekezet.

Watchman Nee: A normális keresztyén hit

Isten és élet – Krisztusban
240 oldal 600 Ft

A normális keresztyén hit bemutatja, hogyan keresi az ember Istent, és ami még fontosabb: hogyan keresi Isten az embert. A négy részből álló könyv világos képet ad hitünkről, amely Isten, Krisztus és a Biblia ismeretével kezdődik, és a megváltás, az élet és a Szellem megértésével folytatódik és fejlődik tovább.

Witness Lee: A mindent tartalmazó Krisztus

169 oldal 350 Ft.

A kötet bemutatja az olvasónak Kánaán földjét, amely a mindent magába foglaló Krisztus előképe. Megmutatja, hogy a Kánaán földjén épült város és templom hogyan ábrázolja Krisztus teljességét, ami nem más, mint az ő Teste, a Gyülekezet.

Az élet folyama

Negyedéves keresztyén folyóirat
36–40 oldal 480 Ft/év + postaköltség

Mindenkiben van egy benső szomjúság Isten iránt, amit kizárólag a Krisztus adta élő víz tud kielégíteni. Az Élet Folyama c. keresztyén folyóirat segítségével ezt az élő vizet, magát Krisztust szeretnénk felszolgálni az olvasóknak.

MEGRENDELHETŐK ALAPÍTVÁNYUNKTÓL
1076 Bp. SZINVA U. 3. TEL/FAX 343-1924
E-mail: overcome@elender.hu

MEGNYÍLT!

**ANGOL NYELVŰ
KÖNYVEK
KIS- ÉS NAGYKERES-
KEDELME**

*klasszikus és kortárs
szépirodalom
filmskönyvek
művészeti albumok
lakberendezés
építészet
fotóalbumok
útikönyvek
gyermekkönyvek
szakácskönyvek
militária stb.*

**1137 Budapest,
Pozsonyi út 21–23.
tel.: 340-4426
fax: 340-4620
e-mail:
pend@mail.matav.hu**

A Fekete Sas Kiadó
(1067 Budapest, 1999. Csengery u. 51.
Tel./fax.: 332-8931, tel.: 322-9133)
E-mail: feketesas@mail.pharmanet.hu
1999 negyedik negyedévében megje-
lenő kiadványai

Tandori Dezső: Töredék Hamletnek. *Versék*
A legendássá vált Tandori-klasszikusok sorozatának első darabját az Egy talált tárgy meg-
tisztítása c. kötet követi 2000. Ünnepi
Könyvhetén.

Robert Sabatier: Masques et miroir –
Maszkok és tükör (Francia–magyar nyelvű
verseskötet. Válogatta és fordította Timár
György).

A Magyarországon elsősorban regényíróként
ismert kiváló költő köteté kongeniális fordít-
ásban válik közkinccsé.

Kertész Ákos: Tündérmesék (Három kire-
gény)

Egy vérbeli író három különböző hangulatú
írása az emberi esendőségről – mindannyi-
unk esendőségéről – és a jóságról.

Pintér Tibor: Századvegi bukolika (Versék.
Csúcs László András illusztrációival)

A költő harmadik kötetében a Szólam és a
Téma egymásra rímeltetése szólaltatja meg,
vallja be a „sematikus majom-galoppot”.

Madách Imre: The Tragedy of Man.

Az ember tragédiája Thomas R. Mark fordít-
ásában, Buday György fámetszeteivel il-
lusztrálva, Szegedy-Maszácz Mihály utószá-
vával.

Kosztolányi Dezső: Próza
Kosztolányi Dezső nem „kötelező-olvas-
mány” kispórázai gyűjteménye 1937 után
most jelent meg másodszer.

Petróczi Éva: Vallomás, eperrel

A költőnő hetedik verseskötete a gyerekkor
és a jelen eper-ízeit osztja meg az Olvasóval.

Balogh Tibor: Elrendezés: szóval, tettel

A szerző a szimmetria–aszimmetria, az
egyensúly–egyensúlytalanság, a diszsonan-
cia–harmónia kérdéskörét járja körül

**Kiadványaink legszélesebb választéka
a Krakovits-féle papírbolt és
antikváriumban található
1126 Bószörményi út 13–15
Tel./fax.: 355 9376**

Libri sikerlista

1999. november 4 – november 18.

A Libri üzlethálózatban regisztrált vásárlások
számítógépes összesítése alapján

1. Tonhauser László:
Nem kérek bocsánatot
Tóthágas Plusz Kft.

2. Imre Györgyi–Putnoki Istvánné–
Révy Katalin:
Egyetemes művészettörténet
Park Könyvkiadó

3. Tolkien, J. R. R.:
A gyűrűk ura I–III.
Európa Könyvkiadó

4. Golden, Arthur :
Egy gésa emlékiratai
Trivium Kiadó

5. Új kortárs magyar
színészlexikon
Magazin Holding Kft.

6. Vavyan, Fable:
Vakvágta
Fabyen Kiadó

7. Köves József (összeállítás):
A legnagyobb vicckönyv
10 000 viccel
K.u.K. Könyvkiadó

8. Horn Gyula:
**Azok a kilencvenes
évek...**
Kossuth Könyvkiadó

9. Závada Pál:
Jadviga párnája
Magvető Könyvkiadó

10. Miller, Judith:
**Antikvitások encik-
lopédiája**
Gulliver Könyvkiadó

11. Diemberger, Maria
Antonia Sironi:
**Tibet – A világ teteje múlt
és jelen között**
Gabo Könyvkiadó

12. Attenborough, David:
A madarak élete
Kossuth Könyvkiadó

13. Barokk stílus
Vince Kiadó

14. Magyar kódex 2. –
Lovagkor és reneszánsz
Kossuth Könyvkiadó

15. Bagyinszki Zoltán:
**Kastélyok és paloták a
történelmi
Magyarországon**
Publi-City Kiadó

16. Churchill, Winston S.:
**A második vilkgháború
I–II.**
Európa Könyvkiadó

17. Moore, Robert J.:
**Amerika felülről – légi-
és űrfelvételeken**
Talentum Kft.

18. Képes enciklopédia
1. – Star Wars
Panemex-Grafo

19. Letűnt civilizációk
nyomában
Alexandra Kiadó

20. Jacq, Christian:
**Ramszesz – A fekete
fáraó**
Európa Könyvkiadó

PARNASSZUS ANTIKVÁRIUM

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 50. Tel./fax: 311-6049
vásárol régi könyveket, könyvtárakat, műfaji, tartalmi,
időbeli kötöttségtől mentesen, ám válogatva.

„Mindenfélét, de nem mindent”

Előzetes telefonos egyeztetés alapján
díjtalan kiszállítás, szállítás.

Minden könyv egy helyen!

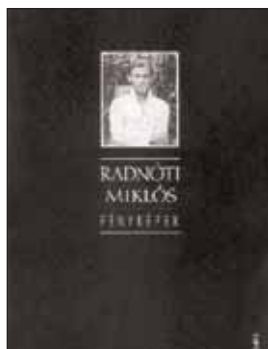
**TANKÖNYVCENTRUM
a Kódex Könyvárúházbán**

Budapest V., Honvéd u. 5. (A Parlamenttől egy percre.)
Telefon: 331-0126, 331-0127

**Az általános és középiskolai tankönyvek közel teljes
választékával várjuk kedves vásárlóinkat.**

Minden könyvet egy helyről!

OSIRIS KARÁCSONY! AZ OSIRIS KIADÓ KARÁCSONYI ÚJDONSÁGAI

Berzsenyi Dániel művei 2200 Ft

Békés Pál: Bélyeggyűjtemény 1200 Ft

Az ÉS-ben publikált írások gyűjteménye, Tettamanti Béla rajzaival.

Chateaubriand, René: Síron túli emlékiratok 1980 Ft

A válogatásban a szerző önéletírásai, irodalmi és politikai gondolatai valamint egy Napóleon-életrajz kapott helyet.

Kosztolányi Dezső: Nyelv és lélek 2200 Ft

Milosz, Czesław: A kétségbeesés tisztasága. Válogatott esszék 1680 Ft

Radnóti Miklós összes versei és műfordításai 1980 Ft

Radnóti Miklós fotóalbum 1800 Ft

Az összegyűjtött fényképek adalékol szolgálhatnak néhány vers keletkezéséhez, gazdagíthatják a költőről kialakult képet.

Az aranycipellő. Ukrán népmesék Ill. Kondor Lajos 1480 Ft

Gion Nándor: A kárókatona még nem jöttek vissza 1180 Ft

Ifjúsági regény. Ill. Tettamanti Béla

Lázár Ervin: Szegény Dzsoni és Árnika 980 Ft

Réber László illusztrációival

Lázár Ervin: A Hétfejű Tündér 980 Ft

Nemes Nagy Ágnes: A gondolj-rám-virág. Gyerekversek 1400 Ft

Ill. Bereznyi Róbert

Sir Steven Runciman: A kereszties háborúk története 3980 Ft

A kereszties háborúk történetének legteljesebb nagymonográfiája.

Thuküdidész: A peloponnészoszi háború 2800 Ft

Romsics Ignác: Bethlen István. Életrajz 1850 Ft

Árpád-kori legendák és intelmek. Források 1680 Ft

A kötet öt magyar szent életéhez fűződő legendák gyűjteménye.

Ransanus, Petrus: A magyarok történetének foglalata 1480 Ft

A humanista történetíró műve a kor ízlésének megfelelően szól a magyarok történetéről

Anonymus és Kézai Simon 1480 Ft

A kötet a magyar történelem alapforrásait tartalmazza.

Ferguson: A kereszténység bölcsője 2480 Ft

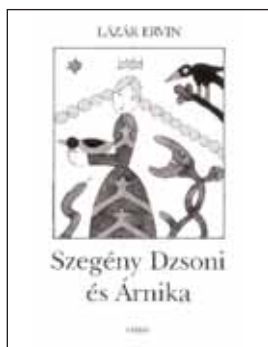
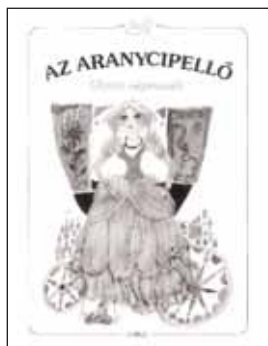
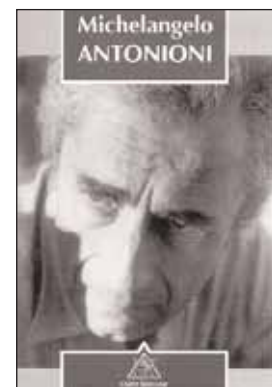
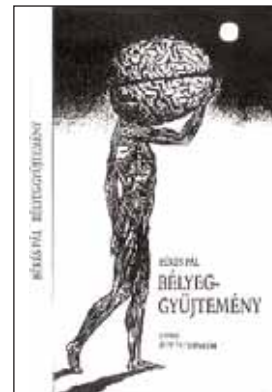
A kötet a kereszténység kialakulásának aspektusait vizsgálja és tárja elénk.

Horváth Tibor: Könyvtárosok kézikönyve 2480 Ft

Michelangelo Antonioni. Írások, beszélgetések 1480 Ft

Nádasdy-Kálmán: Hajnali hárompercesek a nyelvről 1480 Ft

Pléh Csaba: A lélektan története 3800 Ft

**A kötetek megrendelhetők és megvásárolhatók
az Osiris Könyvesboltban
(1053 Budapest, Veres Pálné u. 4-6. Tel.: 266-4999, 318-2516)
és az Osiris Kiadó kereskedelmi osztályán
(266-6560/108 m. faxon: 267-0935)**

**MINDEN KEDVES VÁSÁRLÓNKNAK KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK!**

Magyar irodalom

Hegedüs Géza:
Szent Szilveszter éjszakája*Palatinus, Bp., 1999.,
221 oldal, 1200 Ft***Hegedüs Géza:**
A milétozi hajós*Palatinus, Bp., 1999.,
318 oldal, 1390 Ft*

Hiába tény, mégis hihetetlen, hogy Hegedüs Géza, aki 1935 és 1993 között (csak prózában) száz könyvet írt, s ennek túlnyomó része regény, nem élő író immár, így hát bizvást leírható vele kapcsolatban, hogy életművet hagyott hátra. Ha valaki föltenné magában, hogy a magyar és a világtörténelmet szépirodalomból akarja megismerni, alighanem elég volna beszereznie Hegedüs Géza összes művét, s miután végigolvasta valamennyit, alig maradna hézag a tájékozódásában. Ráadásul a töméredek ismeretét könnyed és bájos csevelő formá-

jában sajátítaná el, majd hogyanem úgy, mintha Géza bácsi ott ülne vele szemközt egy mélyöblű fotelben, és mesélné, mesélné, mi minden érdekesség történt ekkor meg akkor, itt meg ott. Mindarra persze nem lehetne bevenni a mérget, amit tőle tudunk, hiszen nemcsak a tudása volt végtelen, de a fantáziája is, a kettőt pedig – vérbeli mesemondó módjára – egymásba játszatta, szétbogozhatatlanul összeszította. Az, hogy a Szent Szilveszter éjszakája most éppen, „véletlenül” még aktuális is, csak ráadás a jóból. „Mint hogy az emberek már a legrégebbi századokban sem tudtak jól számolni, a 999. esztendőben Rómaszerte elterjedt a hír, hogy ennek az évnek legvégén fejeződik be az első évezred...” – íme az indítás, amely (ugye, mondani is fölösleges) az 1999. esztendőben számolni nem tudókat is érinti. Ez a Szilveszter pápa az a pápa, aki Szent Istvánnak a koronát küldte, s így a magyar történelem is, amúgy érintőlegesen, benne van

a mesében, amely legalább annyira romantikus szerelmi história, mint annak a mellesleg előadott története, hogy ki, mikor, miért, s miképp szoktatta rá Európát az arab számokkal való számolásra. A milétozi hajós is ilyenféle, ismeretterjesztő szórakoztató fabula: a perzsa háborúk, az ókori görög színház, a spártaiak helytállása, Xerxes sorsa épp úgy benne van, töméredek fordulattal és bámulatosan jól adagolt háttérinformációkkal, mint a rabszolgaság élménye, az egymással acsarkodva vetélkedő városállamoké, no meg a tanulság, hogy milyen áron győzhet egy hősies kis nép a nagy túlerővel szemben. Ha elhiszem, amit a szerzői előszó állít, hogy ez a történet 1956 júniusa és szeptembere között kerekedett ki Hegedüs Géza tolla alól, s nem pár hónappal később, csak bámulhatom, mi mindenre képes egy író megérezése. De ha ne hiszem el, a bámulat akkor is – marad.

Ny. A.

Publicisztika

Kiss Gy. Csaba:
A szabadság kísértése*Széphealom Könyvműhely
272 oldal, 980 Ft*

A szerző összegyűjti a rendszerváltást megelőző időszakban és az azt követő években megjelent írásait. Nem irodalmi művek ezek, hanem elsősorban kordokumentumok. Mindegyik cikke, riportja, nyilvános vitája egy-egy jeles alkalomhoz fűződik. A korszakváltás, a rendszerváltás hiteles és izgalmas emlékei ezek. Tükrözik a korabeli reményeket, vágyakat és kétségeket, az ország akkori közhangulatát.

Kiss Gy. Csaba a Magyar Demokrata Fórum alapítói, később pedig kritikusi közé tartozott, aki most tíz év távlatából tekint vissza akkori meglátásaira, vélt igazságaira és tévedéseire. Erénye, hogy elismeri a politikai megfontoltságot, a toleranciát, a türelmességet. Nem azonosul az

Az Osiris Kiadó felhívja kedves olvasói és partnerei figyelmét, hogy megjelennek a Millenniumi Könyvtár újabb kötetei!

(A kötetek bolti ára változatlanul 500 Ft)

13. Kaffka Margit:

Színek és évek

14. Vörösmarty Mihály:

Csongor és Tünde

15. Madách Imre:

Mózes

16. Krúdy Gyula:

Asszonyágok díja

17. Arany László:

A délibábok hőse

18. Galgóczi Erzsébet:

Mama öltözik

19. Szabó Zoltán:

Szerelmes földrajz

20. Hajnóczy Péter:

A véradó

21. Móricz Zsigmond:

Árvácska

22. Jókai Mór:

A tábornok és az asztrálszellem

23. Kosztolányi Dezső:

Horoszkóp

24. Krúdy Gyula:

Bukfenc

A sorozat kedvezményes áron előfizethető az Osiris Könyvklubban (1053 Bp. Veres Pálné u. 4-6. tel.: 267-6241, 318-2516), illetve a kötetek megrendelhetők az Osiris Kiadóban Balasi Ildikótól 1053 Bp. Egyetem tér 5. tel.: 266-6560/108, fax: 267-0935.

„egyetlen igazság” igéinek hirdetőivel. Mások véleményét elfogadva hisz abban, hogy a társadalom hajtóereje a többféle felfogás versenyéből, ütköztetéséből és formálódásából alakul.

Felismeri azonban, hogy a vértelen forradalom, a harc nélküli rendszerváltás önmagában hordozza nehézségeit. A gulyás-kommunizmusban kölcsönökből élő ország különböző nemzedékei döbbenten tapasztalják az árak elszabadulását, látják, hogy a nyugat nem segít rajtuk, hogy a szabadság nehezebb életet hozott, mint a korábbi lágy diktatúra.

Igaz, hogy az a rendszer kölcsönökből élt és a kölcsönöket egyszer vissza kell fizetni, de az egyszerű embert ez nem érdekli, csak azt látja, hogy nehezebb lett a sorsa. Az MDF vezetői ezt nem értik. Nem látják, hogy a bukás felé vezet az útjuk, hiszen, aki nem teljesíti a megbízását, az bukik a következő választásokon.

Az emberek azzal bízták meg a kormányt, hogy a nyugati jólét felé vezesse őket. Minden kormány meg fog bukni, ha ezt az igényt nem tudja teljesíteni. Valóban. Azóta bukás bukást követett. A magyarázat, az ideológia senkit sem érdekel.

Tanulnak-e a politikusok, megértik-e az emberek gondolkodását, vagy ugyanezt a kérdést visszajára fordítva: megértik-e az emberek a politikusokat?

Az elmúlt tíz év írásait olvasva, megdöbbenünk és kételkedve csóváljuk a fejünket.

Rajnai András

Pedagógia

Ladányi Andor:
A magyar felsőoktatás
a 20. században

Akadémiai Kiadó, 133 oldal

Látszólag a magyar felsőoktatás, valójában a 20. századi magyar értelmiség történetébe avatja bele az olvasót Ladányi Andor az Akadémiai Kiadónál nemrég megjelent kötetével. Mint a szerző az előszóiban írja, e század, amelynek rövidesen búcsút mondunk, de „különösen annak második fele, a felsőoktatás nagyarányú fejlődésének

korszaka volt”. Az oktatás fejlődése nem választható el a gazdasági élet kihívásaitól, a társadalmi-politikai berendezkedéstől. A század elején a világháborúig terjedő időszakban következett be az első nagy „mennyeségi ugrás” a magyar felsőoktatásban, amikor megindult a felsőszintű agrárszakemberképzés, létrejött a Képzőművészeti Főiskola Budapesten, és a pozsonyi és a debreceni tudományegyetem, jelentősen növekedett a mérnöki pálya utáni érdeklődés, emellett a budapesti tudományegyetemi és műegyetemi hallgatólétszám. Ez az időszak az, amelyből mai nagy egyetemünk épületei „származnak”. Ebben az időszakban a megnövekedett hallgatói létszám nyomán megnövekedett az oktatói létszám is, bár az oktatóhiány szinte 20. századi története során mindvégig jellemző a magyar felsőoktatásra. A felsőoktatás az első világháború után és 1945 között először egy demokratizálódáson ment át (megkezdődött a nők „egyetemi emancipációja”), a Tanácsköztársaság idején az egyetemek életébe is beleszólt a politika (az egyetemek élére politikai megbízottakat neveztek ki, egyeseket eltiltottak az oktatástól, ugyanakkor tehetséges fiatal tudósokat is lehetőséghez jutottak). A Tanácsköztársaság bukása után a „politika” újra visszavágott, hiszen nemcsak azokat a tanárokat váltották le, akiket az előző kurzus döntéshozói kineveztek, hanem a baloldali érzelmű hallgatókat is megtorlás érte... Ekkortól számíthatnak a sorozatos egyetemi atrocitások, amelyek fokozatosan öltenek antiszemita jelleget. Szinte egyenes út vezet a numerus clausus-törvényig, amellyel mintegy 12 évvel előztük meg a német fasiszmus fajvédő törvényét. A világháború után, a trianoni békét követően módosult a magyar felsőoktatás intézményi hálózata, szerkezete is, hiszen a pozsonyi és a kolozsvári egyetemeket „ideiglenes jelleggel” a budapestiekhez csatolták, a selmecbányai Bányászati és Erdészeti Főiskola Sopronban folytatva működését, a kassai és a nagyváradi jogakadémia megszűnt, mint magyar állami intézmény, csökkent a hittudományi főiskolák száma, viszont 1920-ban létrejött a budapesti tu-

dományegyetemen a közgazdaságtudományi kar. A húszas években újra megnőtt a hallgatói létszám. A legtöbben orvos- és mérnöképzésben vettek részt, míg a jogi pálya iránti érdeklődés ekkoriban csökkent.

Külön fejezet a magyar felsőoktatás történetében a Klebelsberg Kuno minisztersége alatti. A Bethlen-kormány vallási és közoktatási tárcájának vezetője felismerte az oktatás és művelődés meghatározó voltát egy ország előrehaladásában. Egyik legfontosabb feladatának a vidéki egyetemek felfejlesztését tekintette és fontosnak tartotta, hogy az egyetemek ne csak oktató, hanem kutatóintézményekké is váljanak. Az ő miniszterségére esik, hogy az orvostudományi egyetemek mellett működő klinikai népegészségügyi feladatokat is elláttak. Ekkoriban a magyar felsőoktatás – a népességhez viszonyított hallgatólétszámát tekintve – az európai „középmezőnyben” foglalt helyet. A hallgatói összetétel részben Trianon, részben a numerus clausus alkalmazása miatt (a numerus clausus éreztette hatását, hiszen a zsidó hallgatók jó részét külföldi egyetemeken tanultak) megváltozott. A képzőretek gyerekei elsősorban a jogi, bölcsészegyetemre jelentkeztek, és nőtt az érdeklődés a hittudományi képzés iránt is. A harmincas évek gazdasági válsága és a nyomában járó restriktív intézkedések veszélyeztették a magyar felsőoktatást (felmerült egyes egyetemek, karok megszüntetésének gondolata). Ekkorra a magyar felsőoktatás az európai középmezőnyből „lecsúszott” a kevésbé fejlett országok „színvonalára”. Megjelenik az értelmiségi munkanélküliség és egyre nagyobb mértékűt ölt. Hóman Bálint ekkoriban a nőhallgatók felvételének korlátozását indítványozza „az egyetemet végzők elhelyezkedésének megkönnyítése céljából”. Hóman a vidéki egyetemek fejlesztése helyett – amikor enyhült a gazdasági szorítás – főként a két régi budapesti egyetem fejlesztésére fordította a költségvetési előirányzatok jelentős hányadát.

A második világháború éveiben a népességhez viszonyított – felsőoktatási hallgatói létszám tovább csökkent. Ekkoriban merült fel

először az „értelmiségi tervgazdálkodás” azaz a munkaerőszükséglethez igazított képzési létszám kérdése, hiszen több területen munkaerőhiány lépett fel. (1939–40-ben a felvételi létszámot több mint kétszeresére emelték.) A háború idején a hadiesemények több egyetemen szüneteltették az oktatást. Aztán folytatódik a magyar felsőoktatás története az 1945 utáni évekkel, az oktatás „tömegesedésével” (ugyanakkor az eszköz-ellátottság, felszereltség messze elmaradt a szükséges mögött), a „felsőoktatás demokratizálásának” programjaival, a nők és az alulról érkezett fiatalok felvételével, új képzési ágakkal, illetve a politika által „favorizált” egyetemi szakok fejlesztésével. Lényegesen módosult a tudományegyetemek szervezete, szétvált az állam és az egyház, és a hittudományi karok kiváltak a tudományegyetemek szervezetéből. Az intézményrendszer átalakítása előtt a minta a szovjet modell volt (szűk profilú, speciális intézmények!), a politikai struktúra rányomta bélyegét a felsőoktatásra: az irányításra, a szerkezeti és szervezeti „felépítésre, a káderpolitikára és az oktatás tartalmára is. Megjelenik a „kézi irányítás” a tanulmányi rendben is... Sztálin halála után – akárcsak az élet más területén – enyhült a felsőoktatásra nehezedő ideológiai nyomás, ám 1954-ben újra gazdasági megszorító intézkedések léptek életbe... Újabb fordulatot hozott 1956, bár még jó ideig jelen volt a magyar felsőoktatásban a központi irányítás. A „nagy ugrás” időszakát, a reformok megjelenését a felsőoktatásban a '60-as évektől számítjuk (a „szemléletváltásra” utal, hogy a felsőoktatási költségvetési előirányzatai 1960 és 65 között kétszeresére emelkedtek, hogy az 1963-ban bevezett ösztöndíjrendszer nyomán a hallgatók 93,4 százaléka részesült állami ösztöndíjban, hogy jelentős egyetemi beruházások történtek). 1965 után javultak az oktatás tárgyi, személyi feltételei, a tudományos kutatás feltételei (nőttek például a kutatási ráfordítások). A gazdasági reform nyomán a felsőoktatási intézmények önállósodása elindult, demokratikusabbá vált a vezetés. A '70-es években a reformfolyamat megtorpant, és 1971-ben az

akkori politikai vezetők meg is fogalmazták: „nincs szükség a felsőoktatás átfogó reformjára”. S hogy milyen út vezetett az 1985-ben megalkotott oktatási törvényig, az 1988 utáni átalakulásokig, a mai tömegoktatásig, s annak problémáig – ezt is megtudhatjuk a most megjelent – témája ellenére izgalmas – kötetből.

– tip –

Közgazdaságtudomány

Cséfalvy Zoltán:
**Helyünk a nap alatt...
Magyarország és Budapest a
globalizáció korában**

Kairosz Kiadó/Növekedéskutató
228 oldal

A globalizáció napjaink egyik legismertebb, legtöbbet használt és ugyanakkor leginkább félreértett kifejezése. Sokan még a fogalmat sem értik. A könyv ezért mindenki számára hasznos lehet, hiszen nemcsak a gazdaság fejlődését ismerteti. Olvasásakor megérthetjük azt a világgépet, amely most alakult ki körülöttünk, amelynek részesei vagyunk, azt a jelt, amelynek kihívásai elől nem menekülhetünk.

Kitérni nem tudunk előle, ezért jobban tesszük, ha törvényeit, tulajdonságait megtapasztalva, a magunk világában, a magunk érdekében fejlesztjük és igényeink szerint alakítjuk.

A szerző a könyv első felében arra keresi a feleletet, hogyan lehet hazánkban a gazdasági növekedést összekötni a társadalom minden rétegének felemelkedésével. A második részben azt a folyamatot kutatja, hogy Budapest – társadalmi és városszervezeti szétszakadás nélkül – miként válhatna Kelet-Közép-Európa központjává.

A gazdasági átalakulás első szakaszában leomlanak mindazok az akadályok, amelyek a korábbi időszakban a tőke, a munkaerő, az áruk és az információk szabad áramlását akadályozták.

A második részfolyamatban megjelennek a gazdaság szereplői, fény derül azokra az ellentmondásokra, melyek során a világgazdaság nemzetállamai egyre szorosabb, de ugyanakkor egyre

kuszább kölcsönös függőségbe kerülnek. A pénzügyi folyamatok elszakadnak a termelési folyamatoktól és az áruforgalomtól. A kialakult versenyben elsősorban nemzeti értékeinket féltjük. Megértjük azonban, hogy ebben a korban csak a szaktudás jelenléte hozhat eredményt. A tudás által megerősített pozíciók és előnyök növelik lehetőségeinket és erősítik jelenlétünket a világban. Budapest sikeres város, de Európában csupán a középmezőnyben helyezkedik el. A megnövekedett tőkekoncentráció mellett, a tudás koncentrációjával érhetünk el csak eredményt.

Rajnai András

Építészet

Klaus-Jürgen Sembach:
**Szecesszió –
A megbékélés utópiája**

Taschen / Vince kiadó
Fordította: Földényi F. László
240 oldal, 5995 Ft

A szecesszió az utolsó nagy próbálkozás volt a művészet történetében az összes művészeti ágra kiterjedő egységes stílus létrehozására. Ahogy az építészetben, úgy a bútortervezésben és az iparművészetben is egyaránt kibontakozott ez az általános szintézis, melynek formavilága alapvetően meghatározta a századforduló emberének tárgykultúráját.

Klaus-Jürgen Sembach gazdagon illusztrált könyve ezt a művészeti korszakot mutatja be. Nem csupán a művészeti emlékekre koncentrálna, hanem a kor gazdasági, politikai eseményeit is figyelemmel kíséri, egyszóval a századforduló korszakát a teljességre törekedve tárja az olvasó elé, előtérbe helyezve a kor műalkotásait.

A „Mozgás” című fejezetben a mozgalom kezdeteit vázolja fel. Itt hívja fel az olvasó figyelmét arra, hogy a szecesszió természetét utánzó lágy ornamentikájában egy sokkal mélyebb értelem lakozik: a technika autonómiája elleni lázadás. Azt, hogy ez a stílus területenként hogyan differenciálódott, a „Nyugtalanság” című fejezetből tudhatjuk meg. A szerző itt külön alfejezetekben bemutatja azokat a városokat, melyek a szecesszió

központjai voltak. Brüsszelben, Nancyban, Barcelonában, Münchenben, Weimarban, Darmstadtban, Glasgowban, Helsinkiben valamint Chicagóban különböző szándékok alakították a mozgalom létrejöttét, ezért a stílus is mindenhol helyi színezetet kapott. Közös azonban az, hogy az új kezdeményezések jellemzően nem a nagyvárosokban jelentkeztek, hanem az akkor jelentéktelenebbnek számító helyeken. Ennek a különös jelenségnek a magyarázata a fejezet elején olvasható. Bécsről önálló rész mutatja be. A fejezet címe, „Egyensúly”, utal arra, hogy a művészi szintézis legjobban ezen a területen valósult meg. Ennek okát a szerző leginkább a város politikai életében látja. A műalkotások bemutatása mellett Sembach kitér a művészeti életet befolyásoló politikai összefüggésekre is, átláthatóbbá téve ez által a mozgalom egészét.

A szecesszió alapvető szándéka, a technika lélektelen világával szembeni tiltakozás, a mi „századfordulónk” idején ismét aktuálissá vált.

Pablényi Ágnes

Képzőművészet

Keserü Katalin:
**Rippl-Rónai,
Csontváry, Gulácsy**
Noran Kiadó, Bp. 1999.
108. o. 1490 Ft

A modern művészet magyarországi születését a századfordulóra helyezik a hazai művészettörténészek. A művészi látásmód ekkor individualizálódik – elsőként épp a festészetben –, és minden 19. századi formát felszámol, szétfeszít. Az új generáció részben a múlt (rajz, ikonikus kép, középkori művészet), részben más (távol-keleti) képi hagyományok felé fordul, s természetesen új formákat is teremt. E folyamat középpontjában áll a címben feltüntetett három, eltérő festői életutat bejáró művész – állítja tanulmányában Keserü Katalin. Az ELTE Művészettörténeti Tanszékének docense legfőbb érdeklődési területe a 19. század, illetve a századforduló magyar és egyetemes művészetének kapcsola-

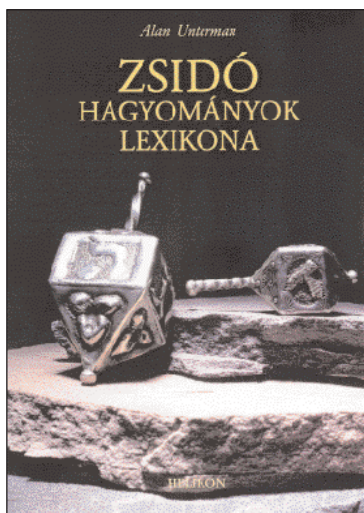
lata. Ezt a témát – vagyis a születő modern magyar művészetnek elkötelezett három festő újításait, a nyugati mozgalmakhoz való kapcsolódási pontokat – tárja fel legújabb, kétnyelvű (angol és magyar) tanulmányában, mondandóját több tucatnyi színes képpel illusztrálva. Alapkérdése: mi teszi a három festő művészetét komplexszé, és mi adja modernitásukat?

A három festő nagyon is különböző módon jutott el saját világának megalkotásához. Rippl-Rónai a hagyományos szellemű müncheni iskola után Párizsban csatlakozott a Nabik köréhez. Csontváry szintén müncheni iskolázottságú, aztán magyarországi, dél-európai, és közel-keleti utazások során kereste témáit. Gulácsy akadémiai végzettség nélkül indult Itáliába, hogy ott élje múltbéli festői életét. Az „Új” képhez más-más módon jutottak el: Rippl-Rónai dokumentatív jelleggel dolgozott, mintha képei éppenséggel fotó alapján készültek volna. Együtt használta a festészet és a japán grafika elemeit, és sokféle technikát kipróbált. Kísérleti terepe a portréfestészet volt, de más műfajokban is jelentős alkotásokat hozott létre. Csontváry szinte kizárólagosan egy műfajjal és egy témával foglalkozott. Tájéképeket festett. Szokatlan (ún. elgörbült) perspektívában, intenzív színekkel festette meg tájképvízióit, melyekben az élet kozmikus összefüggéseit tárta fel. Gulácsy – felhasználva az idősebb pályatárs, Rippl-Rónai újításait – tájba helyezett, történetiesített életképeket alkotott. Erős hatással volt rá Dante, és teljes mértékben a múlt, illetve a maga teremtette álmvilág felé fordult. A szecesszió dekorativitásával egy boldog világot jelenített meg. Lezáratlan képeket festett, melyek megfeleltek sajátos, belső látomásfolyamának. Mindhárman a „valós és a képi világ kohézióját új szempontok szerint kereső modern művészet megalapozói voltak Magyarországon”. A művészettörténész ennek megfelelően egyenként és egymással összevetve is megfigyeli, majd elemzi képi világuk egységének alakulását a különböző technikai és tematikai műfajokban.

Sz.Zs.

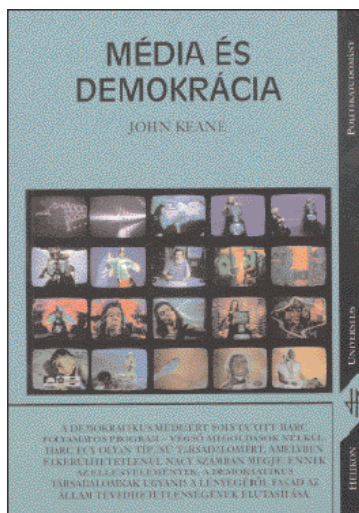

A Helikon Kiadó ajánlata

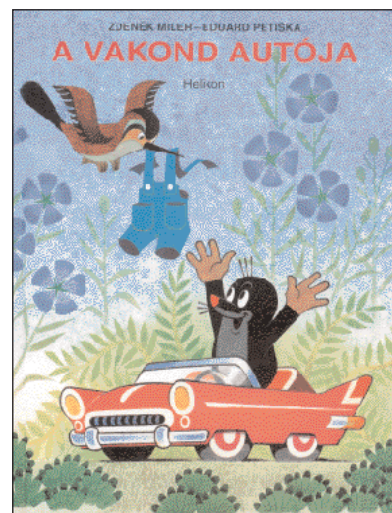
Alan Unterman
Zsidó hagyományok lexikona
2980 Ft

A lexikon a sokszínű zsidó vallásos örökség elemeit mutatja be: a midrást, talmudikus, zoharikus, kabbalisztikus, haszid, halákhikus és mágikus szövegeket, a különböző vidékek néphagyományait, az askenázi és szefárd kultúrák élő forrásait. A kötetet 218 különösen érdekes fekete-fehér illusztráció díszíti.

Keane, John
Média és demokrácia
(Helikon Univerzitas)
1780 Ft

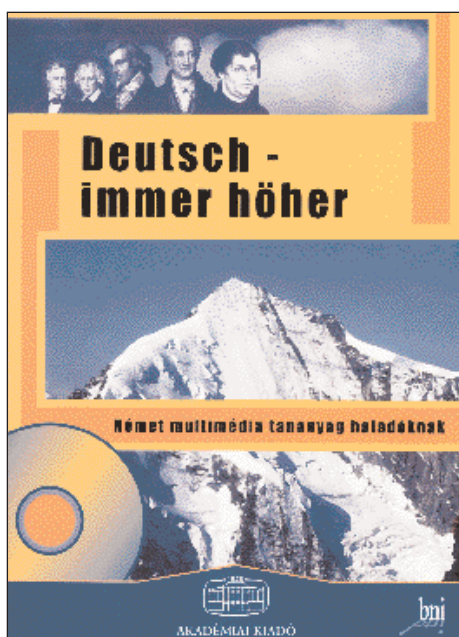
A kötet első része történeti áttekintést nyújt a sajtószabadság eszméjének eredetéről, majd olyan aktuális kérdéseket boncolgat, hogy a huszadik század végén megszülethet-e egy transznacionális média-konglomerátum vagy a már hagyományosnak tekinthető elektronikus média súlya nő meg.

Miler, Zdenek – Petiska, Eduard
A vakond autója
1480 Ft

A klasszikussá vált rajzfilmfigura, a kis vakond ebben a könyvben egy autót próbál összerakni a barátai segítségével.

A könyvek megrendelhetők a Helikon Kiadónál 1053 Budapest, Papnövelde utca 8. Telefonon Borbíró Zsókanál és/vagy Varga Istvánnál a 317-4987-es számon, vagy a 317-4967-es faxon, valamint megvásárolhatók a Helikon Könyvesházban: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 37.

Erős haladó vagy haladó szinten szeretné német nyelvtudását fejleszteni, csiszolni? A nyelvtudás izgalmasabb, multimédiás lehetőségekkel bővített formáját keresi?

Érdeklí a német irodalom és nyelvészet is?

Az Akadémiai Kiadó Deutsch-immer höher című CD-ROM kiadványa haladó német nyelvi tananyagot kínál elsősorban önálló feldolgozásra: írott szövegeket, változatos multimédiás feladatokat – audio- és videoyaggal, háttérszótárral, két játékos nyelvi programmal, valamint fotókkal és rajzokkal.

AKADÉMIAI KIADÓ – Vevőszolgálat

1519 Budapest, Pf.: 245. Tel. 464-8200, fax: 464-8201

SICC
Gyermek és Ifjúsági
Könyvnyagkereskedés

1131 Bp., III., Dolmány u. 57.

**Egy nagykereskedés a gyerekekért,
ahol szinte mindent megtalál!**

Mesekönyvek, minileporellők, leporellők, kifestők, babakönyvek, ifjúsági regények, gyermek és ifjúsági lexikonok, ismeretterjesztő könyvek, idegen nyelvű könyvek, kötelező irodalom, szótárak, nyelvkönyvek széles választékkal várjuk kedves vásárlóinkat!

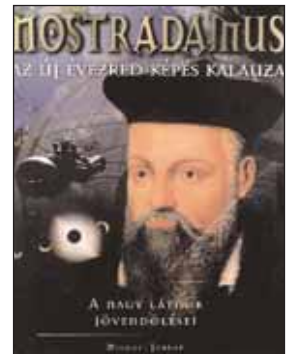
Címünk: 1131 Budapest, XIII., Dolmány u. 57
(A Gyermek házzal szemben) Tel.: 239-6730 Nyitva tartás: 8.00h-16.00h

Belvárosban, mindkét metróhoz közel,
70 nm-es pinchelyiség
(száraz, különbejáratú, lépcsőházból nyíló),
könyvek, iratok tárolására bérbe adó.

**Érdeklődéseket a
06-309-869-046 telefonon
várjuk.**

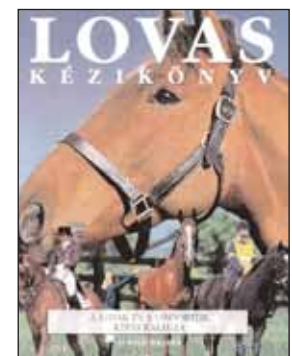
Lance Hattatt:
A dísznövények képes
kalendárium
256 oldal, kötve, 3990 Ft

Michael Jordan:
Nostradamus – A nagy látnok
jövendölései
125 oldal, kötve, 3500 Ft

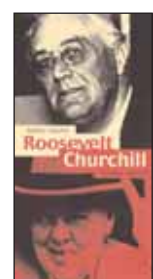
Sumita Batra:
Mehndi – A testfestés művészete
144 oldal, kötve, 3980 Ft

Judith Draper:
Lovas kézikönyv
220 oldal, kötve, 4980 Ft

Lynn V. Foster:
Mexikó története
220 oldal, kötve, 1890 Ft

Andor László–Surányi Róbert:
Roosevelt–Churchill
350 oldal, kötve, 1690 Ft
Fekete-fehér sorozat

Stephanie Faul:
Miért nem bírjuk az amcsikat?
80 oldal, kötve, 890 Ft
Kis „nemzethatározó” sorozat

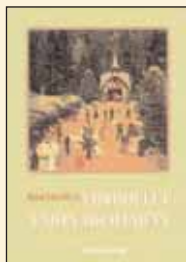
Elizabeth Roberts:
Miért nem bírjuk a ruszkat?
80 oldal, kötve, 890 Ft
Kis „nemzethatározó” sorozat

Terjeszti a Pannonica Kiadó 1136 Budapest,
Hollán Ernő u. 13-15. Telefon/fax: 320-48-38, 320-48-39

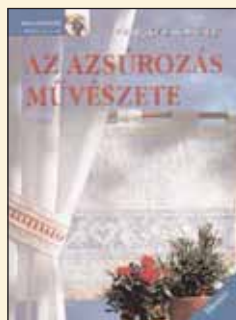
A HOLNAP KIADÓ KARÁCSONYI AJÁNLATA

Szabó Magda:
ÁLARCOSBÁL
200 oldal,
kötve, 990 Ft

Kósa László:
**FÜRDŐÉLET A
MONARCHIÁBAN**
272 oldal, kötve,
2900 Ft

AZ AZSÚROZÁS MŰVÉSZETE
a *Hobby sorozat* új tagja
4+4 szín, 96 oldal, kötve,
1500 Ft

ÜGYESKEDI A SAKKBAN
4+4 szín, 32 oldal, kötve,
990 Ft

Mándy Iván:
**CSUTAK
SZÍNRE LÉP**
216 oldal, kötve,
990 Ft

László Kósa:
**BADELEBEN UND
KURORTE IN
ÖSTERREICH-UNGARN**
280 oldal, kötve,
3300 Ft

Holnap Kiadó 1111 Bp., Zenta u. 5. T/F: 466-6928
Tan-Társ Könyvkereskedés 1072 Bp., Nyár u. 14. T/F: 322-9846

A KÖTETEK MEGRENDELHETŐK:

MINDEN KEDVES OLVASÓNAK BOLDOG KARÁCSONYT ÉS BÉKÉS ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁUNK!

Könyvkiadói és Könyvkereskedelmi Kft.
1132 Budapest, Visegrádi u. 11. Tel.:350-7144, Fax:339-8617

Dr. Weninger Antal:
Az idő partján

A jóga tudományának doyenje a hatezer éves, keleti eredetű pszichotechnikával, önnevelési módszerrel és gyógy-móddal kapcsolatos több évtizedes elméleti-gyakorlati munkásságának gazdag tapasztalatait adja közre eme összefoglaló művében.

304 oldal, kötve, fogy.ár: 1590 Ft

I.B.Singer:

Örök szerelem

Szerkesztő: Dezsényi Katalin
Fordítók: Balabán Péter, Balassa Sándorné, Kada Júlia, N. Kiss Zsuzsanna, Nagy Miklós, Nemes Anna

Az irodalom mostohán bánik az öregekkel és az ő lelkivilágukkal. A regényírók arról nem beszélnek, hogy a fiatalok, akárcsak más dolgokban, a szerelemben is kezdők, s hogy a szeretet művészetét megérleli a kor és a tapasztalat. A világhírű, Nobel-díjas író itt közreadott tizennyolc novellája szívét-lelket melengető olvasmány, amely elengedhetetlenül szükséges egy olyan világban, ahol ember és embertelenség nap mint nap egymással szembesülni kényszerül.

A világhírű Nobel-díjas író 18 novellája.

A/5, kötve, 304 oldal, fogy.ár: 1590 Ft.

Michael Adams, Ph.D.:

Évforduló

Fordította: Villányi György

A főszereplő kudarcba fulladt házasságát válással akarja lezárni, de anyja temetése után nagy borítékban leveleket kap apjától. Ezeket szülei írták egymásnak a házassági évfordulóikon. Így kezdődik a szenvedéllyel és reményekkel teli történet, melynek végére hősiünk élete alapjaiban megváltozik.

AK/40, kötve, 168 oldal, fogy.ár: 998 Ft.

Karácsonyra

válogatta: Borbíró Zsóka

Magyar és külföldi költők karácsonyi témájú verseinek gyűjteménye. Ideális ajándékkötet.

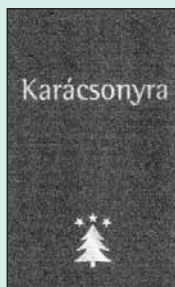
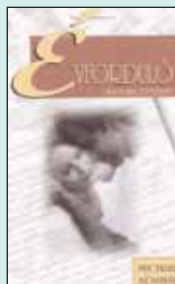
104 oldal, kötve, fogy.ár: 980 Ft

A pénz története

Szerkesztő: Williams, J. fordító:Fridmann Károly

A British Múzeum gyűjteménye felhasználásával összeállított kötet a pénz történetét, világméretű elterjedését mutatja be – a legkorábbi feljegyzett kifizetésektől napjaink készpénzkímélő fizetési módjáiig. A könyv több mint 500 érme és más pénzforma fotójával illusztrált.

256 oldal, színes, kötve, fogy.ár: 4980 Ft

Megjelent könyvek

1999. november 5. – november 18.

A

Aforizmák és maximák. Évezredek gondolatkinéséből. 2. bőv. kiad., Kossuth. ISBN: 963-09-4112-0 kötött: 1290 Ft

A haza, az egyház és a trón érdekében. A magyar katolikus egyház 1848–1849-ben. Új Ember. ISBN: 963-7688-33-1 fűzött: 790 Ft

Ahmatova, Anna Andreevna: Anna Ahmatova versei. Európa. (Lyra mundi) ISBN: 963-07-6627-2 kötött: 1200 Ft

Ailsby, Christopher: Waffen-SS. Hitler fekete gárdája a háborúban. Zagora 2000. ISBN: 963-03-8725-5 kötött: 4600 Ft

Alakítsd a tested. [Könnyen elvégezhető hatékony gyakorlatok]. Alexandra. (Szépség és egészség) ISBN: 963-367-574-X kötött: 2490 Ft

Aldrich, Bess Streeter: Es lámpást adott kezembe az Úr. Szt. István Társ., 1999. (Családi regénytár) ISBN: 963-361-102-4 fűzött: 800 Ft

A magyar Szent Korona és a Szentkorona-tan az ezredfordulón. Szt. István Társ. ISBN: 963-361-054-8 kötött: 2100 Ft

Aspenström, Werner: Jégjelentés. Ister. ISBN: 963-9243-01-9 fűzött: 600 Ft

A szép haj títka. [A haj esztétikája és gondozása]. Alexandra. (Szépség és egészség) ISBN: 963-367-581-5 kötött: 2490 Ft

A testnevelés tanítása. Tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára. Korona. ISBN: 963-9191-04-3 fűzött: 2100 Ft

A Változások Könyve. A legősibb kínai bölcsesség: [Ji Csing: út a legmélyebb önismerethez]. Édesvíz. (Titkos tanok sorozat 12.) ISBN: 963-528-362-8 fűzött: 1500 Ft

Az építészeti nagy pillanatai. A városépítészeti hat évezrede. Helikon. ISBN: 963-208-586-8 kötött: 5400 Ft

B

Babic, Gordana: Ikonok. Saxum. ISBN: 963-9084-61-1 kötött: 3950 Ft

Bach, Richard: Búcsú a biztonságtól. Édesvíz. ISBN: 963-528-389-X fűzött: 1300 Ft

Bach, Richard: Jonathan, a király. Édesvíz. ISBN: 963-528-386-5 fűzött: 1100 Ft

Bácskai Júlia: Együttélősdí. Korona. ISBN: 963-9191-44-2 fűzött: 1550 Ft

Bagyinszki Zoltán: Kastélyok és paloták a történelmi Magyarországon. Mikes. ISBN: 963-8130-22-9 kötött: 7700 Ft

Bakó Endre: Gulyás Pál világa. Csokonai. (Csokonai irodalom könyvek) ISBN: 963-260-139-4 fűzött: 850 Ft

Baldacci, David: Csúcsvészélés. Európa.

ISBN: 963-07-6634-5 fűzött: 1500 Ft

Balla D. Károly: Halott madárral. Válogatott és új versek. Pro Pannonia. (Pannónia könyvek) ISBN: 963-9079-43-X kötött: 990 Ft

Balogh Béni: Magyar regék és mondák. Ciceró. ISBN: 963-539-266-4 kötött: 1500 Ft

Bandler, Richard: Elmés változások. 3. jav. kiad. Új Paradigma. ISBN: 963-86020-0-7 fűzött: 1180 Ft

Bandler, Richard – Grinder, John: Békából királyfi. Új Paradigma. ISBN: 963-85824-9-9 fűzött: 1480 Ft

Bánk József: 3800 latin bölcsesség. Szállalógék, velős mondások latinul és magyarul. 4. kiad., Novella – Szt. Gellért K. ISBN: 963-696-031-3 kötött: 1590 Ft

Bella István: Szeretkezéseink. Régi és új szerelmes-versek. Beza BT. ISBN: 963-03-8828-6 fűzött: 896 Ft

Beran Ferenc: A keresztény erkölcs alapjai. Szt. István Társ. ISBN: 963-361-095-6 fűzött: 750 Ft

Berenik Anna: A koronatanú. M. Ház. (Magyar Ház füzetek 1.) ISBN: 963-859-018-1 fűzött: 400 Ft

Berne, Eric: Sorskönyv. Háttér. (Lélel-kontroll) ISBN: 963-8128-29-1 fűzött: 1300 Ft

Bioetikai olvasókönyv: multidiszciplináris megközelítés. Dialóg Campus. (Dialóg Campus szakkönyvek) ISBN: 963-9123-20-X fűzött: 1980 Ft

Bizonyítékra alapozott gyógyítás. Evidence-based medicine, EBM: miként végezzük és tanítsuk? Golden Book ISBN: 963-8232-85-4 fűzött: 4500 Ft

Boda László: A Makkabeusi kortól Herodesig, qumráni köztájjakkal. A Krisztus előtti két évszázad történelmi rejtvényeinek megfejtési kísérlete. Szt. István Társ. ISBN: 963-361-048-6 fűzött: 1200 Ft

Bodor Pál: Die Schweizer Villa. Roman. Argumentum. ISBN: 963-446-123-9 fűzött: 1800 Ft

Borges, Jorge Luis: Jorge Luis Borges válogatott művei. 4. Az ós kastély. Esszék. Európa. ISBN: 963-07-6644-2 kötött: 1500 Ft

Bornemisza Endre: Mesekút. Verses mesék. Littera Nova. ISBN: 963-9212-09-1 fűzött: 597 Ft

Both József: Képzés. Az edző, a játékos és az edzés. (1. köt.) ISBN: 963-03-7100-6 kötött: 5900 Ft

Boukobza, Laurence – Moulinier, Annick: Allatok. Passage. (Kép-tár / a világ felfedezése) ISBN: 963-228-065-2 kötött: 1990 Ft

Brontë, Anne: Agnes Grey. Holnap. ISBN: 963-346-331-9 kötött: 990 Ft

Brooksbank, Angela: Karácsony. Visszaszámlálás. Egmont Hungary. ISBN: 963-627-306-5 kötött: 1250 Ft

Browne atya: Browne atya Titanic-albuma. Egy utas fényképfelvételei. Eri. ISBN: 963-8090-19-7 kötött: 3360 Ft

Brown, Roland: Motorkerékpárok képes enciklopédiája. A motorkerékpárok és motorkerékpárosok kalauza. Új Ex Libris. ISBN: 963-9031-53-4 kötött: 5390 Ft

Bruhás János: Nemzetközi jog. 2. Különös rész. (Dialóg Campus tankönyvek) ISBN: 963-85756-7-0 kötött: 2880 Ft

Budaváriné Bérés Erzsébet – Kelecsényi László Zoltán: Szövegértés – szövegalkotás. Alapfogalmak és építőelemek: [a 12–18 év közötti fiataloknak]. Corvina. ISBN: 963-13-4455-X fűzött: 1500 Ft

Budaváriné Bérés Erzsébet – Kelecsényi László Zoltán: Szövegértés – szövegalkotás. Szövegalkotás. [a 12-18 év közötti fiataloknak]. Corvina. ISBN: 963-13-4859-8 fűzött: 1500 Ft

Busch, Wilhelm: Max und Moritz. Eine Bubengeschichte in sieben Streichen. Second ed. epl '99, (Editio plurilingua 1999/3) ISBN: 963-85993-0-8 fűzött: 500 Ft

C

Castor, Harriet – Treays, Rebecca: Úgyeskedj a sakkban. [Első lépések – lépésről lépésre]. Holnap. ISBN: 963-346-3408 kötött: 990 Ft

Chare, Patricia – Mills, Angela: Karácsonyi macikaland. Alexandra. ISBN: 963-367-618-5 kötött: 798 Ft

Crompton, Paul: Taj Csi. Gyakorlati útmutató. Alexandra. ISBN: 963-367-640-1 fűzött: 999 Ft

Cs

Csapó Csaba: A magyar királyi csendőrség története, 1881–1914. Pro Pannonia Kiadói Alapítvány. (Pannónia könyvek) ISBN: 963-9079-40-5 kötött: 1600 Ft

Csőgym Trungpa: Az illúzió játéka. Naropa élete és tanítása: Kőrösi Csoma Sándor Buddhista Egyetem jegyzete. Farkas L. I. ISBN: 963-7310-16-9 fűzött: 1200 Ft

Csőrgő Anikó – Csígy László: Adventtől karácsonyig. Ötletek, dekorációk, receptek az ünnepi előkészületekhez. (2. kötet). Csodország ISBN: 963-918-006-8 kötött: 1399 Ft

Csurka Gergely – Bálint Antónia: A királynő könyvei. SUNBOOKS Kft. ISBN: 963-03-8599-6 fűzött: 1480 Ft

D

Dávid Rózsa: Atomkori szoltárok. Accordia.

ISBN: 963-9242-06-3 fűzött: 700 Ft

Day, Malcolm: Nagy események a Biblia korából. Öszösvetség. Esély Mozaik. (Nagy események) ISBN: 963-9153-25-7 kötött: 2990 Ft

Dedik János: Tetszhalott. történetek: Európa, Ázsia, Afrika mesél. Uranusz. ISBN: 963-9086-79-7 fűzött: 1120 Ft

DeMille, Nelson: A tábornok lánya. M. Kvk. ISBN: 963-547-092-4 fűzött: 990 Ft

Deutsche: Fortgeschrittene [CD-ROM]. Interaktiv multimedia., Premiere Training Kft. (Tell me more) 9800 Ft

Dezsőfi Attila: Tömörítés '99. Lemez és fájltömörítések. Cesare & Cserkő. Die täuschende Copie von dem Gewirre des Lebens. Argumentum. ISBN: 963-446-116-6 kötött: 2500 Ft

Disney, Walt: Tarzan., Egmont Hungary. (Klasszikus Walt Disney mesék 27.) ISBN: 963-627-328-6 kötött: 1745 Ft

Disney, Walt: Tarzan és Kala. Egmont Hungary. (Mini sorozat 3.) ISBN: 963-627-327-8 fűzött: 218 Ft

Dúcz László: Istennek háttal. M. Ház. (Magyar Ház könyvek 5.) ISBN: 963-85901-7-3 fűzött: 1980 Ft

Dutilleul, Helene: Természet nagy enciklopédia. Passage. ISBN: 963-228-150-0 kötött: 3995 Ft

E

Éles Árpád: Jökedvve derít. 3. vicckönyv: 600 vicc tálalva. Magánkiad. ISBN: 963-640-212-4 fűzött: 560 Ft

Éles Árpád: Mennyei sütemények. 103-féle finomság. Magánkiad. ISBN: 963-640-213-2 fűzött: 504 Ft

English: advanced [CD-ROM]. Interaktiv multimedia. Premiere Training Kft. (Tell me more) 9800 Ft

Exemplaria Graeca. Görög bölcsességek latin és magyar fordítással = sententiae Graecae cum translatione Latina et Hungarica. Belvedere Meridionale Alapítvány. (Belvedere segédkönyvtár 2.) ISBN: 963-03-7987-2 fűzött: 747 Ft

F

Farrington, Karen: Küzdelem a győzelemért. [Harc vízen, levegőben és a szárazföldön]. Hajja. (20. századi hadtörténet) ISBN: 963-9037-78-8 fűzött: 2790 Ft

Feist, Raymond Eliot: A király kalóza. (2. r.), Beholder. ISBN: 963-9047-44-9 fűzött: 998 Ft

Felix, Clara: Fókuszban az omega-3 olaj. Alexandra. (Alexandra tények kiskönyvtár) ISBN: 963-367-650-9 fűzött: 398 Ft

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével, mert az előfizetés – a legkényelmesebb, ugyanis a kézbesítő az Ön otthonába juttatja el a lapot, – a leggyorsabb, mert a megjelenő lapszámokat az árusítás megkezdésével egyidejűleg kapja kézhez,

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvet 1 évre 2880 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....

CÍM.....

.....

– a legbiztosabb, mert véletlenül sem marad ki egy lapszám a sorozatból,
– a legkedvezőbb, mert az előfizetők kedvezményes áron kapja a lapot.
Sokat emlegetett adat, hogy Magyarországon évente kb. 9000 különböző könyv jelenik meg, a tankönyveket nem számítva, de nem mindenki gondol bele abba, hogy ez átlagosan óránként egy, napi 24, heti 168 könyv megjelenését jelenti. Nagyon nagy szám ez, ennyi könyvújdonosság között az eligazodás már nem lehetséges segítség nélkül, és ez a segítség a Könyvhét. Legyen Ön is rendszeres olvasónk, barátunk, előfizetőnk, fizesse elő lapunkat, hogy naprakészen tájékozott lehessen a kulturális élet egy jelentős területén, a könyvek világában.

A Könyvet megrendelheti a szerkesztőség címén:

1114 Budapest, Kanizsai utca 41. levélben vagy az itt található kitöltött, kivágott megrendelőszelvényen, vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.

ELSŐ SZÁRNYCSAPÁS...
Könyvújdonságok
a Masszi Kiadó műhelyéből

Radevszki Teodor: Szigetlakók
(Ikerkönyvek – Magyar-bolgár páros
könyv, novellák), 240 oldal. Roszen
Ruszev illusztrációival.
 Ara: 888 Ft

Csáji László Koppány: Dzsánkri
 – Utazás Belső-Magyaria bronzko-
 rába *(Napút Könyvek), kb. 160 oldal.*
Szines és fekete-fehér fényképfelvételek-
kel, rajz- és térképmelléklettel.
 Ara: 1440 Ft

Megrendelhető: Masszi Kiadó
1136 Budapest, Pannónia u. 6.
T.: 451-0325 F.: 451-0326

A Kiss József Könyvkiadó ajánlata

Köszeghy Elemér

Magyarországi ötvösjegyek a középkortól 1867-ig

Reprint kiadás

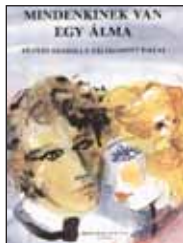
ISBN 963 85500 1 5

Ara 5800 Ft, 5 példánytól 4930 Ft/példány

Megrendelhető, megvásárolható: Kiss József Könyvkiadó
1114 Budapest, Kanizsai utca 41.
Telefon/fax: 466-0703

Az EMB Zeneműkiadó Kft.

KARÁCSONYI könyv- és kottaaajánlata

Bartók Béla írásai 3. Írások a népzeneről és a népzene kutatásról 1.
 (Közreadó Lampert Vera, lektorálta és szerkesztette Révész Dorrit).

Karácsonyi album. Magyar és más népek válogatott dalai énekhangra zongoraki-
 sérettel (Farkas Ferenc, Szekeres Ferenc).

Papp Lajos: „**Csordapásztorok**”. Magyar karácsonyi énekek zongorára,
 kezdőknek.

Mindenkinek van egy álma. Fényes Szabolcs válogatott dalai, ének harmó-
 niajelzéssel.

Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország. Dalok hazánkról, a hazafiságról.
 Ének- és hegedűszólam, zongorakísérettel, harmóniajelzéssel

(Vas Gábor, Déki Lakatos Sándor)

Az EMB Zeneműkiadó márkaboltja a

LISZT FERENC ZENEMŰBOLT. Nagy CD-, kazetta- és kottavászték!
Budapest VI., Andrásy út 45. Telefon/fax: 322-4091
Nyitva: hétfő-péntek 10-18, szombat 10-13 óráig

Megköszönöm

a könyvkereskedésekben dolgozó kollégáknak
és a könyvesboltok eladóinak, hogy segítségükkel

a Szép Magyar Könyv '98 Verseny fősúrije által
 oklevéllel díjazott,
 a Magyar Könyvtárosok Országos Egyesületétől
 Fitz József díjjal kitüntetett
 és számtalan recenzióban méltatott

Magyar szókincstár –
rokon értelmű szavak, szólások
és ellentétek szótára
az 1999. év egyik
közönségsikerévé vált.

Írók Boltja 1999. január 8. sikerlista I. hely,
 LIBRI 1999. március sikerlista I. hely

Hálás vagyok, hogy felhívták a vásárlók, a könyvbarátok fi-
 gyelemét anyanyelvünk szókincsének erre a gazdag tására és
 javasolták a szótárhasználóknak a magyar nyelv választékos
 és helyes használatához ezt a nélkülözhetetlen segédeszközt.

Kiss Gábor igazgató, főszerkesztő
 TINTA Könyvkiadó

1116 Budapest, Szatmárhegy utca 13.
 Tel.: 208-58-11, fax: 208-39-89

Az Új Mandátum Könyvkiadó újdonságai
a Téli Könyvvásárra

A MAGYAR PANTEON című könyv-
 sorozat egy olyan könyvsorozat, amely a
 nyugati társadalmakban már elterjedt és
 megszokott formában (reader-szerkezet-
 ben), mutatja be a magyar tudományos
 gondolkodás jelentős alakjait. Azt a célt
 tűzve maga elé, hogy a szélesebb olvasó-
 közönség számára is megismertesse, hoz-
 záférhetővé tegye a huszadik századi ma-
 gyar közgondolkodást átmenetileg vagy
 hosszú távon is meghatározó magyar
 gondolkodók műveit.

Klebsberg Kuno
 (T. Kiss Tamás szerk.)
 306 oldal, B/5, 2000 Ft

Szondi Lipót
 (Gyöngyösiné Kiss Enikő szerk.)
 200 oldal, B/5, 1800 Ft

Róheim Géza (Tóth László szerk.)
 260 oldal, B/5, 2000 Ft

Pulszky Ágost (Kupa László szerk.)
 240 oldal, B/5, 2000 Ft

Mannheim Károly
 (Felkai Gábor szerk.)
 360 oldal, B/5, 2000 Ft

Mezei Géza
Németország és a hidegháború
 340 oldal, B/5, 1800 Ft
 Köszeg Ferenc
A lehetőségek kényszere
 publicisztikai írások
 400 oldal, B/5, 1800 Ft

Szilágyi Sándor
A Hétfői Szabadegyetem és a III/III
 364 oldal, B/5, 1480 Ft

A nyilvánvaló nők / Prostitúció,
 társadalom, társadalomtörténet
 Szerkesztette: Léderer Pál
 400 oldal, B/5, 1500 Ft

Nagyítás 28.
 Hegedüs Géza – Kónya Judit
KECSKEÉNEK azaz két és fél
évezred drámatörténete
 330 oldal, B/5, 1600 Ft

A rendszerváltás forгатókönyve VIII.
 /fotóalbum az Ellenzéki Kerekasztal
 Tárgyalásokról/
 350 oldal, 22x24, 3900 Ft

Szalai Erzsébet
Oroszlánok és globalizáció
 160 oldal, A/5, 1380 Ft

A szemtől-szembeni formációk
kommunikációs viszonyai
 Szerkesztette: T. Kiss Tamás
 384 oldal, B/5, 1850 Ft

Vásárhelyi Mária
Újságírók, sajtómunkások,
napszámok
 1118 oldal, Fr/5, 980 Ft

Membrán 5.
 Zeke László
Borzontorz meséi
 112 oldal, B/5, 980 Ft
mesekönyv
 Csorba Béla
Kacifánt és Bakafánt
 72 oldal, Fr/5, 680 Ft
gyermekversek

A könyvek megrendelhetők: MOGRA Bt.
1098 Budapest, Börzsöny u. 17. Telefon/Fax: 357-4854
E-mail: mogra@elender.hu

Ferring, David: Konrad. Szukits
ISBN: 963-9151-92-0 fűzött: 890 Ft
Filozófia – művelődés – történet.
Trezor. (A Budapesti Tanítóképző Főiskola Tudományos Közleményei 18.)
ISBN: 963-9088-37-4 fűzött: 784 Ft
Fittler Vilma, L. – Vida Mária: Saláta Sára. Utány. Simon L.-né.
ISBN: 963-640-012-1 fűzött: 1490 Ft
Földi: Dr. Oetker. [Régi és új ízekkel]. 2. kiad., Grafo.
ISBN: 963-9088-72-7 kottázott: 990 Ft
Fromm, Erich: A szeretet művészete. 6. kiad. Háttér. (Lélek kontroll)
ISBN: 963-8128-30-5 fűzött: 598 Ft

G

Galeron, Henri: A macska. Passage. (Varázslapok 10.)
ISBN: 963-928-012-7 kottázott: 1850 Ft
Gál Sándor: A hívás ígézetében. Kortárs.
ISBN: 963-8464-75-5 fűzött: 700 Ft
Garden, Sarah: Egyetlenem. Alexandra.
ISBN: 963-967-641-4 fűzött: 1290 Ft
Gárdonyi Géza: Egri csillagok. Bornemissza Gergely élete. Akkord (Talentum diáknyomtatvány)
ISBN: 963-645-048-X fűzött: 650 Ft
Gazdag Erzsébet: Mézcsorgató. 2. kiad. Móra.
ISBN: 963-11-7512-X kottázott: 998 Ft
Gelegonyáné Molnár Erzsébet: Én, Rufus, az eb. Egy kutya vallomásai. Accordia.
ISBN: 963-9242-04-7 fűzött: 580 Ft
Gera Pál: Vidrák és emberek. Egy természetvédelmi történet. Hungarovox.
ISBN: 963-86006-4-0 fűzött: 790 Ft
Giussani, Luigi: A vallásos érzék. Vigilia. (XX. századi keresztény gondolkodók 14.)
ISBN: 963-7964-48-2 fűzött: 650 Ft
Golden, Arthur: Egy gésa emlékiratai. Trivium.
ISBN: 963-7570-63-2 kottázott: 1590 Ft
Golon, Anne – Golon, Serge: Angélique és az árnyak összeesküvése. M. Kvkklub.
ISBN: 963-547-053-3 fűzött: 1530 Ft
Grimm, Jakob – Grimm, Wilhelm: A Grimm testvérek legszebb meséi. gyermekmek részére Gisela Fischer átdolgozásában. Egmont Hungary.
ISBN: 963-627-330-8 kottázott: 1499 Ft

Gy

Gyermekirodalom. Helikon, 1999. (Helikon Universitas)
ISBN: 963-208-610-4 kottázott: 2480 Ft
Gyimóthy Gábor: Hét és hó. 99 szójátékvess: hungarian/german. Budapest, epl '99, (Editio plurilingua 1999/5)
ISBN: 963-03-6964-8 fűzött: 700 Ft
Gyurkovics Tibor: Chefvisite. Tragikomédia in zwei Teilen., epl '99 – M. Irok Egyes. (Editio plurilingua 1999/10)
ISBN: 963-8435-16-X fűzött: 1400 Ft

H

Habe, Hans: Tarnovszka grófnő. K.u.K. K.
ISBN: 963-9173-37-1 kottázott: 1500 Ft
Halmos Mónika: Kölyökkönyv. Szakácskönyv kicsiknek, nagykönyv., Galanthus.
ISBN: 963-03-8876-6 kottázott: 1780 Ft
Hamikus Zsuzsa: REIKI a mindennapokban. Fény Art.
ISBN: 963-85994-0-5 fűzött: 980 Ft
Hamikus Zsuzsa: Tündérvilág. Vegetáriánus mesészakácskönyv. 3. bőv., átd. kiad., Fény Art.
ISBN: 963-85994-1-3 fűzött: 850 Ft
Hámori Tibor: Rejtő Jenő rejtélyes élete. 3. bőv. kiad., [Szerző].
ISBN: 963-640-252-3 fűzött: 780 Ft
Hanisch, Horst: Szalvéták az asztalon. Több mint 50 klasszikus és eredeti ötlet minden alkalomra. Scolar.
ISBN: 963-9193-19-4 kottázott: 3625 Ft
Harvey, Clare G. – Cochrane, Amanda: Rezgésterápia. Bioenergetika. (Alapelvek)
ISBN: 963-8120-79-7 fűzött: 890 Ft
Hawking, Stephen W.: Az idő rövid története a nagy bumtől a fekete lyukakig. 4. kiad., Maecenas Kv. – Talentum.
ISBN: 963-9025-74-7 963-8396-10-5 kottázott: 1490 Ft
Hendrix, Harville: Pár-bajok és békés megoldások. Park. (Hétköznapi pszichológia)
ISBN: 963-530-476-5 fűzött: 1200 Ft
Herczegh Géza: A szarajevói merénylettől a potsdami konferenciáig. Magyarország a világháborús Európában, 1914–1945. M. Szemle Alapítvány. (Magyar szemle könyvek)
ISBN: 963-85171-2-3 fűzött: 1960 Ft
Hicks, Roger: Álomautók. Új Ex Libris.

ISBN: 963-9031-50-X kottázott: 4690 Ft
Hoag, Tami: Az ördögnél is bűnösebb. Alexandra.
ISBN: 963-367-613-4 kottázott: 1980 Ft
Holnap jön már Szent Miklós.... Régmúlt idők versei, dalai, mondókái, játékai az Óvodaműzeumból és az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum anyagából. [OPKM].
ISBN: 963-7644-85-7 fűzött: 392 Ft
Hópihe karácsony. 3. kiad. Csodország.
ISBN: 963-918-008-4 kottázott: 1583 Ft
Horváth Edit: Receptor – ligand kölcsönhatás. Módszertani alapismeretek. ELTE Eötvös K.
ISBN: 963-463-247-5 fűzött: 1995 Ft
Hricsovinyi Tamás: Kelta vihar. Célpínt Kft.
ISBN: 963-857-932-3 kottázott: 1400 Ft
Huber Lipót: A vérvád és vérgyilkosságok története. Danubius Publ.
ISBN: 0-85796-494-8 fűzött: 1600 Ft
Huber Lipót: Újkor és modern zsidók (Jézus Krisztusról és a kereszténységről. (2. köt.) Utány. Artamondo.
ISBN: 963-85901-5-7 fűzött: 1900 Ft
Huber Lipót: Zsidóság és kereszténység Krisztustól a középkor végéig. (1. köt.) Utány. Artamondo.
ISBN: 963-85901-4-9 fűzött: 1900 Ft
Hudák Itona: Linda and the Greenies: munkafüzet. (2.)
ISBN: 963-13-4832-6 fűzött: 850 Ft
Hudi József: A dunántúli nemesi községek státutumai a XVII–XIX. századból. Hudi J.
ISBN: 963-550-755-0 fűzött: 1867 Ft

I

Ion Creang: Mesék. Ion Creang Kvk. – Pallas-Akadémia. (Nagyapó mesefája 2.)
ISBN: 973-9287-69-7 fűzött: 720 Ft

J

Jaszovszky László: Trianonnal kezdődött. M. Ház. (Magyar Ház füzetek 2.)
ISBN: 963-85901-9-X fűzött: 400 Ft
Jel + ige. Lelkészírók antológiája, 1999. Accordia.
ISBN: 963-9242-05-5 fűzött: 780 Ft
Jones, James: A vékony vörös vonal. Fiesta – Saxum.
ISBN: 963-8133-91-0 963-9084-54-9 kottázott: 1600 Ft
Jóvedéki kézikönyv '99. Viva Média.
fűzött: 950 Ft
Jóvedéki kódex '99. Viva Média.
fűzött: 1450 Ft
Juhász Magda – Radvány Zsuzsa: Este van már... Santos.
ISBN: 963-8492-98-8 kottázott: 338 Ft

K

Kahler Frigyes: Szentől szembe a múlttal. válogatott írások. Kairosz.
ISBN: 963-9187-72-3 kottázott: 1790 Ft
Kalász Márton: Tizedelőcédulák. Kortárs.
ISBN: 963-8464-88-7 fűzött: 980 Ft
Kállai Ernő: Schriften in deutscher Sprache. 1920-1925. (2.)
ISBN: 963-7381-67-8 fűzött: 1200 Ft
Kannas, Claude – Garagnoux, Marie – Beau, Nathalie: Meseszótár. Első értelmező szótáram. Passage.
ISBN: 963-228-146-2 kottázott: 3790 Ft
Karácsonyi sütemények. Alexandra. (Egyszerűen jó)
ISBN: 963-367-646-0 fűzött: 499 Ft
Karinthy Frigyes: Az Emberiség Városa. Lazi K.
ISBN: 963-9227-05-6 kottázott: 1100 Ft
Kartyázó magyarok. Történetek a kartyásokról, nem csak kartyásoknak. Pallas Stúdió.
ISBN: 963-9207-11-X kottázott: 1990 Ft
Kaszás György – Elek Livia: Amit a férfiakról feltétlenül tudni kell a felnőtteknek. Animus.
ISBN: 963-8386-79-7 kottázott: 698 Ft
Kaszás György – Elek Livia: Amit a nőkről feltétlenül tudni kell a felnőtteknek. Animus.
ISBN: 963-8386-83-5 kottázott: 698 Ft
Kepes András: Beszélgetések. Park.
ISBN: 963-530-482-X kottázott: 1470 Ft
Képes világtalasz. Reader's Digest válogatás. Reader's Digest K.
ISBN: 963-8475-38-2 kottázott: 8490 Ft
Kerényi Károly: Az isteni orvos. Tanulmányok Asklépiósról és kultuszheleiről. Európa, 1999.
ISBN: 963-07-6367-2 kottázott: 1800 Ft
Kertész Ákos: Tündérmesék. Három kisregény. Fekete Sas.
ISBN: 963-8254-67-X fűzött: 1300 Ft
Kervasdoué, Anne de: Nők egészségkönyve. 5., bőv. kiad., Kossuth.
ISBN: 963-09-4075-2 kottázott: 3400 Ft

Kézai Simon – Priskos: Kézai Simon magyar krónikája. M. Ház. (Magyar Ház könyvek 6.)
ISBN: 963-7873-40-6 fűzött: 850 Ft
Kiss Tamás, T.: A szemlélő-szembeni formációk kommunikációs viszonyai. Szöveg- és szemelvénygyűjtemény. 2. kiad., Új Mandátum.
ISBN: 963-9158-51-8 fűzött: 1850 Ft
Kolozsvári Grandpierre Endre: Anonymus titkai nyomában. M. Ház. (Magyar Ház könyvek 1.)
ISBN: 963-04-6565-1 fűzött: 490 Ft
Koontz, Dean R.: Téli hold. Szukits.
ISBN: 963-9020-59-1 kottázott: 1890 Ft
Kopré József: Móricz Zsigmond "mindene" voltam. Egy év Zsiga bácsi szolgálatában. Hét Krajcár.
ISBN: 963-8250-46-1 fűzött: 460 Ft
Koshofer, Gert: Fényképezés korszerűen. 2. kiad. Cser K. (Csináld magad)
ISBN: 963-9003-67-0 fűzött: 1590 Ft
Kosztolányi Dezső: Próza. Fekete Sas.
ISBN: 963-8254-02-9 fűzött: 1450 Ft
Kovács András: Az erdélyi szombatosság nyomában. Pallas-Akadémia.
ISBN: 973-9287-66-2 fűzött: 1400 Ft
Kovács János: Összehasonlító anatómiai előadások. 1. Sejtten. Egyetemi tankönyv. ELTE Eötvös K.
ISBN: 963-462-991-1 fűzött: 1500 Ft
Kozma László: A rózsát ne engeddd. Kairosz.
ISBN: 963-9137-79-0 fűzött: 1000 Ft
Krantz, Judith: Tessa Kent ékszerjei. Delej.
ISBN: 963-9124-12-2 kottázott: 1598 Ft
Kunfalvy Ákos: Teremtés a jövőt. Kunfalvy Ákos versei. Négy Torony Műv. Társ.,
ISBN: 963-03-8459-0 kottázott: 1250 Ft
Kwok, Man-Ho: Kínai asztrológia. A jövő titkai a kínai horoszkóp alapján. M. Kvkklub.
ISBN: 963-548-973-0 kottázott: 1990 Ft

L

Lajos Mari – Hemző Károly: 66 karácsonyi édesség. Aquila.
ISBN: 963-679-054-X kottázott: 1980 Ft
Lamb, Charles – Lamb, Mary: Tales from Shakespeare. 2. kiad., Corvina. (Kétnyelvű olvasmányok)
ISBN: 963-13-4820-2 kottázott: 720 Ft
László Endre, N.: Mátyásból király lesz. Mesék és anekdoták. Canissa.
ISBN: 963-85964-3-0 kottázott: 1550 Ft
Lászlófi Aladár: Lászlófi Aladár versei. Unikornis. (A magyar költészet kincsesládája 83. köt.)
ISBN: 963-427-358-0 kottázott: 2300 Ft
Lichtman, Charles: Életre-halálra. General Press. (Világosítók)
ISBN: 963-9076-57-0 kottázott: 999 Ft
Lieberman, Shari: Fókuszban a C-vitamin. Alexandra. (Alexandra tényekkönyvtár)
ISBN: 963-367-649-5 fűzött: 398 Ft
Lieth, Norbert: A kereszténynek jövője. Éjfél Kiáltás Misszió.
ISBN: 963-7607-38-2 fűzött: 320 Ft
Lieth, Norbert: Az idő közel. [Utalások Jézus visszajövetelére]. Éjfél Kiáltás Misszió.
ISBN: 963-7607-29-3 fűzött: 320 Ft
Lieth, Norbert: A zsidó állam – a világ botrányától a világ szükségyszerűségéig. Éjfél Kiáltás Misszió.
ISBN: 963-7607-40-4 fűzött: 320 Ft
Lövey Nóra: Boszorkányos lakótelep. Korona.
ISBN: 963-9191-47-7 kottázott: 1350 Ft
Ludlum, Robert: A Matlock papírok. 2. kiad., I.P.C. Kv., (I.P.C. könyvek)
ISBN: 963-635-163-5 fűzött: 850 Ft

M

MacDonald, Ian: A fejek forradalma. A Beatles dalai és a hatvanas évek. Park.
ISBN: 963-530-478-1 kottázott: 3500 Ft
Magvető. A magyar irodalom élő könyve. Hasonmás kiad. Hét Krajcár.
ISBN: 963-8250-49-6 fűzött: 980 Ft
Magyar törvénytar: 114-es számú pótlapcsomag. A pótlapok cseréje. [Unió]. fűzetlen: 13964 Ft
Makovecz Anna: Makovecz Anna. Hungarian/finnish/english. epl '99, (Editio plurilingua 1999/8)
ISBN: 963-03-7693-8 fűzött: 900 Ft
Mándy Iván: Csutak színre lép. Holnap.
ISBN: 963-346-325-4 kottázott: 990 Ft
Marék Veronika: Kippkopp a hóban. 2. kiad., Papirusz Book.
ISBN: 963-9263-02-8 kottázott: 898 Ft
Marék Veronika: Kippkopp karácsonya. 2. kiad. Papirusz Book
ISBN: 963-85874-7-4 kottázott: 898 Ft
Mauer, Manfred: Tetőterek beépítése,

belső terek kialakítása. 3. kiad., Cser K., 1999. (Csináld magad)
ISBN: 963-9003-30-1 fűzött: 1494 Ft
May, Karl: Winnetou. (1. köt.), Unikornis. (Karl May összes művei 7. köt.)
ISBN: 963-427-355-6 kottázott: 850 Ft
May, Karl: Winnetou. (2. köt.), Unikornis. (Karl May összes művei 8. köt.)
ISBN: 963-427-356-4 kottázott: 850 Ft
May, Karl: Winnetou. (3. köt.), Unikornis. (Karl May összes művei 9. köt.)
ISBN: 963-427-357-2 kottázott: 850 Ft
Medgyes Péter: Linda and the Greenies: angol nyelvkönyv gyermekeknek. (2.)
ISBN: 963-13-4831-8 fűzött: 950 Ft
Merekovskij, Dmitrij Sergeev: Az ismeretlen Jézus. Hasonmás kiad. Kairosz.
ISBN: 963-9137-81-2 kottázott: 2200 Ft
Mesék és mondák Mátyás királyról. Atd. bőv. kiad., M. Kvkklub.
ISBN: 963-547-050-9 kottázott: 1990 Ft
Miklós Viktor: Word 2000 haladóknak. Cesare & Cserkő.
ISBN: 963-03-8768-9 fűzött: 963 Ft
Miklós Viktor: Word 2000 kezdőknek. [Budapest]. Cesare & Cserkő.
ISBN: 963-03-8767-1 fűzött: 963 Ft
Mikszáth Kálmán: A két koldusdiák. Korona. (Történelem – irodalom – ifjúság)
ISBN: 963-9191-51-5 kottázott: 1090 Ft
Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője. Akkord. (Talentum diáknyomtatvány)
ISBN: 963-645-049-8 kottázott: 498 Ft
Miller, Zdenek – Petics, Eduard: A vakond útja. Helikon. Albatros.
ISBN: 963-208-630-9 fűzött: 1480 Ft
Miller, Henry: A hús megfeszítése: szexus. Athenaeum K.
ISBN: 963-85979-7-6 kottázott: 2730 Ft
Modern arcápolás. Alexandra. (Szépség és egészség)
ISBN: 963-367-573-1 kottázott: 2490 Ft
Modern testápolás. Masszázrozás, kezelések és termékek. Alexandra. (Szépség és egészség)
ISBN: 963-367-575-8 kottázott: 2490 Ft
Molnár Éva: Vakvágtat. Fabyen.
ISBN: 963-85712-7-6 fűzött: 948 Ft
Műcsalis horgászat. Fish Kvk. (Horgászhalaink 10.)
ISBN: 963-85959-9-4 kottázott: 550 Ft
Musoz Héctor, Elías – Serdian Miklós György: Santeria. Hungarian/spanish. epl '99, (Editio plurilingua 1999/2)
ISBN: 963-03-6962-1 fűzött: 900 Ft
Murphy, Joseph: A stresszmentes élet. Jobb könyvekért értelmezése. (10.)
ISBN: 963-9072-21-4 fűzött: 700 Ft

N

Nagy Miklós Kund: Beszélgetés huszonegy erdélyi képzőművésszel. (2.)
fűzött: 1200 Ft
Nigg, Walter: A misztika három csillaga. Eckhart, Suso, Tauler domonkos misztikusok. Paulus Hungarús – Kairosz.
ISBN: 963-9137-64-2 kottázott: 1800 Ft

Ny

Nyulásziné Straub Éva: Öt évszázad címerei. A Magyar Országos Levéltár címereslevelein. Babits.
ISBN: 963-9015-97-0 kottázott: 7800 Ft

O

Okányi Kiss Ferenc: A pesszimizmus virágai. Versek és fotók. Uránusz.
ISBN: 963-9086-70-3 fűzött: 933 Ft
Orosz László Vladimír: C. G. Jung pszichológiájának alapelemei az archaikus lét-szemlélet fényében. Stalker Stúdió.
ISBN: 963-03-8210-5 fűzött: 1490 Ft
Osborne, Arthur – Ramana Maharsi: A szent hegy bölcsse. Reiki Alapítvány. (Arunachala könyvek)
ISBN: 963-03-8805-7 kottázott: 850 Ft
Osvald Csilla: A Magyar Ügyvédi Kamara szabályzatai. [Ügyvédi könyvek]. HVG-ORAC, 1999.
ISBN: 963-9203-38-6 fűzött: 2016 Ft

P

Paine, Melanie: Függönyök és sötétítők. [Praktikus tanácsok, könnyen érthető magyarázatok]. M. Kvkklub.
ISBN: 963-548-953-6 kottázott: 1850 Ft
Pálhegyi Ferenc: A menekülő ember. Éjfél Kiáltás Misszió.
ISBN: 963-7607-41-2 fűzött: 150 Ft
Pálhegyi Ferenc: Életünk iránytűje. Éjfél Kiáltás Misszió.
ISBN: 963-7607-43-9 fűzött: 470 Ft
Pálhegyi Ferenc: Szex és szerelem. Éjfél Kiáltás Misszió.
ISBN: 963-7607-42-0 fűzött: 150 Ft

www.konyvkereso.hu

Rendeljen könyvet az interneten!
Magyarország legnagyobb könyvkereskedelmi adatbázisán keresztül, több mint 53 000 műből válogathat.

Most vegye fel a bookmarkjai közé!

Pásztorfi János: Az életem egy kivételes lehetőség. A sorsod a magadra kimondott ítéleted!?. 3. bőv. kiad. Föt, Vízterítő K., 1999.
ISBN: 963-0384-0-43 fűzött: 1493 Ft

Pavlovits Miklós: Az írásbeliség után. Életem történetek, 1967-1987. [Szerző].
ISBN: 963-640-076-8 fűzött: 750 Ft

Perlaki Lajos: A sziv filozófiája. Szt. István Társ. (Szent István téka 1.)
ISBN: 963-361-086-2 fűzött: 700 Ft

Piaget, Jean - Inhelder, Bärbel: Gyermeklélektan. Osiris. (Osiris zsebkönyvtár)
ISBN: 963-379-625-3 kötött: 1100 Ft

Picher, Rosamunde: Virág az esőben. M. Kvk. Klub.
ISBN: 963-547-020-4 kötött: 1290 Ft

Porter, Eleanor H.: Az élet játéka. Szt. István Társ.
ISBN: 963-361-099-0 fűzött: 780 Ft

Powell, John: Miért félek a szeretettől?. A szerelem és a közöny leküzdése. Vigilia.
ISBN: 963-7964-38-X fűzött: 550 Ft

Powell, John: Miért félek attól, aki vagyok?. Szempontok a személyiség fejlődéséhez. Vigilia
ISBN: 963-7964-43-6 fűzött: 420 Ft

Presser Gábor - Sztevanovity Dusán: A padlás. Athenaeum K.,
fűzött: 1990 Ft

Pressfiák, Steven: A tűz kapui. Aquila. (Kronika könyvek)
ISBN: 963-679-065-3 kötött: 1980 Ft

R

Rákosi Viktor: Hős fiúk., Korona. (Történelem - irodalom - ifjúság)
ISBN: 963-919-52-3 kötött: 1090 Ft

Ránky Mátyás: Játék a kosárlabda, a kosárlabda játék. Pautz-Westermann.
ISBN: 963-8334-73-8 kötött: 4700 Ft

Régiók határok nélkül - forradalmak befejezetlenül. [A Tokaji Íróklub 1998. évi tanácskozásá.] Tokaji Íróklub Egyes. (A Tokaji Íróklub évkönyve 8.)
ISBN: 963-03-6978-9 fűzött: 2800 Ft

Rejtő Jenő: Megyek Párizsba, ahol még egyszer sem haldokoltam. Szukits. (Modern klasszikusok)
ISBN: 963-9151-87-4 kötött: 1590 Ft

Révai kis lexikona. Repr. kiad., Inkvizitor.
ISBN: 963-9030-73-8 kötött: 2800 Ft

Rivers Siddons, Anne: Hattyúk szigete. M. Kvk. Klub.
ISBN: 963-547-057-6 kötött: 1490 Ft

Rostonsült ingyencégek. Páratlan könyvhamuvészet. Alexandra.
ISBN: 963-367-651-7 kötött: 2490 Ft

Roth, Harald: Kis Erdély-történet. Pallas-Akadémia. (Nobile officium)
ISBN: 973-9287-70-0 fűzött: 1400 Ft

Rowling, J. K.: Harry Potter és a bölcsek köve. Animus.
ISBN: 963-8386-77-0 kötött: 999 Ft

Róza Huba: Az Öszövétség keletkezése. Bevezetés az Öszövétség könyveinek irodalom- és hagyománytörténetébe. (1. köt.) 3. átd. és függelékkel kieg. kiad. Szent István Társ.
ISBN: 963-361-080-X fűzött: 1200 Ft

S

Sabatier, Robert: Maszkok és tükör. Válogatott versek. Fekete Sas.
ISBN: 963-8254-61-0 fűzött: 800 Ft

Sarlós Endre: Attila, Isten ostora. Alexandra. (Képes törtériák)
ISBN: 963-367-644-4 fűzött: 1990 Ft

Schweitzer, Albert: Életrajz. Ursus. (A cselekvés útja mint spirituális ösvény könyvsorozat 2.)
ISBN: 963-03-8867-7 fűzött: 1450 Ft

Serdian Miklós György: Havannai napló. Budapest, epl '99 (Editio plurilingua 1999/7.)
ISBN: 963-03-7694-6 fűzött: 1100 Ft

Serdian Miklós György: Svájci napló. epl '99 (Editio plurilingua 1999/4.)
ISBN: 963-03-6965-0 fűzött: 900 Ft

Shakespeare, William: Szentivánéji álom. Akkord - Talentum, (Talentum diákkönyvtár)
ISBN: 963-645-052-8 fűzött: 348 Ft

Sheldon, Sidney: Ashley három élete. I.P.C. Kv. (I.P.C. könyvek)
ISBN: 963-635-164-3 fűzött: 898 Ft

Sipos Ete Álmos: Egyesülnek-e a vallások? Éjféli Kiáltás Misszió.
ISBN: 963-7607-44-7 fűzött: 120 Ft

Sipos Ete Álmos - Falus András - Pálhegyi Ferenc: Homoszexualitás keresztény szemmel. Bűn vagy betegség? Éjféli Kiáltás Misszió.
ISBN: 963-7607-48-X fűzött: 195 Ft

Sipos Ete Álmos: Halálbüntetés: igen vagy nem? Éjféli Kiáltás Misszió.
ISBN: 963-7607-46-3 fűzött: 120 Ft

Sipos Ete Álmos: Lesz-e feltámadás, és ha igen, hogyan? Éjféli Kiáltás Misszió.
ISBN: 963-7607-45-5 fűzött: 120 Ft

Sipos Ete Álmos: Mindenki üdvözülni fog? Éjféli Kiáltás Misszió.
ISBN: 963-7607-32-3 fűzött: 90 Ft

Sislay József: Sislay József amerikai magyar költő költeményei. (2. köt.), Háttér.
ISBN: 963-8128-61-5 fűzött: 500 Ft

Somerville, Neil: Kínai horoszkóp 2000. Mit tartogat számunkra a Sárkány éve? Édesvíz. (Titkos tanok sorozat)
ISBN: 963-528-403-9 fűzött: 1350 Ft

Spencer, LaVyrle: Fátlyat a múltra! Aquila. (Vadrosza könyvek)
ISBN: 963-679-072-8 kötött: 1820 Ft

Steiger Kornél: Filozófiai kislexikon. Fiesta - Saxum. (A tudás könyvtára)
ISBN: 963-8133-93-7 963-9084-69-7 kötött: 1200 Ft

Stichmann-Marny, Ursula: Szárazvirágcsokrok a természetből és a kertből. Holló
ISBN: 963-9202-55-X kötött: 1290 Ft

Stone, Katherine: Szenvedély. General Press.
ISBN: 963-9076-06-6 kötött: 998 Ft

Sz

Szabó G. Zoltán: A kéziratról a kiadásig. Kölcsey Ferenc verseinek szöveggyűjteménye. Argumentum - MTA Irodud. Int. (Irodalomtörténeti füzetek 144. sz.)
ISBN: 963-446-114-X fűzött: 700 Ft

Szabolcs Ottó - Veresegyházi Béla: Rajzos vázlatok a történelem tanításához. Rajzok, térképek, táblázatok, diagramok: általános és középszintűeknek. Korona.
ISBN: 963-9191-40-X fűzött: 2450 Ft

Szabó Magda: Alarcocsbál. Holnap.
ISBN: 963-346-310-6 kötött: 990 Ft

Szalay Zsuzsánna: Lábszat(Lét). 40 emberi gondolat. Magánkiad.
ISBN: 963-640-084-9 fűzött: 840 Ft

Szeberényi József: Experiments in molecular cell biology. A problems book with multiple-choice question-based tests. Dialog Campus. (Dialog Campus tankönyvek)
ISBN: 963-9123-47-1 fűzött: 4880 Ft

Széchenyi László: Értékpapírjog. Dialog Campus. (Dialog Campus szakkönyvek)
ISBN: 963-9123-21-8 fűzött: 2880 Ft

Szentiványi Ágnes: Angol nyelvtan alap-, közép- és felsőfokon. (3.) (Nyelvtansegítő könyvek)
ISBN: 963-346-3386 fűzött: 1250 Ft

Szepes Mária: A sors mágija. Édesvíz.
ISBN: 963-528-396-2 fűzött: 1100 Ft

Szilágyi Lenke: Látókép. Megállóhely. Magvető.
ISBN: 963-14-2143-0 kötött: 4900 Ft

Szirmai Viktória: A környezeti érdekek Magyarországon. "Fontosabb, hogy megéljünk (!)", Pallas Stúdió.
ISBN: 963-9207-16-0 kötött: 1980 Ft

Szociális jogok az Európai Unióban. Az Európai Bíróság esetjei. AduPrint.
ISBN: 963-85917-4-9 fűzött: 1400 Ft

Szőcsei Beáta - Polyák Éva: Tíndzserkalauz. Sok minden a felnőttek válásról, a szexről, az érzelmekről, az alkohollal, a drogról, a szülővel való kapcsolatokról. Golden Book.
ISBN: 963-8232-91-9 fűzött: 1950 Ft

T

Takács Gyula: Az Újszövetség irodalma. 1. Jézus élete. Jegyzet. Szentendre, Kairosz - Paulus Hungarus
ISBN: 963-9137-75-8 fűzött: 1950 Ft

Tamási Áron: Abel. Trilógia. Ciceró.
ISBN: 963-539-275-3 kötött: 1800 Ft

Tandori Dezső: Török Hamletnek. Fekete Sas.
ISBN: 963-8254-61-0 fűzött: 1300 Ft

Tarbay Ede: A gyermekirodalomra vezető kalauz. A gyermek- és ifjúsági irodalom történelmének irányítója. 2. átd. kiad., Szt. István Társ. (A hét szabad művészet könyvtára / a zsambéki Katolikus Tanítóképző Főiskola sorozata)
ISBN: 963-361-079-6 fűzött: 1500 Ft

Tedd próbára képességedet! IQ. Egmont Hungary. (Teszt könyvtár 1.)
ISBN: 963-627-340-5 fűzött: 499 Ft

Természetes gyógymódok. Komplementer medicina. 2. jav. kiad., K.u.K. K.
ISBN: 963-9173-31-2 kötött: 2450 Ft

Természetes szépségápolás. Alexandra. (Szépség és egészség)
ISBN: 963-367-576-6 fűzött: 2490 Ft

Theodor: Imakönyv ateistáknak. [Úton önmagunkhoz]. Édesvíz.
ISBN: 963-528-406-3 fűzött: 990 Ft

Tökölly Gábor: Ki kicsoda Rozsnyón. Mery Ratio.
ISBN: 80-88837-18-9 kötött: 2150 Ft

Tormay Cécile: A proletárdiktatúra. Enter K. fűzött:

Tormay Cécile: Bujdosó könyve. 1-2. köt. Az "Osztrózsás" forradalom. Enter K., fűzött:

Török József: Egyetemes egyháztörténelem. (1.) Szt. István Társ.

Török József: Egyetemes egyháztörténelem. (2.) Szt. István Társ.

Tortakülönlegességek sütés nélkül. Grafo.
ISBN: 963-8280-73-5 kötött: 1590 Ft

Treben, Maria: Egészség Isten patikájából. Tapasztalatok gyógynövényekről és tanácsok felhasználásukhoz. 10. utánn. HungaLibri.

ISBN: 963-9021-09-1 kötött: 1298 Ft

U

Új utak a magyar operációkutatásban. In memoriam Farkas [!Gyula] Sándor. Campus. (Dialog Campus szkkönyvek)
ISBN: 963-9123-91-9 kötött: 3880 Ft

V

Vágó Zsuzsanna: Bölcsek üzenete: a szeretet nagykönyve. Kassák.
ISBN: 963-9100-85-8 kötött: 2900 Ft

Valat, Pierre-Marie: Csodalámpával az emberi test titkai nyomában. Passage. (Varázslapok 3.)
ISBN: 963-228-011-3 kötött: 1850 Ft

Vántsza Zoltán: Kertek alatt pacsirta szól. Versek gyermekeknek. Mocsár G. Irod. és Baráti Kör.
fűzött: 850 Ft

Várnai Gyula - Gyöngyössy Csaba: Dunaiújtárs közötti szobrai. Szobrok, emlékművek, emléktáblák, épül plasztikák, műtárgymások. Ma K.
ISBN: 963-85423-7-3 fűzött: 1200 Ft

Városházi ki kicsoda?. 2. kiad., Kecskeméti Lapok.
ISBN: 963-7813-25-X fűzött: 1000 Ft

Vass Antal: Emléknepok Erdélyben. 2. Gyermekünk tanulságára...
ISBN: 963-85976-3-1 fűzött: 1200 Ft

Vaszary Gábor: Ó. M. Kvk. Klub.
ISBN: 963-547-059-2 kötött: 1550 Ft

Vatsyayana - Baktay Ervin: Káma-szútra. A szerelem tankönyve. Lazi K.
ISBN: 963-9227-04-8 kötött: 1400 Ft

Végh Attila: Az ügyész sétéja. epl '99. (Editio plurilingua 1999/6.)
ISBN: 963-03-7692-X fűzött: 700 Ft

Vekerdy Tamás: Kamaszkor körül. 2. kiad., Holnap.
ISBN: 963-346-3394 kötött: 880 Ft

Verne, Jules: Hatteras kapitány. Unikornis. (Jules Verne összes művei 29.)
ISBN: 963-547-347-5 kötött: 2400 Ft

Világvallások. Képes enciklopédia. M. Kvk. Klub.
ISBN: 963-548-977-3 kötött: 4900 Ft

Visegrády Antal: Angolszász jog és politika. Dialog Campus. (Dialog Campus szakkönyvek)
ISBN: 963-9123-49-8 fűzött: 1680 Ft

Vonnegut, Kurt: Hókuszpókusz. 2. kiad., Maecenas.
ISBN: 963-203-015-X kötött: 1200 Ft

W

Walters, Catherine: Mikor lesz itt a tavasz?. Passage.
ISBN: 963-228-147-0 kötött: 1650 Ft

Wass Albert: Verben és viharban. M. Ház. (Magyar Ház könyvek 8.)
ISBN: 963-9263-94-5 fűzött: 1150 Ft

Weider, Joe: A testépítés bibliája. A mesteredző edzési és táplálkozási tanácsai. Alexandra
ISBN: 963-367-648-7 fűzött: 2980 Ft

Wickmann, Dieter: Bayer-statisztika. Betekintést nyerni és dönteni bizonytalan helyzetekben. ELTE Eötvös K.
ISBN: 963-463-311-0 fűzött: 3500 Ft

Wilhelm, Ernst: Régi székek felújítása. Cser K.
ISBN: 963-9003-66-2 kötött: 1998 Ft

Wodehouse, Pelham Grenville: Valami sumákság. Ciceró.
ISBN: 963-539-247-8 fűzött: 1290 Ft

Woodman, Richard: Balti portya. Aquila. (Aquila könyvek / hadtörténeti sorozat)
ISBN: 963-9073-82-2 kötött: 1720 Ft

Y

Yeats, William Butler: Rosa Alchemica. Hermit. (Bibliotheca Hermetica)
ISBN: 963-9231-03-7 fűzött: 920 Ft

Z

Zajti Ferenc: Zsidó volt-e Jézus?. M. Ház. (Magyar Ház könyvek 7.)
ISBN: 963-03-7900-7 fűzött: 2200 Ft

Zalai gyűjtemény, 1974-1998. Repertórium. Zala M. Lvt. (Zalai gyűjtemény 45.)
ISBN: 963-7226-33-8 fűzött: 500 Ft

Zala megye a XVIII-XIX. században két korabeli leírás alapján. Zala M. Lvt. (Zalai gyűjtemény 46.)
ISBN: 963-7226-32-X fűzött: 800 Ft

Závada Pál: Jadviga párnája. Napló. Utánn. Magvető.
ISBN: 963-14-0736-5 [hibás ISBN 963-548-594-8] kötött: 1890 Ft

Zemlányi Zoltán: Öbölkör. Totem Plusz.
ISBN: 963-590-122-4 fűzött: 998 Ft

Zimányi József: Harag alatt. Éjféli Kiáltás Misszió.
ISBN: 963-7607-39-0 fűzött: 195 Ft

Keresse a Téli Könyvásár újdonságait a Sunbooks-nál!

Látogasson el a Késmárk utcai Napkönyv Nagykereskedelmi Áruházunkba, ahol hatalmas könyvválasztékkal (több mint 500 kiadó - 6000 cím), a Park, a Passage, a Korona, az Argumentum, a Belvárosi, az Útmutató Kiadó teljes kínálatával várjuk Önt!

Az ünnepek alatt a következő nyitva tartással várjuk partnereinket:

Decemberben a normál hétköznapi nyitva tartás mellett szombatonként is várjuk vásárlóinkat 8 és 14 h között.

Ünnepi nyitva tartás:

December 23-án: 8-14 h

December 24-én: zárva

December 27-30-án: 8-14 h

December 31-én: zárva

A gyors segítség: 417-3439, 417-3441

Ha a karácsonyi forgatagban nem tud elszabadulni üzletéből, hogy feltöltse elfogyott készletét, küldjön faxot, telefonáljon! Mi megrendelt áruját 48 órán belül olcsón házhoz szállítjuk.

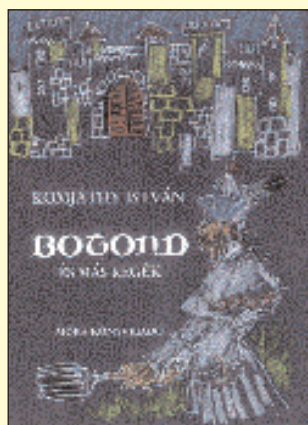
(Pl. egy raklap áru szállítási díja vidékre csak 2100 Ft.)

A Sunbooks Kft. téli könyvvásári ajánlatát keresse a postaldájában!

1158 Budapest, Késmárk u. 9. (Agritelek-telep) Tel.: (06-1) 417-3438, 417-3439 Fax: 417-3441

Móra karácsony Ünnepeljen könyvvel!

VERS ÉS PRÓZA KICSINYEKNEK

Gazdag Erzs: **Mézcorgató**
998 Ft

A Zöldszakállú király

– magyar népmesék –
(Móra aranykönyvek)
1398 Ft

Fekete István: **Csi**

(zsiráfkönyvek)
498 Ft

Gárdonyi Géza: **Kék paradicsom, liliom**

(zsiráfkönyvek)
498 Ft

Zelk Zoltán: **Túl a hegyen, túl a réten**

888 Ft

Jólesz György: **Zsófi és a Zokninyúl**

(Pöttyös könyvek)
748 Ft

Osvát Erzsébet: **Meglepetés**

(zsiráfkönyvek)
498 Ft

Janikovszky Éva: **Cvikkedli**

(zsiráfkönyvek)
498 Ft

ISMERETTERJESZTŐ MŰVEK

Komjáthy István: **Botond és más regék**

1198 Ft

Tófalusi István: **Operamesék**

1498 Ft

SZÉPIRODALOM

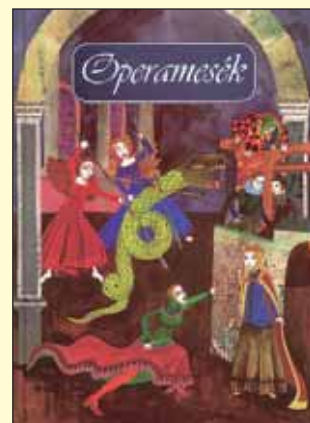
Schuster, Gaby: **Sissi**

I. köt. *A császár menyasszonya*

1498 Ft

Günther, Agnes: **A szent és a rajongója**

1598 Ft

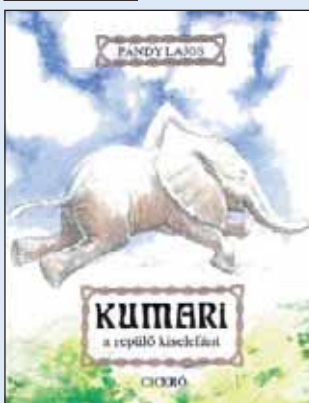
A könyvek megvásárolhatók a könyvesboltokban, kereskedőknek fogalmazza a LAP-ICS Kft.

1134 Budapest, Váci út 45.

Tel.: 359-0422, Fax: 350-6623

A CICERÓ Kiadó karácsonyi újdonságai

PÁNDY LAJOS: Kumari, a repülő kiselefént

160 old. kötet, kb. 1300 Ft

E könyv szerzője a neves színművész, író, műfordító.

A főhőse pedig a pesti állatkert kiseleféntje, akit egy gólya megtanít repülni. A gólyák segítségével eljut Afrikába, az övéi közé, ahol megismeri a törvényeket és sok csodás esemény főszereplője lesz.

Dieter Rex:

Barkácsolás mesterfokon

/Das große, farbige Bastel- und Werkbuch/

256 oldal végig színes illusztrációkkal, kötet 4500 Ft

A mintegy 1000 színes fotó lépésről lépésre bemutatja a munkafolyamatokat, s így aránylag könnyebben elkészíthetőek a még nehezebb feladatok is. A könyv sokrétű: papír-, bőr-, gipsz-, anyag-, fa-, fém- és műanyag-megmunkálásról szóló fejezetek sorakoznak benne. A különféle tárgyak házi elkészítése sok örömet és jelentős megtakarítást eredményez használóinak.

Monopolterjesztője: Talentum Kft.

A fenti könyvek megrendelhetők és megvásárolhatók sok ezer más könyvvel együtt: FALUKÖNYV-CICERÓ Kereskedőháza 1134 Bp., Kassák L. u. 79. T/F: 329-1619, T:329-0879, F:260-1170, E-mail:cicero@mail.matav.hu